

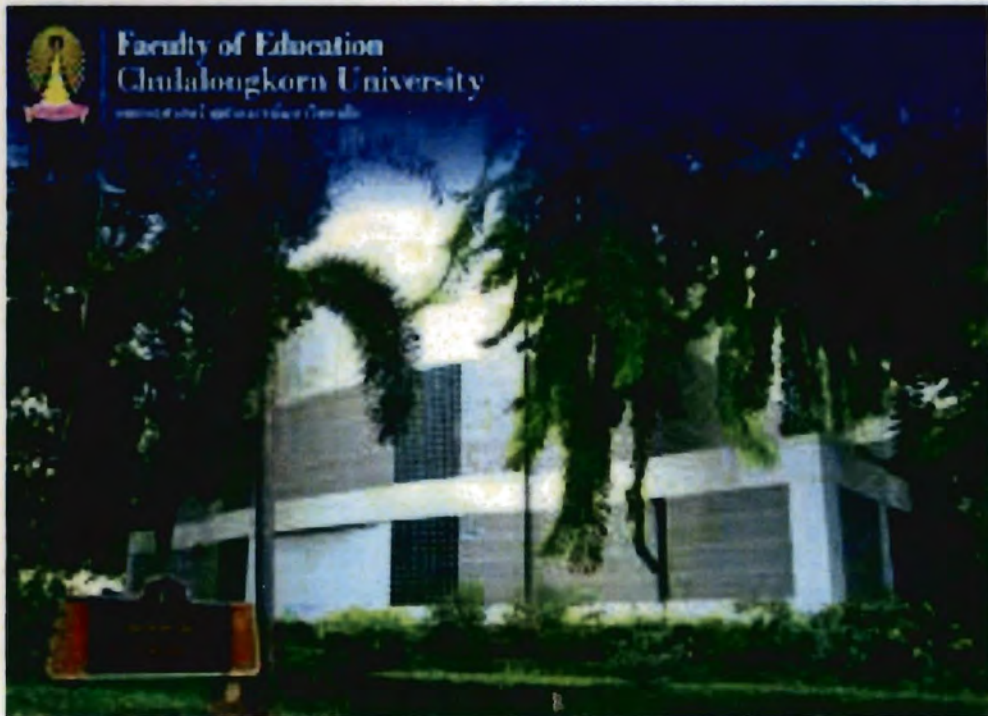

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**DIRECTIONS FOR OPENING INTERNATIONAL PROGRAMS IN
FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY**

กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

อาจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีดิลก

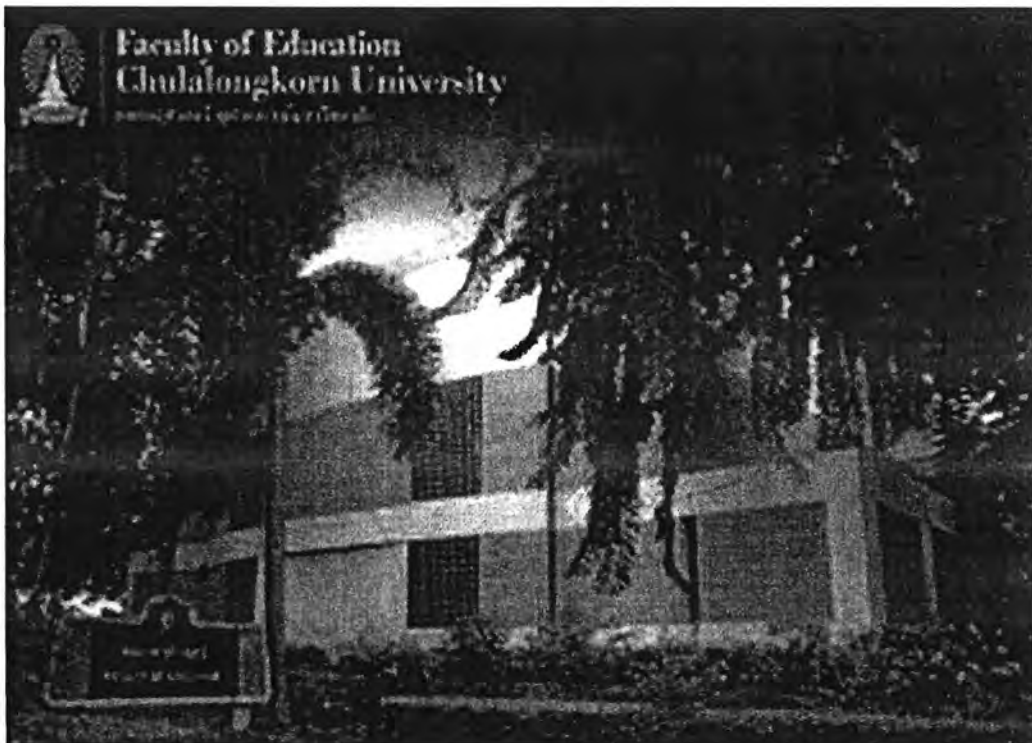
รายงานการวิจัย

เรื่อง

ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Directions for Opening International Programs in Faculty of Education,

Chulalongkorn University

กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

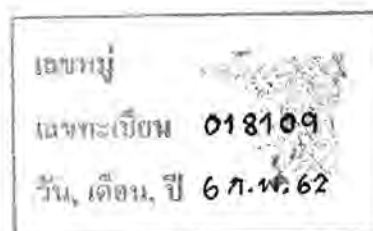
โดย

อาจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีติติก

คำนำ

การวิจัย เรื่อง “ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์กับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผู้ที่สนใจ งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์ของผู้บริหาร ได้แก่ ท่าน คณบดี อดีตคณบดี หัวหน้าภาควิชา คณาจารย์ บุคลากร และนิสิตของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานกิจการนิสิตและนิสิตเก่าสัมพันธ์ และผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์อาวุโสที่ดูแลตามข้อกำหนดของกองทุนรัชดาภิเษกสมโภช คือ รองศาสตราจารย์ ดร.จรรยาพร มาดิลกโกวิท ประธานสาขาวิชาพัฒนศึกษา และหัวหน้าภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโอกาสนี้ ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัย และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จตามเป้าหมาย

เฟื่องอรุณ ปริตีติลล

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 ความหมายและบริบทที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ	11
ตอนที่ 2 การส่งเสริมความเป็นนานาชาติของไทย	25
ตอนที่ 3 มาตรการสนับสนุนหลักสูตรนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	34
ตอนที่ 4 หลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย	42
ตอนที่ 5 ประโยชน์ของการจัดหลักสูตรนานาชาติ	44
ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหลักสูตรนานาชาติ	47
ตอนที่ 7 ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ	48
ตอนที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะครุศาสตร์	50
ตอนที่ 9 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	61
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	65
บทที่ 4 ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์	74
บทที่ 5 ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ ของคณะครุศาสตร์	95
บทที่ 6 ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์	110
บทที่ 7 สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ	133
ภาคผนวก	145
รายการอ้างอิง	156

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสภาพโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ส่งผลให้ความต้องการหลักสูตรนานาชาติมีมากขึ้น และจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ยังเป็นโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย และเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ยิ่งกระตุ้นให้หลักสูตรการศึกษานานาชาติได้รับความนิยมมากขึ้น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, ออนไลน์) อีกทั้ง สภาพการณ์ของโลกที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วทำให้จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชนนานาชาติให้ใกล้ชิดขึ้น เช่นเดียวกับการอุดมศึกษาที่จะต้องปรับบทบาทของตนเองอย่างจริงจัง เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการแข่งขันพร้อมๆ ไปด้วยการรักษาเอกลักษณ์ และเกียรติภูมิของตนเองอย่างจริงจัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทั้งในระดับชาติและระดับโลก (วิจิตร ศรีสอาน อ่างถึงในวิลาวัณย์ จารุอรียานนท์, 2542: 1) นอกจากนี้ ในปี 2558 ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งได้มีการจัดทำและลงนามยอมรับกรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) เมื่อเดือนธันวาคม 2538 และมีผลบังคับใช้เมื่อปี 2539 สารสำคัญของ AFAS คือ การกำหนดให้มีการเจรจาเปิดเสรีการค้าบริการโดยจัดทำข้อผูกพันการเปิดตลาด (Market Access) การให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)¹ รวมทั้งสิ้น 12 สาขา ประกอบด้วย 12 สาขาย่อย โดยเปิดให้ผู้ให้บริการต่างชาติให้บริการด้านการศึกษาในรูปแบบต่างๆ มากยิ่งขึ้น และเปิดให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้อย่างน้อยร้อยละ 70 ภายในปี 2558 ทั้งนี้ ภาคบริการการศึกษาเป็น 1 ใน 12 สาขาที่ประเทศสมาชิกอาเซียนมีข้อตกลงต้องเปิดเสรี โดยการเปิดตลาดและการให้ปฏิบัติเยี่ยงคนชาติการเปิดเสรีด้านการศึกษาจะส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ ภาษา และวัฒนธรรมระหว่างกัน และที่สำคัญจะส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในประเทศ เพราะฉะนั้นภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่กำลังเปลี่ยนแปลง (พัชรราวดี วงศ์บุญสิน, 2555: 1)

การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผลพวงหนึ่งจากกรอบความตกลงทางกฎหมาย ของความตกลงว่าด้วย การค้าบริการ (General Agreement on Trade-in-Service: GATS)

¹ หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) หมายถึง หลักการที่กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติต่อสินค้า บริการและคนชาติของประเทศสมาชิกอื่นเสมือนสินค้า บริการและคนชาติของตน (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, ออนไลน์: น.ป.ป.)

อาจส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาของประเทศไทยไม่มากนักน้อย สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งอุดมด้วยภูมิปัญญาของชาตินั้นควรจะเตรียมรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนมีข้อเสนอแนะและคำตอบที่เป็นรูปธรรม ในการบริหารจัดการกับอุดมศึกษาอย่างไร ให้สมกับเป็นผู้นำทางความคิดของสังคม เพื่อสามารถพาประเทศชาติให้รอดพ้น จากการคุกคามในรูปแบบใหม่ ของธุรกิจการศึกษา ประเด็นที่น่าสนใจ คือ มหาวิทยาลัยจะจัดการการศึกษา ในส่วนที่ควรเป็นประโยชน์สำหรับสาธารณะได้อย่างไร โดยไม่ให้ธุรกิจการศึกษาส่งผลกระทบต่อในเชิงของคุณภาพและปรัชญาทางการศึกษา ผลกระทบหนึ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นในส่วนที่ผู้เกี่ยวข้อง ได้ทำความตกลงไปแล้ว คือ เรื่องของการเรียนการสอนในโรงเรียนนานาชาติ การฝึกอบรมระยะสั้น และอาชีวศึกษา เป็นต้น เพราะเป็นความตกลงที่อาจขาดการป้องกันผลกระทบในระยะยาวที่ตีพ้อ สิ่งที่น่าจะเป็นประเด็นสำคัญ คือ การศึกษาระดับอุดมศึกษาจะหาทางป้องกันในเรื่องความตกลงต่างๆ อย่างไร จึงจะเป็นผลดีในภาพรวมของประเทศ เพราะปัจจุบันประเทศมหาอำนาจ มีแนวโน้มที่จะทำความตกลงเปิดเสรีระดับภูมิภาค และระดับทวีป (Regional Trade Area) ซึ่งรวมเขตการค้าเสรีระดับทวีป (Bilateral Free Trade Area: FTA) เพราะจะได้ผลประโยชน์มากกว่าการเจรจาพหุภาคี ในการต่อรองกับประเทศที่ด้อยกว่าและมีการเตรียมในเรื่องดังกล่าวน้อย

ประเทศไทยได้ทำความตกลงทวีป (FTA) กับประเทศออสเตรเลีย และจะเริ่มเจรจากรอบ FTA รอบแรกกับประเทศญี่ปุ่น นอกจากนั้นจะมีการเจรจากับอีกหลายประเทศ โดยเฉพาะคู่เจรจาที่ควรพิจารณาให้รอบคอบ คือ ประเทศสหรัฐ เพราะเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางการค้าบริการสูงมาก ตลอดจนศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีและทรัพย์สินทางปัญญา หลักสูตรต่างๆ ของมหาวิทยาลัยที่จะได้รับผลกระทบโดยตรง คือ หลักสูตรนานาชาติ (International Program) ตลอดจนหลักสูตรการฝึกอบรมต่างๆ ซึ่งผู้เขียนได้ทำกวระวิเคราะห์เบื้องต้น เกี่ยวกับหลักสูตรดังกล่าวในประเด็นที่น่าสนใจซึ่งพอสรุปเป็นสังเขป ดังนี้ สภาพทั่วไปของประเทศไทยในแง่ของธุรกิจการศึกษาคาดว่าจะมีการขยายตัวประมาณร้อยละ 20 ในแง่ของจำนวนนักศึกษาต่างชาติ ในปี 2547 และมีเงินไหลเข้าจากนักศึกษาเหล่านี้ประมาณ 3,000 ล้านบาท และกรมส่งเสริมการค้าส่งออกมีเป้าหมายจะพัฒนาการศึกษาในประเทศเพื่อลดจำนวนนักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศ จากที่มีประมาณปีละ 50,000 คน ให้ได้ประมาณร้อยละ 50 เท่ากับจะช่วยลดการไหลออกของเงินตราต่างประเทศได้ปีละกว่า 1,000 ล้านบาท (ธีระพร วีระถาวร, ออนไลน์)

นอกจากนี้ จากการวิจัยเรื่อง “ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า” เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและวางแผนของกระทรวงศึกษาธิการ ในงานวิจัยนี้ได้มีการศึกษาผลกระทบของสังคมไทยและสังคมโลกภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ ด้านสังคมประชากร ด้านเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และด้านการเมืองการปกครอง เพื่อนำไปใช้คาดการณ์ภาวะการศึกษาไทยอีก 5 ปี ข้างหน้า ผลวิจัยได้พบ

แนวโน้มอนาคตของหลักสูตรอุดมศึกษาไทย อันเป็นผลมาจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ได้ส่งผลกระทบต่อสังคมประชากร เศรษฐกิจอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และการเมืองการปกครอง ดังนี้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, ออนไลน์)

1. หลักสูตรใหม่แบบบูรณาการ 2 ศาสตร์ขึ้นไป

เนื่องด้วยสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การแข่งขันในด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ทำให้คนในสังคมต้องการเพิ่มความรู้ความสามารถในหลายสาขา เพื่อให้ตนเองรู้เท่าทันและอยู่รอดท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกด้าน ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาในอนาคตจะเป็นหลักสูตรการศึกษาที่ให้ความรู้ตั้งแต่สองศาสตร์ขึ้นไป เช่น บัญชีควบคู่กับเศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ควบคู่กับเศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ควบคู่กับสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

2. หลักสูตรนานาชาติมีแนวโน้มมากขึ้น

เนื่องจากสภาพโลกาภิวัตน์มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความต้องการหลักสูตรนานาชาติมากขึ้น และเนื่องมาจากการเปิดเสรีทางการศึกษา ส่งผลให้มีการเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศเข้าในไทย และเปิดหลักสูตรภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งเหล่านี้ล้วนกระตุ้นให้หลักสูตรการศึกษานานาชาติได้รับความนิยมมากขึ้น แต่เนื่องจากหลักสูตรนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูง ดังนั้น การเรียนในหลักสูตรนี้ก็จะยังคงจำกัดในกลุ่มผู้เรียนฐานะดี

3. หลักสูตรสำหรับกลุ่มคนทำงาน

หลักสูตรสำหรับกลุ่มคนทำงานจะมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานของบุคลากรในองค์กร สถาบันอุดมศึกษาอาจเปิดหลักสูตรระยะสั้น หลักสูตรภาคค่ำนอกเวลาทำงาน หลักสูตรทางไกลที่เรียนผ่านอินเทอร์เน็ต โดยเนื้อหาหลักสูตรควรมีความหลากหลาย มีความน่าสนใจ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในวัยทำงาน อาทิ หลักสูตรเฉพาะที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคนในวัยแรงงาน เป็นได้ทั้งหลักสูตรระยะสั้นหรือหลักสูตรหลักในสถาบันการศึกษาก็ได้ เช่น หลักสูตรที่เกี่ยวกับ Global literacy ได้แก่ ภาษา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมายระหว่างประเทศ สังคมและวัฒนธรรมในโลก หลักสูตรการคิด ได้แก่ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงอนาคต การคิดเชิงวิพากษ์ และการคิดเชิงสังเคราะห์ เป็นต้น หลักสูตรเพิ่มความสามารถสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงไปทั่วโลก ได้แก่ หลักสูตรในการสร้างหุ้นส่วน การเจรจาต่อรอง การประสานประโยชน์ เป็นต้น หลักสูตรปริญญา 2 ใบควบกัน เหมาะสำหรับคนวัยทำงานที่ต้องการความคุ้มค่าจากการลงทุนด้านการศึกษา

ผลกระทบของโลกาภิวัตน์ส่งผลต่อผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยในหลายๆ ด้าน รวมถึงด้านการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรการศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรอุดมศึกษา ซึ่งนิสิต

นักศึกษาที่จะจบการศึกษาในระดับนี้ จะกลายมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษาให้ทันกระแสโลกาภิวัตน์ ทุกฝ่ายต้องมีการศึกษาบริบทของการเปลี่ยนแปลงให้รอบคอบ ทั้งนี้ทำได้โดยสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรอุดมศึกษา และการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อร่วมมือกันพัฒนาหลักสูตรการศึกษา ดังนั้น ความเป็นนานาชาติจึงเป็นสิ่งที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญ และการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องเตรียมพร้อมกับความเป็นนานาชาติที่เกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การเปิดหลักสูตรนานาชาติก่อให้เกิดประโยชน์แก่สถาบันที่จัดการศึกษาหลายประการ อาทิ ความเป็นนานาชาติเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้อุดมศึกษาไปสู่คุณภาพที่พึงประสงค์โดยการ 1) สร้างคน / นักวิชาการที่มีบทบาทกว้างในระดับโลก มีโลกทัศน์ที่กว้าง มีความอดทน ขอมรับความแตกต่าง ในเรื่องสีผิว เพศ ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกันได้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีศักดิ์ศรีของตนเอง และเคารพคนอื่น 2) การดึงสติปัญญาของทั้งโลกมาใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management) เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนร่วมมือทางวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ภาคการผลิต เป็นต้น 3) อุดมศึกษาไทยสามารถพึ่งพาตนเอง (Self-reliance) สามารถสร้างอาจารย์ได้เอง โดยผลิตคนขึ้นใช้เองภายในอุดมศึกษา สามารถร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้อย่างเท่าเทียม สามารถสร้างความรู้ / การวิจัย และนวัตกรรมได้เอง ตลอดจนความสามารถที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างมีศักดิ์ศรีในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของโลก และ 4) ความเป็นนานาชาติจะช่วยให้อุดมศึกษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างสรรค์ปัญญาของคน (วิจารณ์ พานิช, 2544) นอกจากนี้ ความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาใช้เป็นกลไกสำคัญสำหรับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศให้กว้างขวางมากกว่าการส่งเป็นสินค้าออก ประสบการณ์กรณีนี้สามารถพบได้ในหลายประเทศในอดีต เป็นต้นว่าการใช้มาตรการความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาค เพราะความเป็นนานาชาตินั้นเป็นมากกว่าการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ ดังจะเห็นได้จากประเทศญี่ปุ่นเป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญ แม้ว่าจะยึดยกเลิกการใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักในการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น แต่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ใช้วิสัยทัศน์ระยะยาวให้ทุนเป็นจำนวนมากแก่ชาวเอเชียเป็นเวลาต่อเนื่องกันหลายสิบปี ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในญี่ปุ่นได้กลับไปประเทศของตนและทำงานจนถึงระดับบริหารประเทศเป็นจำนวนมาก อิทธิพลของแนวความคิดวิชาการ ตลอดจนวัฒนธรรมและวิถีปฏิบัติหลายๆ ประการได้ซึมซับในบุคคลเหล่านั้นไม่น้อย (เทียนฉาย กิระนันท์, 2544)

ธนศ จิตสุทธิภากร (2547) กล่าวว่าความสำคัญของโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา โปรแกรมนานาชาติช่วยส่งเสริมความเป็นนานาชาติ ความเป็นสากลของ

สถาบันอุดมศึกษาและช่วยผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางด้านภาษาอย่างน้อย 2 ภาษา มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ทันสมัยกับสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และได้เรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติจากอาจารย์และนักศึกษาที่มาจากนานาชาติ นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนส่งเสริมการยกระดับบุคลากรและวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดอัตราคนไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศ อันเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับประเทศชาติ และจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการให้เกิดขึ้นในประเทศ ดังนี้ 1. มีการแลกเปลี่ยนความรู้จากต่างประเทศเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของไทยให้มีความเป็นสากลขึ้น โดยยังคงดำรงอยู่บนพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมไทย 2. มีการพัฒนาหลักสูตรมากขึ้น โดยความร่วมมือในการเปิดหลักสูตรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยในต่างประเทศกับมหาวิทยาลัยของไทยจะเพิ่มขึ้น และมีความหลากหลายโปรแกรมเพื่อตอบสนองตลาดแรงงานในอนาคต 3. สามารถบรรลุเป้าหมายความเป็นนานาชาติ ตามวัตถุประสงค์ที่ 5 เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาคที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โดยอาศัยศักยภาพและความร่วมมือที่เกิดจากคู่พันธมิตร 4. ประหยัดต้นทุนในการบริหารสินทรัพย์ ประเภทอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมไปถึงอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละศาสตร์สาขา 5) เงินตราไม่รั่วไหลออกต่างประเทศอย่างมากมาย แต่ก่อให้เกิดการพัฒนาผลตอบแทนต่อสังคมในประเทศตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์

สำหรับสิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาการอุดมศึกษาให้เป็นนานาชาติ ได้แก่ (ประจวบไชยสาสน์, 2541)

1. ความพร้อมของระบบ

- 1.1 นโยบายจากระดับสูงของมหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนอย่างจริงจัง
- 1.2 ความคล่องตัวในการบริหารจัดการภายใน
- 1.3 การประสานระบบแนะแนวให้คำปรึกษา

2. ความพร้อมของสถาบัน

- 2.1 ด้านหลักสูตร หอสมุด
- 2.2 ด้านบุคลากรผู้สอนและผู้บริหาร
- 2.3 อุปกรณ์การเรียนการสอน

3. ความพร้อมของตัวบุคคล

- 3.1 ด้านความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตร
- 3.2 วิธีการสอนที่ทันสมัย ใช้สื่อ IT เสริมการเรียนการสอน
- 3.3 ด้านพื้นฐานการใช้ภาษา คอมพิวเตอร์

นอกจากนี้ วิชาวันชัย จารุอริยานนท์ (2542) กล่าวว่าในการจัดโปรแกรมนานาชาติจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของทรัพยากรในสถาบันเองด้วย เช่น อาจารย์ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และการให้บริการนักศึกษาต่างชาติ เป็นต้น หลักสูตรจะต้องมีเนื้อหาที่เป็นนานาชาติโดยอาจแทรกเรื่องของนานาชาติในการสอน หรือเปรียบเทียบกับเรื่องของไทย ต้องมีการปรับเปลี่ยนโปรแกรมให้ผสมผสานตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่นด้วย หากเป็นไปได้ผู้เรียนควรได้สัมผัสเหตุการณ์จริง ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาต้องเลือกที่จะร่วมมือกับสถาบันที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศในสาขานั้นๆ ในบางโปรแกรมต้องมีกลยุทธ์ในการดึงดูดผู้เรียน เช่น การหาแหล่งทุนให้ เป็นต้น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีวิสัยทัศน์ที่จะเป็นเสาหลักของแผ่นดิน ซึ่งการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์ดังกล่าวนี้เมื่อครบหนึ่งร้อยปีแห่งการสถาปนามหาวิทยาลัย ในช่วงระหว่าง พ.ศ. 2551-2555 มหาวิทยาลัยจึงต้องการมีผลผลิตที่สำคัญเพื่อตอบสนองพันธกิจ ดังนี้ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)

1. เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับโลก
2. เป็นปัญญาแห่งแผ่นดิน
3. เป็นมหาวิทยาลัยที่มีระบบการบริหารจัดการที่คล่องตัว กระชับและรวดเร็ว
4. เป็นบ้านอันอบอุ่นของคนดีและคนเก่ง

จากวิสัยทัศน์ดังกล่าว และการตระหนักถึงความจำเป็น ความสำคัญของความเป็นนานาชาติ รวมถึงเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป มหาวิทยาลัยจึงได้จัดตั้งเครือข่ายจุฬานานาชาติ (Chula Global Network) (เครือข่ายจุฬาฯ นานาชาติ, ออนไลน์) เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติในฐานะแหล่งสร้าง แหล่งรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านภูมิภาคศึกษาและประเด็นปัญหาที่สอดคล้องประสานตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับสากล อีกทั้งเป็นองค์กรผลิตบัณฑิตด้านภูมิภาคศึกษาที่มีคุณภาพและเป็น “Thai-Asian Educational Gateway” ที่สมบูรณ์แบบสำหรับกิจกรรมที่ทางเครือข่ายจุฬานานาชาติดำเนินการ เช่น การพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องโดยเน้นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศ การแลกเปลี่ยนนักวิชาการและนักศึกษาระดับชาติและนานาชาติ และงานวิจัย เป็นต้น

นอกจากนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังได้มีมาตรการต่างๆ ที่สนับสนุนหลักสูตรนานาชาติ แบ่งออกเป็นมาตรการต่างๆ ดังนี้ (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)

1. การให้ทุนเจรจาวิชาการ ณ ต่างประเทศ ซึ่งทุนประเภทนี้เป็นทุนที่เปิดโอกาสให้นักวิชาการที่ดำรงตำแหน่งในระดับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยและผู้ที่ได้รับผิดชอบโครงการของหน่วยงานได้เดินทาง

ไปเจรจาทางวิชาการ ต่างประเทศเพื่อนำผลการเจรจาและความรู้มาพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุผลและมีประสิทธิภาพและเป็นการสร้างรักษาสัมพันธภาพอันดีในการร่วมมือทางวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย

2. ทุนเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาวิชาการตามโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ (ทุนแลกเปลี่ยนอาจารย์กับต่างประเทศ) ซึ่งทุนประเภทนี้เป็นทุนที่ช่วยให้เกิดความเป็นสากลในระดับอุดมศึกษาทำให้บุคลากรของไทยมีศักยภาพระดับสากลและนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล

3. ทุนประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นทุนสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการในต่างประเทศ โดยการเข้าร่วมประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการในการประชุมระดับนานาชาติ

4. ทุนระยะสั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ณ ต่างประเทศ ซึ่งเป็นทุนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการของหน่วยงานได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้โดยการศึกษา ฝึกอบรมหรือวิจัย ณ ต่างประเทศ เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 3 สัปดาห์และไม่เกิน 3 เดือน เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์กลับมาพัฒนาโครงการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. โครงการสนับสนุนการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนอาจารย์ในการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษอย่าง ทั้งรายวิชาในระดับปริญญาตรี โดยรายวิชาที่เสนอขอครั้งที่ 1 และผ่านเกณฑ์การพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะได้รับการสนับสนุนในลักษณะเหมาจ่ายรายวิชาละ 15,000 บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อใช้ในการผลิตเอกสารและสื่อประกอบการสอน ส่วนรายวิชาที่เคยได้รับการสนับสนุนไปแล้วและเสนอขอครั้งที่ 2 โดยมีการพัฒนาหรือปรับปรุงเนื้อหาวิชา เอกสาร และสื่อประกอบการสอน คณะกรรมการฯ จะพิจารณาให้การสนับสนุนในลักษณะเหมาจ่าย รายวิชาละ 3,000 บาท

คณะครุศาสตร์จึงได้มีแนวคิดที่จะจัดทำหลักสูตรนานาชาติขึ้นเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายการเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก รวมทั้ง ความต้องการในการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือและพัฒนาบุคลากรของคณะฯ ปัจจุบันคณะครุศาสตร์มีหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาโท (International Program) 1 หลักสูตร คือ Teaching English as a Foreign Language (International Program) โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับวุฒิ Master of Education (M.Ed.) และหลักสูตรภาษาอังกฤษ (English Program) 1 หลักสูตร (สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ, ออนไลน์) คือ Teaching English as a Foreign Language โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับวุฒิ Master of Education (M.Ed.) (สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ, ออนไลน์) และมีหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงการจัดการอุดมศึกษา 1 หลักสูตร (สำนักงานบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์) ในขณะที่จำนวนนักศึกษาต่างชาติในระบบอุดมศึกษาของประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น

หลักสูตรนานาชาติ หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐานและใช้ภาษาอังกฤษ เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาได้

ความพร้อม หมายถึง ความพร้อมในการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ ด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านอื่นๆ

ความพร้อมด้านวิชาการ หมายถึง ความพร้อมของหลักสูตร การจัดกิจกรรมทางวิชาการ และความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศที่ ส่งเสริมหลักสูตรนานาชาติ

ความพร้อมด้านบุคลากร หมายถึง ความพร้อมของคณาจารย์ในการสอน ให้คำแนะนำ เกี่ยวกับงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาในด้านต่างๆ โดยสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ และความ พร้อมของบุคลากรในการให้บริการด้านต่างๆ กับนิสิตโดยสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ

ความพร้อมด้านกายภาพ หมายถึง ความพร้อมของห้องเรียน ห้องประชุม และสถานที่ อื่นๆ ที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามหลักสูตรนานาชาติ

ความพร้อมด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความพร้อมของ โสตทัศนูปกรณ์ และอื่นๆ ที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามหลักสูตร นานาชาติ

ความพร้อมด้านอื่นๆ หมายถึง ความพร้อมที่นอกเหนือจากด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ และด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถเรียนและทำ กิจกรรมต่างๆ ได้ตามหลักสูตรนานาชาติ

กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ผู้ที่สนใจเข้าศึกษาหรือต้องการให้บุคคลอื่นเข้าศึกษาในหลักสูตร นานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในระดับปริญญาตรี โท และเอก

ขอบเขตการวิจัย

1. ศึกษากลุ่มเป้าหมายทั้งที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติที่ต้องการศึกษาในคณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต้องการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

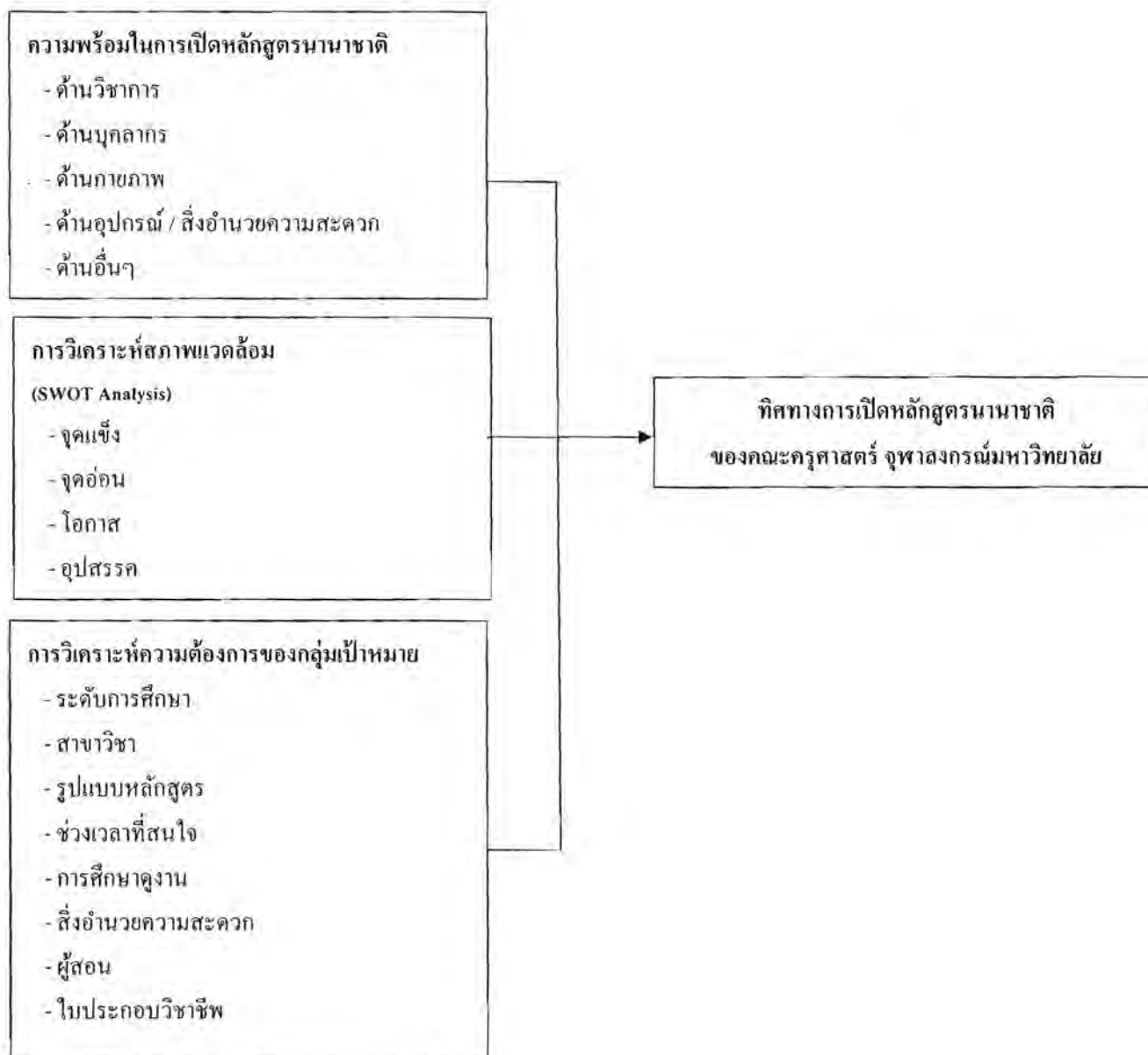
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณะครุศาสตร์ได้รู้จักอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของคณะฯ เพื่อให้ใช้ในการพัฒนา คณะฯ ในด้านต่างๆ เพื่อเตรียมเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์

2. คณะครุศาสตร์ได้รู้ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์

3. คณะครุศาสตร์สามารถหาทิศทางในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ พร้อมทั้งขอรับความสนับสนุนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครือข่ายความร่วมมือ และองค์กรอื่นๆ ได้อย่างเหมาะสม

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ความหมายและบริบทที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติ

หลักสูตรนานาชาติเป็นหลักสูตรที่เปิดสอนในต่างประเทศและประเทศไทยมานานหลายสิบปี มีลักษณะแตกต่างกันไปตามสถาบันที่จัดการศึกษา และมีการให้ความหมายไว้หลากหลายตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง แนวทางการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาต่างประเทศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของหลักสูตรนานาชาติว่า หมายถึง หลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐาน และเปิดโอกาสให้ใช้ภาษาเป็นสื่อการเรียนการสอนได้ทุกภาษา รวมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาได้ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2542: 1-2) โดยได้จำแนกหลักสูตรนานาชาติไว้ดังนี้

1. หลักสูตรนานาชาติ ลักษณะนานาชาติศึกษา (International Studies Program) ควรมีเนื้อหาสาระกิจกรรมครอบคลุมการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง ของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจศึกษาในลักษณะภูมิภาคศึกษา (Area Studies) เช่น ไทยศึกษา อเมริกันศึกษา และเอเชียศึกษา เป็นต้น เพื่อสร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดี (Common Understanding) การพึ่งพาซึ่งกันและกัน (Inter-dependent World) การขยายโลกทัศน์ให้กว้าง (Global Perspective) ผู้การเป็นประชาคมโลกที่ต้องมีการค้าขายแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การถ่ายทอดความรู้ทางเทคโนโลยี (Technology Transfer)

2. หลักสูตรนานาชาติ (International Programs) มีลักษณะต่อไปนี้

2.1 เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้าศึกษา

2.2 เนื้อหาของหลักสูตรต้องมีความเป็นนานาชาติ

2.3 อาจารย์ผู้สอนต้องมีประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอนและมีความรู้ภาษาที่ใช้สอนอยู่

ในเกณฑ์ดีมาก

3. รูปแบบการจัดการศึกษาหลักสูตรนานาชาติสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น การขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศในด้านการพัฒนาหลักสูตร การส่งผู้เชี่ยวชาญมาทำการสอน การแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต การให้ปริญญาระหว่างสถาบัน (Joint Degree Program) และการร่วมมือกับต่างประเทศในรูปแบบอื่นๆ (Joint Venture)

วรพรรณ อภิชัย (2535) ให้ความหมายของหลักสูตรนานาชาติว่า คือ กระบวนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนจากประเทศต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของนานาชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การร่วมกันรักษา

ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อความอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ทั้งนี้โดยหลักสูตรนานาชาติจะมีองค์ประกอบสำคัญ คือ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ผู้เรียนจากนานาชาติและเนื้อหาสาระของหลักสูตรเป็นนานาชาติ

ทองอินทร์ วงศ์โสธร และคณะ (2540) ให้ความหมายของโปรแกรมนานาชาติหรือหลักสูตรนานาชาติ (International Programs) ว่าหมายถึง หลักสูตรที่เปิดทำการสอนเป็นภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาไทยและนักศึกษาจากต่างประเทศ

ชเนศ จิตสุทธิภากร (2547) กล่าวว่าโปรแกรมนานาชาติ (International Programs) หรือมักเรียกกันว่าหลักสูตรนานาชาติ เป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าหลักสูตรนานาชาติ (International Education) หรืออีกหลายคำที่มีอยู่ในขอบข่ายของการศึกษาเกี่ยวกับนานาชาติ เช่น โปรแกรมการศึกษานานาชาติ (International Education Programs หรือ International Studies) การศึกษาเปรียบเทียบ (Comparative Education) เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะเรียกอย่างไรก็ถือว่าอยู่ในขอบข่ายเดียวกันคือ เป็นโปรแกรมที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับประเทศต่างๆ ในโลก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภาษา วัฒนธรรม อาณาจักรบริเวณศึกษา (Area Studies) การศึกษาสิ่งแวดล้อม หรือสันติศึกษา ส่วนความหมายของโปรแกรมนานาชาติของไทยกับต่างประเทศอาจจะเห็นความแตกต่างกันในเรื่องภาษาและสื่อในการเรียนการสอน ซึ่งของไทยได้ระบุไว้ชัดเจนว่าสื่อการเรียนการสอนต้องเป็นภาษาสากล และผู้เรียนผู้สอนมาจากนานาชาติ ส่วนต่างประเทศนั้นบอกแต่เพียงว่าเป็นการศึกษาเรื่องต่างๆ ของนานาชาติ อาจเป็นเพราะว่าสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศใช้ภาษาสากลในการเรียนการสอน โดยเฉพาะใช้ภาษาอังกฤษอยู่แล้ว และนักศึกษาจากชาติต่างๆ ที่เลือกเรียนในสถาบันนั้นๆ ก็ต้องใช้ภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่นๆ แต่จุดเน้นของโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศอยู่ที่เนื้อหาของโปรแกรมที่สอดคล้องความเป็นนานาชาติไว้ ซึ่งจุดนี้จะเป็นข้อแตกต่างของจุดเน้นของการจัดโปรแกรมนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เห็นได้ชัด เพราะสถาบันอุดมศึกษาไทยมักให้ความสำคัญในเรื่องการใช้ภาษาสากลในการสอน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ

กนิษฐา นาวารัตน์ (2549) ให้ความหมายของหลักสูตรนานาชาติว่า หมายถึง ระบบและขบวนการจัดการการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ประกาศนียบัตรชั้นสูง และปริญญาเอก ที่ใช้ภาษาสากลเป็นสื่อในการเรียนการสอนและที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยผู้เรียนและผู้สอนมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

สุรภี โสรัจจุกุล (2549) ให้ความหมายของหลักสูตรนานาชาติว่า หมายถึง หลักสูตรที่สอนนักศึกษา โดยมีลักษณะดังนี้

1. ใช้หลักสูตร และเนื้อหาสาระที่มีมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับจากสถาบันในต่างประเทศที่รับรองโดยรัฐบาลไทย
2. ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อในการเรียนการสอน
3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษา
4. มีคณาจารย์ที่มีคุณภาพ หลากหลาย และเป็นที่ยอมรับจากสถาบันในต่างประเทศและสามารถโอนหน่วยกิตไปยังสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศได้

พิกเคิร์ท (1992) กล่าวถึงการศึกษานานาชาติในระดับอุดมศึกษา (International Higher Education) ว่าเป็นการศึกษาที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระดับนานาชาติ (International Relations) โดยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อาณาบริเวณศึกษา (Area Studies) โดยการศึกษาพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งในโลกโดยเฉพาะศึกษาภาษาและวัฒนธรรม ศึกษาเชิงเปรียบเทียบและเชิงความเป็นนานาชาติในแง่มุมต่างๆ เช่น สิ่งแวดล้อมศึกษา โลกศึกษา หรือสันติศึกษา เพื่อตรวจสอบประเด็นต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศที่มากกว่าหนึ่งประเทศ (วิลาวัลย์ จารุอริยานนท์, 2542: 24)

วิช (1997) กล่าวว่าการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติ มีคำที่หลากหลายมาก เช่น การศึกษานานาชาติ (International Education) ความเคลื่อนไหวทางวิชาการ (Academic Mobility) ความร่วมมือกับนานาชาติ (International Cooperation) การศึกษาในต่างประเทศ (Study Abroad) การศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural Education) และอาณาบริเวณศึกษา (Area Studies) เป็นต้น ซึ่งการใช้คำต่างๆ ขึ้นอยู่กับจุดเน้นของการศึกษา แต่คำที่มักใช้กันทั่วไป คือ การศึกษานานาชาติ (International Education) และการศึกษาเปรียบเทียบ (Comparative Education) (วิลาวัลย์ จารุอริยานนท์, 2542: 24)

นอกจากความหมายของความเป็นนานาชาติแล้ว ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2534) ได้กล่าวถึงการจัดโปรแกรมให้เป็นนานาชาตินั้น อาจพิจารณาได้ 4 ลักษณะ คือ

1. การจัดวิชานานาชาติศึกษาในหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป (General Education)

1.1 การสอดแทรกเนื้อหาในรายวิชาปกติ กรณีแรกอาจจะสอดแทรกเนื้อหา แนวคิด และประเด็นของความเป็นนานาชาติหรือความเป็นสากล โดยเฉพาะปัญหาของนานาชาติเข้าไปในหมวดสังคมศาสตร์ สอดแทรกวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและของโลกไว้ในหมวดมนุษยศาสตร์และการเปรียบเทียบปัญหาและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้จะต้องมีการทบทวนรายวิชาปกติให้มีเนื้อหาในเชิงนานาชาติแทรกปนเข้าไปในเนื้อหาสาระ

1.2 จัดรายวิชาพื้นฐานใหม่ นอกจากการสอดแทรกแนวคิดและสาระของความเป็นนานาชาติไว้ในวิชาเดิมที่มีอยู่ การจัดสร้างรายวิชาใหม่ขึ้นให้เป็นรายวิชาบังคับใหม่หรือรายวิชาเลือกใหม่ ก็เป็นการส่งเสริมความเป็นนานาชาติที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยอาจจะจัดเป็นรายวิชานานาชาติศึกษา

หรือสาขาศึกษาโดยตรง (International Studies or Global Studies) หรือวิชาที่เป็นประเด็นของนานาชาติ ปัญหาของโลกปัจจุบัน เป็นต้น

1.3 ส่งเสริมรายวิชาที่สัมพันธ์กับนานาชาติ การจัดรายวิชาที่สัมพันธ์กันหรือในกลุ่มเดียวกันถือเป็นความจำเป็นเช่นเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นวิชาเลือกหรือบังคับก็ตาม วิชาที่สัมพันธ์และอยู่ในกลุ่มเดียวกัน เช่น วิชาในกลุ่มของสันติศึกษา (Peace Education) สิทธิมนุษยชนศึกษา (Human Rights Education) สิ่งแวดล้อมศึกษา (Environmental Education) พัฒนศึกษา (Development Education) การศึกษาต่างวัฒนธรรม (Multi Cultural Education) เป็นต้น วิชาที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน (Family) มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกัน และมีแนวทางในลักษณะนานาชาติ (International Approach) เช่นเดียวกัน ควรจะได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้จัดขึ้นอยู่อย่างหลากหลายและเป็นทางเลือกหลายๆ ทางที่ใกล้เคียงกันให้กับผู้เรียนหลายๆ ลักษณะ

การศึกษาในรายวิชาพื้นฐานหรือการศึกษาทั่วไปนี้ควรเน้นหนักในการสร้างทัศนคติที่เหมาะสม ในเชิงของความเป็นนานาชาติ (International Perspectives) ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของนานาชาติ (International Knowledge) และบทบาทความรับผิดชอบร่วมกันในระดับนานาชาติ (International Responsibilities) เน้นหลักสำคัญซึ่งเป็นเป้าหมายทางการศึกษาที่มุ่งเน้นแก่บัณฑิตทุกคน

2. การจัดวิชานานาชาติในหลักสูตรวิชาชีพ (Professional or Specialized Course)

2.1 ปรับเนื้อหาให้มีความเป็นนานาชาติในระดับรายวิชาปกติ (Internationalize the existing courses) โดยที่เนื้อหาสาระของรายวิชาปกติ นั้น เราจำเป็นต้องให้มีความทันสมัย ตามทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคมอยู่แล้ว ดังนั้นจึงถือเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่เรียนรู้ทำความเข้าใจกับสาระของตนเองด้วย การเพิ่มเติมเนื้อหาของต่างชาติมาเป็นเปรียบเทียบกับวิชาของตนเอง เพื่อให้เข้าใจสาระของตนเองได้ชัดเจนลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้น ในกรณีเช่นนี้จะต้องพัฒนาให้ผู้สอนได้ไปเห็น ไปเรียนรู้ ไปพัฒนาตนเองในต่างประเทศอยู่เสมอ ความเป็นนานาชาติจะต้องสร้างและส่งเสริมให้เกิดกับอาจารย์ผู้สอนทุกคน ให้ผู้สอนมีทัศนคติอย่างกว้างขวางเพื่อส่งผลต่อนิสิตทุกคนต่อไป

2.2 ปรับเนื้อหาวิชาพื้นฐานวิชาชีพให้มีความเป็นนานาชาติในเชิงวิชาชีพมากขึ้นในหลักสูตรวิชาชีพหรือวิชาเอกเฉพาะแต่ละด้านจะมีการศึกษาลึกลงไปในแต่ละวิชาเอก แต่การเจาะลึกลงไปในรายวิชาเฉพาะหรือรายวิชาเอกนั้น ผู้เรียนน่าจะมีพื้นฐานทางนานาชาติประกอบไปก่อน เพื่อความเข้าใจสาขาของตนเองได้อย่างชัดเจนขึ้น วิชาในลักษณะนี้จึงจะสามารถผนวกเข้าในรายวิชาพื้นฐานวิชาชีพปกติด้วยข้อมูลและทัศนคติในเชิงนานาชาติ หรือพัฒนาขึ้นเป็นรายวิชาต่างหากโดยตรง เช่น วิชา International Politics ในคณะรัฐศาสตร์ วิชา International Business ในสาขาวิชาธุรกิจและบัญชี วิชา International Communication ในสาขาวิชาการสื่อสาร วิชา International Education ในสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

2.3 จัดเป็นกลุ่มวิชาหรือวิชาเอกในหลักสูตรวิชาชีพของแต่ละสาขา ลักษณะการจัดในวิชาชีพกลุ่มนี้เป็นการจัดเพื่อเป้าหมายของการสร้างคนและสร้างวิชาการด้านนานาชาติศึกษาในแต่ละสาขาวิชาเฉพาะ โดยมุ่งเน้นให้ศึกษาวิจัยและผลิตบัณฑิตเพื่อทำงานพัฒนาการด้านนี้โดยตรง เช่น วิชาเอกในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ วิชาเอกทางด้านธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ วิชาเอกทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศ วิชาเอกทางด้านศึกษานานาชาติ เป็นต้น การจัดหลักสูตรในแนวนี้อาจพัฒนาวิชาการได้ชัดเจนขึ้น ลึกซึ้งและต่อเนื่องยาวนานขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนรู้ลึกในวิชานี้ เพื่อทำงานเฉพาะด้านหรือเพื่อทำงานในระดับประเทศ ต่างประเทศ และองค์การนานาชาติได้

3. การจัดหลักสูตรพิเศษเพื่อความเป็นนานาชาติ (Special Program)

3.1 อาณาบริเวณศึกษา (Area Studies) เป็นการศึกษานานาชาติที่เฉพาะบริเวณที่เราจะต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์และมีความสำคัญในประเทศอุตสาหกรรมหรือประเทศมหาอำนาจ ภูมิภาคที่สนใจก่อน คือ ภูมิภาคที่มีความสำคัญทางการเมืองระหว่างประเทศ ในประเทศที่กำลังพัฒนาเองก็อาจจะให้ความสำคัญการเมืองระหว่างประเทศ และเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ด้วย แต่ควรคำนึงถึงความเหมาะสมในทางการศึกษา และความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศด้วย โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศที่การพัฒนาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน และประเทศที่มีอิทธิพลต่างประเทศนั่นเอง ซึ่งในกรณีเช่นนี้ ประเทศไทยหรือประเทศอาเซียนควรศึกษาเรื่องของอาเซียน เรื่องเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เกาหลี ใต้หวัน ญี่ปุ่น จีน อเมริกา ยุโรปและรัสเซีย เป็นต้น ทั้งนี้ต้องดูความพร้อม ความเหมาะสม และความสนใจพร้อมกันไป

3.2 ท้องถิ่นศึกษา (Local Studies) หมายถึง การศึกษาในเรื่องของประเทศนั้นเองให้ลึกซึ้งเฉพาะ สร้างตัวเนื้อหาวิชา (Body of Knowledge) ขึ้นมาในแต่ละสาขาแล้วพัฒนาความรู้ในเชิงสหสาขาวิชาที่จะศึกษาลึกลงไปในตัวของเราเองและพร้อมที่จะเผยแพร่ออกสู่โลกภายนอกได้อย่างมีน้ำหนักและมีความหมายพอ อย่างกรณีของประเทศไทย คือ โครงการไทยศึกษา (Thai Studies) ที่เข้มแข็งเพียงพอที่จะเข้าใจสังคมไทยเรา และพร้อมที่จะเผยแพร่ไปสู่นานาชาติได้ เพื่อให้ความเป็นนานาชาติเป็นการแลกเปลี่ยนทางวิชาการมากกว่าเป็นกระแสธารทางเดียว

3.3 ประเด็นเฉพาะเรื่อง (Topic Studies) เป็นการศึกษานานาชาติเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติหรือเกี่ยวกับประเด็นปัญหานานาชาติ เฉพาะประเด็นที่กล่าวถึงนี้ จะเป็นประเด็นเกี่ยวโยงและสัมพันธ์กันในระดับนานาชาติ เช่น ประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชน สตรีศึกษาสันติศึกษา สิ่งแวดล้อม สาขาสังคมศึกษา ประเด็นเหล่านี้จะมีลักษณะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกันในระดับนานาชาติและเกี่ยวโยงกันทุกสาขาวิชา

4. การจัดหลักสูตรภาษาเพื่อความเป็นนานาชาติ (Foreign Language Studies)

4.1 การสอนภาษาของตนเองให้ชาวต่างชาติ กรณีเช่นนี้เป็นกระบวนการที่ประเทศที่ปกครองอาณานิคม คือ อังกฤษและฝรั่งเศสได้ใช้มาก่อนแล้ว สหรัฐอเมริกาเผยแพร่ตามด้วยการส่งเสริมสนับสนุนให้ประเทศต่างๆ ได้เรียนภาษาอังกฤษอย่างกว้างขวาง เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่น

ในปัจจุบันได้พยายามเผยแพร่ส่งเสริมให้มีการเรียนภาษาญี่ปุ่นกันอย่างกว้างขวาง ในกรณีของ ประเทศที่กำลังพัฒนาอื่นๆ ควรถือเป็นหน้าที่ และความรับผิดชอบที่จะส่งเสริมการสอนภาษาของตน ให้กับต่างประเทศอย่างกว้างขวาง หลากหลายและเป็นจริงเป็นจัง กรณีของประเทศไทยนี้เป็นตัวอย่าง ที่ดี สถาบันการศึกษาไทยจะต้องส่งเสริมการสอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติที่มาเรียนในเมืองไทย และที่เขาจะศึกษาในประเทศของตนเองอย่างลึกซึ้ง

4.2 การเรียนภาษาต่างประเทศของนักศึกษาท้องถิ่น ในเรื่องความเป็นนานาชาติของ มหาวิทยาลัยต้องอาศัยเครื่องมือที่สำคัญคือภาษาต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาษาใดก็ตามถือได้ว่าเป็น อุปกรณ์สำคัญของการเรียนรู้เพื่อเข้าใจซึ่งกันและกัน ในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีผู้ใช้กันอย่างกว้างขวาง และเป็น ภาษาของการสื่อสารและการเดินทาง การส่งเสริมภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องจำเป็น แต่การเรียนรู้เพียง ภาษาอังกฤษยังไม่เป็นการเพียงพอ ภาษาอื่นๆ ควรจะได้มีการส่งเสริมให้เรียนรู้กันอย่างจริงจังด้วย โดยเฉพาะภาษาของประเทศเพื่อนบ้านและภาษาของประเทศที่จะมีอิทธิพลต่อประเทศของตน

4.3 การพัฒนาวิชาเนื้อหาเป็นภาษาต่างประเทศ หลักสูตรลักษณะเช่นนี้คือการเปิด สอนวิชาเนื้อหาต่างๆ เป็นภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เช่น การสอนวิชาการ โรงแรมเป็น ภาษาอังกฤษ การสอนวิชาบริหารธุรกิจเป็นภาษาอังกฤษ การสอนวิชาการบริหารอุดมศึกษาเป็น ภาษาอังกฤษ หลักสูตรลักษณะนี้เน้นที่ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารทางวิชาการเพื่อผู้เรียนจะสามารถ ติดต่อเข้าใจกับคนต่างชาติ และคนต่างชาติก็อาจจะมาเรียนได้พร้อมกัน

วิลาวัลย์ จารูอริยานนท์ (2542) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของ โปรแกรมนานาชาติระดับ บัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พ.ศ.2543-2552 ว่ามีดังนี้

1. การใช้ภาษาต่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับในนานาชาติเป็นสื่อในการเรียนการสอน เช่น ภาษาอังกฤษ
2. หลักสูตรมีเนื้อหาที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากนานาชาติ และมีเนื้อหาลักษณะข้ามชาติ มีหลายวัฒนธรรม
3. มีผู้เรียนจากนานาชาติ
4. มีกิจกรรมที่เป็นนานาชาติ เช่น การประชุม / สัมมนาระดับนานาชาติ การเดินทางไปดูงาน หรือศึกษาในต่างประเทศ เป็นต้น
5. มีผู้สอนจากนานาชาติ
6. มีบรรยากาศที่เป็นนานาชาติ
7. มีการบริหารจัดการที่เป็นสากล เช่น การมีคณะกรรมการบริหารจากภายนอกด้วย

นอกจากนี้ อีเมอร์สันและนิวชอม (1995) ได้เสนอลักษณะการจัด โปรแกรมนานาชาติในด้ำน การบริหารและการจัดการศึกษา ดังนี้ (วิลาวัลย์ จารูอริยานนท์, 2542: 35)

1. การบริหาร (Administration) การบริหารช่วยกำหนดทิศทางในการจัดโปรแกรมและ กิจกรรมเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติโดยการกำหนดพันธกิจ วิสัยทัศน์ นโยบาย และวิธีปฏิบัติของ สถาบัน นอกจากนี้ยังรวมถึงการกำหนดหน่วยงานเพื่อการบริหาร คณะกรรมการบริหารและการ จัดการด้านการเงิน

2. การสอน (Instruction) ประกอบด้วยการพัฒนาอาจารย์ การจัดโปรแกรมการศึกษานานาชาติ

3. การบริการนัศึกษานานาชาติ เช่น การฝึกอบรมด้านภาษา บริการให้คำปรึกษา สโมสรนานาชาติ สโมสรภาษาต่างประเทศ สัมมนานานาชาติ การช่วยเหลือทางด้านเทคโนโลยี และการศึกษาทางไกล เป็นต้น

ลิน (1993) กล่าวว่า การศึกษาโปรแกรมนานาชาติทางด้านบริหารธุรกิจในระดับปริญญาโท ได้จำแนกองค์ประกอบของโปรแกรมนานาชาติออกเป็น 4 ประการ ดังนี้ (ทองอินทร์ วงศ์โสธร และ คณะ 2540: 12)

1. คณาจารย์จากต่างประเทศ

1.1 มีอาจารย์จากต่างประเทศ

1.2 คณาจารย์มีประสบการณ์ในการสอนและการวิจัยในต่างประเทศ

1.3 คณาจารย์มีโอกาสมิเพิ่มพูนประสบการณ์ในต่างประเทศ

2. นักศึกษา ลักษณะสำคัญ ได้แก่

2.1 มีนัศึกษานานาชาติ

2.2 มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษาต่างวัฒนธรรมในการเรียนการสอน

3. รายวิชา ลักษณะสำคัญ ได้แก่

3.1 เป็นรายวิชาที่ยึดปัญหาเป็นศูนย์กลาง (Problem-centered)

3.2 มีการเรียนเป็นภาษาต่างประเทศ

3.3 บางหลักสูตรเป็น โครงการร่วมที่ผู้เรียนสามารถเรียนเพื่อรับปริญญาที่เกี่ยวข้อง

สร้อย เลิศรัตน์มงคล (2543) ทำการวิจัยเรื่อง “แนวคิดความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2459-2543 และแนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ ตามการรับรู้ของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” พบว่า แนวทางในการพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาตินั้น ผู้บริหารจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เห็นว่า มหาวิทยาลัยต้องสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นในประชาคมมหาวิทยาลัยนานาชาติ โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ด้านวิจัย ศักยภาพของบุคลากร การส่งเสริม

บรรยากาศของการสร้างความรู้ และการเรียนรู้ทุกระดับภายใต้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติที่ชัดเจนขึ้น

นอกจากนี้ ปัจจุบันประเทศไทยได้เปิดสอนหลักสูตรนานาชาติในลักษณะของ “วิทยาลัยนานาชาติ” ซึ่งวิทยาลัย (College) เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีการบริหารจัดการเป็นเอกเทศ (สัมภาษณ์, ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 22 สิงหาคม 2555) สำหรับวิทยาลัยนานาชาติในประเทศไทยและหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 วิทยาลัยนานาชาติในประเทศไทย

ลำดับ	ชื่อวิทยาลัย / มหาวิทยาลัย	ระดับการศึกษา	หลักสูตร
1	วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ตรี	- จีนศึกษา
		โท	- เอเชียศึกษา
2	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล	ตรี	- ศิลปศาสตรบัณฑิต (B.A) - บริหารธุรกิจบัณฑิต (B.B.A) - วิทยาศาสตร์บัณฑิต (B.Sc.) - วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (B.Eng.) - พยาบาลศาสตรบัณฑิต (B.N.S)
		โท	- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (M.B.A) - การจัดการมหาบัณฑิต (M.M)
3	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์	ตรี	- บธ.บ. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์)
			- บธ.บ. (การจัดการธุรกิจท่องเที่ยว)
			- บธ.บ. (การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ)
4	สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติ สิรินคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ตรี	- Bachelor of Engineering (BEng) - Bachelor of Science (BSc)
		โท	- Master of Science (MSc) in engineering and technology
		เอก	- Doctor of Philosophy (PhD) in engineering and technology
5	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร	ตรี	- หลักสูตรปริญญาตรีบริหารธุรกิจ สาขาการจัดการโรงแรม (ปริญญาร่วม สถาบันวาเทล ประเทศฝรั่งเศส)
6	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	ตรี	- หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาดิจิทัลมีเดีย

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อวิทยาลัย / มหาวิทยาลัย	ระดับการศึกษา	หลักสูตร
7	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	ตรี	- B.A. (Airline Business) (ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาธุรกิจการบิน) - B.A. (Hotel and Restaurant Business) (ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาธุรกิจ โรงแรม และภัตตาคาร) - B.B.A. (International Business) (บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ ระหว่างประเทศ)
8	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	ตรี	- ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษ - ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ภาษาอังกฤษธุรกิจ - บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจ ระหว่างประเทศ - ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระหว่าง ประเทศ - ศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา ภาษาอังกฤษธุรกิจระหว่างประเทศ
9	วิทยาลัยนานาชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง	ตรี	- วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมซอฟต์แวร์)
10	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	ตรี	- Bachelor of Business Administration in Tourism Management (ITMA) - Bachelor of Business Administration in International Business (IBBA) - Bachelor of Arts in English for Business Communication (IBEC)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อวิทยาลัย / มหาวิทยาลัย	ระดับการศึกษา	หลักสูตร
		โท	<ul style="list-style-type: none"> - Master of Arts in Integrated Marketing Communications (IMC) - Master of Arts in English for Careers (EC) - Master of Business Administration Concentration in Integrated Marketing Communications (IMC) - Master of Business Administration Concentration in Tourism - Management (TM) - Master of Business Administration Concentration in Business Informatics (BI) - Master of Business Administration Concentration in ASEAN Business Integration (ASEAN BI)
		เอก	<ul style="list-style-type: none"> - Doctor of Philosophy in Business Administration - Doctor of Philosophy in Business Informatics - Doctor of Philosophy in Strategy and Intelligence
	วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	ตรี	<ul style="list-style-type: none"> - Bachelor of Business Administration (B.B.A.) (International Business) - Bachelor of Business Administration (B.B.A.) (Tourism Management)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อวิทยาลัย / มหาวิทยาลัย	ระดับการศึกษา	หลักสูตร
			- Bachelor of Arts (B.A.) (Teaching Chinese as a Foreign Language)
11	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต	ตรี	- International Business - Information and Communication Technology - Communication Arts - International Relations and Development - Philosophy, Politics, and Economics - Asian Business Management - International Marketing And Online Business - International Hospitality and Tourism
12	วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	ตรี	- Bachelor of Technology in Computer Graphics and Multimedia (B.T.) - BA in Entrepreneurship (B.B.A.) - BA in Business English (B.A.) - BA in Communication Arts (B.A.) - BA in Marketing (B.B.A.) - BA in International Tourism Management Program (B.A.) - Hotel & Restaurant Management

ที่มา: วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ออนไลน์, สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติ สิรินคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยศิลปากร, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ออนไลน์, วิทยาลัย

นานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์, ออนไลน์, วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต, ออนไลน์ และวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ออนไลน์

กนกพร ชัยประสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาล” พบว่า บุคคลที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ คือ ตัวของนักศึกษาเอง ร้อยละ 34 รองลงมาคือ คุณพ่อคุณแม่ ร้อยละ 31 รองลงมาคือ เพื่อนในชั้นเรียน ร้อยละ 27.5 และคุณครูที่โรงเรียน ร้อยละ 7.5 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรนานาชาติ ข้อมูลที่ได้รับจากอาจารย์ฝ่ายแนะแนวอย่างสม่ำเสมอ หรือข้อมูลจากรุ่นพี่ที่เรียนจบไปแล้วมาให้คำแนะนำ หรือการมีข้อมูลของสาขาวิชาต่างๆ ทางเว็บไซต์เป็นปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการตัดสินใจเลือกเรียนของนักศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ย (Mean) สูง ถึง 4.68 4.21 และ 4.79 ตามลำดับ

จากการรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ช่วงเดือนกรกฎาคม 2553 ถึงเดือนกรกฎาคม 2554 จากสถาบันอุดมศึกษาที่ส่งข้อมูลให้ สกอ. ทั้งหมดจำนวน 103 แห่ง พบว่ามีนักศึกษาต่างชาติศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวน 20,309 คน จาก 130 ประเทศ และจากการเปรียบเทียบนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2550-2554 พบว่า นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยมากที่สุด คือ นักศึกษาจีน ดังแสดงในตารางที่ 2.2 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

ตารางที่ 2.2 เปรียบเทียบนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2550-2554

ลำดับ	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1	จีน (4,028 คน)	จีน (7,301 คน)	จีน (8,993 คน)	จีน (9,329 คน)	จีน (8,444 คน)
2	เวียดนาม (751 คน)	ลาว (1,301 คน)	ลาว (1,254 คน)	ลาว (1,311 คน)	พม่า (1,481 คน)
3	พม่า (741 คน)	พม่า (999 คน)	พม่า (1,205 คน)	พม่า (1,310 คน)	ลาว (1,344 คน)
4	ลาว (664 คน)	กัมพูชา (984 คน)	เวียดนาม (1,141 คน)	เวียดนาม (1,100 คน)	เวียดนาม (1,290 คน)
5	อเมริกา (527 คน)	เวียดนาม (895 คน)	กัมพูชา (1,009 คน)	กัมพูชา (944 คน)	กัมพูชา (955 คน)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์

จากการเปรียบเทียบนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2550-2554 ยังพบว่า สถาบันอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาต่างชาติมากที่สุด คือ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ดังแสดงในตารางที่ 2.3 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

ตารางที่ 2.3 เปรียบเทียบสถาบันอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษา ช่วงปี พ.ศ. 2550-2554

ลำดับ	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1	ม.อัสสัมชัญ (2,838 คน)	ม.อัสสัมชัญ (2,558 คน)	ม.อัสสัมชัญ (3,023 คน)	ม.อัสสัมชัญ (3,011 คน)	ม.อัสสัมชัญ (4,179 คน)
2	ม.มหิดล (860 คน)	มหาจุฬาลงกรณฯ (1,329 คน)	มหาจุฬาลงกรณฯ (1,354 คน)	มหาจุฬาลงกรณฯ (1,274 คน)	มหาจุฬาลงกรณฯ (1,276 คน)
3	จุฬาลงกรณ์ฯ (651 คน)	ม.มหิดล (1,069 คน)	ม.มหิดล (1,311 คน)	ม.มหิดล (1,251 คน)	ม.มหิดล (1,233 คน)
4	วิทยาลัยมิชชั่น (422 คน)	ม.บูรพา (591 คน)	ม.รามคำแหง (632 คน)	ม.รามคำแหง (1,199 คน)	ม.รามคำแหง (1,004 คน)
5	ม.ธรรมศาสตร์ (308 คน)	วิทยาลัยมิชชั่น (487 คน)	มจร.เชียงใหม่ (549 คน)	ม.บูรพา (787 คน)	ม.ธุรกิจบัณฑิตย์ (625 คน)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์

ในปี พ.ศ. 2554 สาขาวิชาที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยเลือกเรียนมากที่สุด ได้แก่ สาขาบริหารธุรกิจ รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจระหว่างประเทศ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และการตลาด ตามลำดับ นักศึกษาต่างชาติที่เลือกเรียนบริหารธุรกิจมากที่สุด ได้แก่ จีน พม่า เกาหลี เยอรมนี และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2.4 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

ตารางที่ 2.4 สาขาวิชาที่นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยเลือกเรียน
ช่วงปี พ.ศ. 2550-2554

ลำดับ	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553	ปี 2554
1	บริหารธุรกิจ (1,575 คน)	ภาษาไทย (1,927 คน)	ภาษาไทย (3,075 คน)	บริหารธุรกิจ (2,340 คน)	บริหารธุรกิจ (3,136 คน)
2	ภาษาไทย (1,101 คน)	บริหารธุรกิจ (1,739 คน)	บริหารธุรกิจ (2,376 คน)	ภาษาไทย (1,564 คน)	ธุรกิจระหว่าง ประเทศ (1,212 คน)
3	การตลาด (517 คน)	ภาษาอังกฤษ (717 คน)	ธุรกิจระหว่าง ประเทศ (960 คน)	ภาษาอังกฤษ (1,140 คน)	ภาษาไทย (1,180 คน)
4	ธุรกิจระหว่าง ประเทศ (412 คน)	ธุรกิจระหว่าง ประเทศ (656 คน)	ภาษาอังกฤษ (801 คน)	ธุรกิจระหว่าง ประเทศ (745 คน)	ภาษาอังกฤษ (740 คน)
5	ภาษาอังกฤษ (308 คน)	การตลาด (521 คน)	การตลาด (589 คน)	ภาษาไทยเพื่อการ สื่อสาร (616 คน)	การตลาด (565 คน)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์

จากการทบทวนวรรณกรรมในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความหมายและบริบทที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติสะท้อนให้เห็นว่า การให้ความหมายของหลักสูตรนานาชาติแตกต่างกันไป การให้ความหมายเน้นอยู่ 2 ประเด็นใหญ่ๆ เนื้อหาสากล ซึ่งอาจศึกษาศึกษาอีกในเรื่องต่างๆ เป็นการเฉพาะด้วย เช่น อาณาบริเวณศึกษา (Area Studies) และภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนเป็นภาษาสากล ซึ่งอาจเป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอื่น แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้กันอยู่ทั่วโลก ทำให้เมื่อเปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติ จึงใช้ภาษาอังกฤษเป็นส่วนใหญ่ สำหรับสถานการณ์หลักสูตรนานาชาติในประเทศไทย จากการรวบรวมข้อมูลของ สกอ. พบว่า มีอัตราการเพิ่มขึ้นของนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ และสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีการเปิดหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ที่สนใจเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ตอนที่ 2 การส่งเสริมความเป็นนานาชาติของไทย

การศึกษานานาชาติของประเทศไทยมีหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับการให้ความหมาย เช่น การมีหลักสูตรนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาของไทย การมีสถาบันอุดมศึกษานานาชาติที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย การที่สถาบันอุดมศึกษาของไทยไปตั้งอยู่ในต่างประเทศ หรือการมีความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ เป็นต้น การส่งเสริมความเป็นนานาชาติของไทยปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาประเทศ นโยบายของรัฐบาล แผนและนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สำหรับรายละเอียดเป็นดังนี้

2.1 แผนพัฒนาประเทศ

ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2 ฉบับหลังสุด มีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานานาชาติ ดังนี้

แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ภายใต้แนวปฏิบัติของ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในช่วงแผนนี้ประเทศไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การรวมตัวของกลุ่มเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงในตลาดการเงิน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึง การเคลื่อนย้ายของคนอย่างเสรี จึงได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์การเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ประเทศมีรากฐานการผลิตที่แข็งแกร่ง มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก และกระจายผลสู่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทอย่างทั่วถึง สามารถวางรากฐานให้คนไทยมีความพร้อมด้านทุนทางปัญญาในการก้าวเข้าสู่เงื่อนไขที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกและประเทศได้อย่างเชื่อมั่น ในยุทธศาสตร์นี้เองได้มีแนวทางในการพัฒนาว่าด้วย ส่งเสริมการค้าบริการที่มีศักยภาพเพื่อสร้างงาน กระจายรายได้ หารายได้จากเงินตราต่างประเทศ ด้วยการพัฒนารูปแบบบริการที่มีศักยภาพเพื่อเป็นแหล่งสร้างและกระจายรายได้ใหม่ที่สำคัญ คือ ส่งเสริมบริการด้านการศึกษาของประเทศให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ รวมทั้งสนับสนุนการศึกษานานาชาติและฝึกอบรมวิชาชีพเฉพาะด้านสำหรับชาวต่างประเทศ โดยปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้ออำนวยต่อการเดินทางเข้ามาศึกษาและฝึกอบรมในประเทศ โดยเฉพาะหลักสูตรระยะสั้นและจัดระบบการศึกษาและฝึกอบรม ให้เป็นมาตรฐานสากลที่สามารถเชื่อมโยงและประสานกับสถาบันการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับเป็นทางเลือกสำหรับผู้ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ ซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ที่ส่งเสริมการศึกษานานาชาติอย่างชัดเจน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ออนไลน์)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2554-2559) มุ่งเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร

และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมจากสถานการณ์เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากลตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานทักษะด้านภาษาและความรอบรู้ด้านภาษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยไทยมีบทบาทในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ออนไลน์)

2.2 นโยบายของรัฐบาล

คำแถลงนโยบายของรัฐบาลเมื่อปี พ.ศ.2551 ระบุว่าในนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตในส่วนนโยบายการศึกษา รัฐบาลจะเร่งรัดการลงทุนด้านการศึกษาและการเรียนรู้อย่างบูรณาการในทุกระดับการศึกษาและในชุมชน โดยใช้พื้นที่และโรงเรียนเป็นฐานในการบูรณาการทุกมิติ และยึดเกณฑ์การประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาเป็นหลักในการยกระดับคุณภาพ โรงเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และส่งเสริมความเป็นเลิศของมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาและวิจัยพัฒนาในภูมิภาค รวมทั้งเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตในชุมชน โดยเชื่อมโยงบทบาทสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางศาสนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ออนไลน์)

คำแถลงนโยบายของรัฐบาลเมื่อปี พ.ศ.2554 ระบุว่าในนโยบายสังคมและคุณภาพชีวิตในส่วนนโยบายการศึกษาว่า รัฐบาลจะเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการปฏิรูประบบความรู้ของสังคมไทย อันประกอบด้วยยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล จัดให้มีโครงการตำราแห่งชาติที่บรรจุความรู้ที่ก้าวหน้าและได้มาตรฐานทั้งความรู้ที่เป็นสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่งเสริมการอ่าน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการความรู้ ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาทุกระดับให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมกับมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาทุกระดับชั้น โดยวัดผลจากการผ่านการทดสอบมาตรฐานในระดับชาติและนานาชาติ จัดความไม่รู้หนังสือให้สิ้นไปจากสังคมไทย จัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน ให้มีโรงเรียนและสถาบันอาชีวศึกษาคุณภาพสูงในทุกพื้นที่ พัฒนามหาวิทยาลัยเข้าสู่ระดับโลก พัฒนาระบบการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมมุ่งการสร้างจริยธรรมในระดับปัจเจก รวมทั้งสร้างความตระหนักในสิทธิและหน้าที่ความเสมอภาค และดำเนินการให้การศึกษายเป็นพื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยที่แท้จริงปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารการศึกษา

โดยการกระจายอำนาจสู่พื้นที่ให้เสร็จสมบูรณ์โดยเริ่มจากพื้นที่ที่มีความพร้อม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ออนไลน์)

ในการประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 9 ระหว่างวันที่ 7-8 ตุลาคม พ.ศ.2546 ที่บาหลี ผู้นำอาเซียนได้ตอบสนองต่อการบรรลุวิสัยทัศน์อาเซียนเพิ่มเติม โดยได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ.2563 ต่อมาระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ.2550 ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบที่จะเร่งรัดการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้น เปลี่ยนแปลงจากปี พ.ศ.2563 เป็นปี พ.ศ.2558 โดยประชาคมอาเซียนจะประกอบด้วย 3 เสาหลัก (Pillars) ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 12) ต่อมาได้มีการจัดทำแผน 5 ปี ด้านการศึกษาอาเซียน (พ.ศ.2554-2558) โดยในยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่าด้วยการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนและการจัดการศึกษาให้มีความเป็นสากล ยุทธศาสตร์นี้ ให้ความสำคัญกับสภาพการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 37)

1. การจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสภาพเศรษฐกิจของยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยแรงงานที่มีทักษะและความชำนาญสูง และสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่ภูมิภาคได้

2. การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในด้านคุณภาพ ให้บริการในสาขาวิชาต่างๆ ที่มีทางเลือกอย่างหลากหลายและมีสาขาความเชี่ยวชาญเฉพาะ

3. สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ทำให้ประเทศต่างๆ มีความต้องการแรงงานที่มีทักษะสูงที่จำเป็นจะต้องได้รับการพัฒนาความเชี่ยวชาญภายใต้การจัดโครงการทางการศึกษาเฉพาะด้าน รัฐบาลของประเทศต่างๆ ได้กำหนดเป้าหมายเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาข้ามพรมแดน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาที่ต้องคำนึงถึงด้านการพัฒนาคุณภาพ การเสริมสร้างเศรษฐกิจและมีความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค

2.3 แผนและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) มีแผนที่ระบุถึงความเป็นนานาชาติ สรุปได้ดังนี้

แผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2533-2547) กำหนดมาตรการเพื่อพัฒนาความเป็นสากลไว้ 4 ด้าน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

1) ด้านการเรียนการสอน เสริมสร้างคุณภาพของบัณฑิตให้มีความสามารถทางด้านภาษาคอมพิวเตอร์ รวมทั้งการเพิ่มหลักสูตรนานาชาติ การสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ

2) ด้านการวิจัย เพิ่มความสามารถในการวิจัยขององค์กรต่างๆ ในประเทศไทย โดยการร่วมมือจัดทำวิจัยร่วมกับสถาบันต่างประเทศและสนับสนุนให้มีภูมิภาคศึกษามากขึ้น

3) ด้านการให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริมให้มีการบริการทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศและการปรับปรุงเครือข่ายสารสนเทศระหว่างประเทศ

4) ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมให้คณาจารย์และนักศึกษาได้ตระหนักถึงความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ให้มากขึ้นและสนับสนุนให้จัดตั้งสถาบันไทยคดีศึกษาหรือศูนย์วัฒนธรรมไทยในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

แผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) กล่าวถึงแนวทางการพัฒนาเยาวชนนักศึกษาและบัณฑิตในอนาคตว่า เป็นการเปิด โลกดทัศน์และเตรียมความพร้อมสำหรับบัณฑิตในสภาวะโลกาภิวัตน์ การเพิ่มความเข้มแข็งและประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของนักศึกษาทางด้านภาษาและวัฒนธรรมของต่างประเทศ เป็นสิ่งที่ต้องสนับสนุน ทั้งนี้ การเรียนด้านภาษาที่มีประสิทธิภาพและซึมซับวัฒนธรรมต้องมีบริบทการแลกเปลี่ยนนักศึกษา การเพิ่มการเคลื่อนย้าย (Mobility) ของนักศึกษาและอาจารย์ การจัดหลักสูตรสองภาษาจะเป็นกลไกสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) กำหนดวัตถุประสงค์ด้านความเป็นสากลไว้ 2 ประการคือ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

1) มุ่งพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหลักด้วยความเป็นเลิศทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อนำประเทศชาติไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่พึงประสงค์

2) มุ่งพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะจัดการศึกษาที่มีความเป็นสากลและความร่วมมือกับต่างประเทศให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ควบคู่ไปกับการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทยในประชาคมโลก

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) มุ่งเน้นการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (Internationalization and Regionalization) โดยยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะของสถาบันอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานสากลทั้งในเชิงวิชาการและการบริหารสถาบันอุดมศึกษารวมทั้ง สนับสนุนการสร้างความสัมพันธ์ให้สถาบันอุดมศึกษาเข้าไปมี

บทบาททางวิชาการในเวทีนานาชาติและการส่งเสริมให้อาจารย์และบัณฑิตไทยมีสมรรถนะสากล เจตคติ โลกทัศน์ และชีวิตทัศน์ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดจนสามารถจัดการเรียน การสอนหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากลอย่างมีคุณภาพให้แก่นักศึกษาจากต่างประเทศได้ (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ระบุถึงการพัฒนาและยกระดับอุดมศึกษาไทยให้ทัดเทียมกับสากลและเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านซึ่ง สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จากวิสัยทัศน์ดังกล่าวได้นำมากำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนา อุดมศึกษาไว้ 4 ประการ ซึ่งมีสาระสำคัญในการพัฒนาอุดมศึกษาและทรัพยากรบุคคลเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2551-2554) มีวิสัยทัศน์ว่า อุดมศึกษา ไทยมีศักยภาพในการสร้างความรู้และนวัตกรรมและมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจของ ประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) และการวิจัยและพัฒนาในภูมิภาคบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการ แข่งขันในระดับสากลสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน โดยใช้กลไกธรรมภิบาลเครือข่าย อุดมศึกษาบนพื้นฐานของเสรีภาพทางวิชาการความหลากหลายและเอกภาพเชิงระบบ (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, ออนไลน์)

นอกจากการจัดทำแผนการศึกษาที่ส่งเสริมความเป็นสากลของอุดมศึกษาแล้ว สกอ. ได้จัดทำ โครงการต่างๆ ที่ส่งเสริมความเป็นสากลของอุดมศึกษา เช่น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ม.ป.ป.)

1. โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศ ได้แก่ จีน กัมพูชา เวียดนาม ออสเตรเลีย ออสเตรีย ฝรั่งเศส และแคนาดา ซึ่งความร่วมมือกับประเทศต่างๆ นี้ จะมุ่งเน้น ด้านวิชาการและแลกเปลี่ยนคณาจารย์และนักศึกษาเป็นสำคัญ
2. โครงการพัฒนาผู้บริหาร โดยดำเนินการภายใต้โครงการ Thai University Administrators' Shadowing Program (TUAS) ซึ่งจะส่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยไทยไปศึกษาดูงานด้านการบริหาร มหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย อังกฤษ ฝรั่งเศส และแคนาดา
3. โครงการส่งเสริมกระบวนการพัฒนาความเป็นสากลของการอุดมศึกษา คือ UMAP (University Mobility in Asia and the Pacific) ซึ่งเป็นโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษา อาจารย์และ บุคลากรระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทยกับต่างประเทศภายใต้เงื่อนไขการรับรองการถ่ายโอนหน่วยกิต

ระหว่างมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วม โครงการ อันจะส่งผลให้เกิดการรับรองคุณวุฒิการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของไทยในระดับสากลในระยะยาว

4. โครงการส่งเสริมและประสานการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมสัมมนาและฝึกอบรมเชิงวิชาการ นานาชาติในประเทศไทยเพื่อพัฒนาศักยภาพของมหาวิทยาลัยไทยในเชิงความเข้มแข็งทางวิชาการ และในเชิงการบริหารจัดการประชุมนานาชาติที่มีคุณภาพในระดับมาตรฐานสากล

5. การตั้งสำนักเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Secretariat: ANUS) ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเกิดขึ้นจากประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นมหาวิทยาลัยชั้น 21 แห่งในประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ ส่งเสริมความร่วมมือใน โครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ นักศึกษาและทรัพยากรระหว่างสมาชิก การ จัดตั้ง AUN นี้ จะส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และความรู้ความ เชี่ยวชาญในภูมิภาคอาเซียนและระหว่างภูมิภาคอื่นๆ ในปัจจุบัน ได้มีความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจา สำคัญๆ ของอาเซียน ได้แก่ สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลี และจีน

สกอ. ได้มีความพยายามที่จะพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยเชิญ นักวิชาการจากมูลนิธิกรศึกษาไทย-อเมริกันหรือฟูลไบรท์ (Thailand-United States Educational Foundation: Fulbright) คือ Dr. Jack Van De Water มาให้คำปรึกษาและได้จัดสัมมนาเรื่อง *"International Dimensions of Higher Education in Thailand"* เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 และมีการประชุมระดมความคิดเพื่อให้ความเห็นเกี่ยวกับร่าง *"แนวปฏิบัติสำหรับการศึกษานานาชาติ ในสถาบันอุดมศึกษาไทย (Guidelines for International Education at Thai College and Universities)"* การประชุมในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากทั้งจาก สกอ. สถาบันอุดมศึกษา และผู้ที่สนใจ สำหรับรายละเอียดของแนวปฏิบัติ มีดังนี้ (สำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา, ม.ป.ป.: 7, 16-18)

1. เป็นแนวปฏิบัติสำหรับการพัฒนาการบริหารจัดการและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก รูปแบบ การบริหารจัดการและ โครงสร้างการบริหารของสถาบันอุดมศึกษาไทยมีความหลากหลายอย่างมาก สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งมีการรวมอำนาจการบริหารไว้ที่ส่วนกลาง ในขณะที่บางสถาบันกระจาย อำนาจการบริหารทางวิชาการและการจัดการ รูปแบบและวิธีการบริหารของแต่ละสถาบันเกิดจาก ธรรมเนียมปฏิบัติที่กระทำกันมาในอดีตและธรรมเนียมปฏิบัติเหล่านี้เป็นตัวกำหนดในการที่จะพัฒนา การศึกษานานาชาติให้เข้มแข็ง

2. แนวปฏิบัติสำหรับคณาจารย์และหลักสูตร หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของมิติของความเป็น สากลที่เข้มแข็ง องค์ประกอบอื่นของหลักสูตรก็มีความสำคัญเช่นกัน การเรียนการสอนในห้องเรียนเป็น ญูญแจสำคัญที่จะทำให้ให้นักศึกษามีความเข้าใจว่าความเป็นนานาชาติที่แทรกอยู่ในเนื้อหาต่างๆ ซึ่งจะ

ส่งผลต่อชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว รายวิชาและหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับนานาชาติและการศึกษาเปรียบเทียบเป็นตัวกำหนดความเข้มข้นของมิตินานาชาติ

3. แนวปฏิบัติสำหรับการศึกษาในต่างประเทศและการแลกเปลี่ยนนานาชาติ หลักสูตรแลกเปลี่ยนนานาชาติและการศึกษาในต่างประเทศได้ขยายตัวขึ้นมากแต่นักศึกษาไทยจำนวนน้อยที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมแลกเปลี่ยนดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาไทยทุกแห่งควรจัดให้มีการศึกษาในต่างประเทศ สำหรับนักศึกษาที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นและแต่ละคนมีพื้นฐานการศึกษาที่หลากหลายในทุกสาขาวิชา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาควรสร้างกลุ่มความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนโดยตรงซึ่งเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการขยายการศึกษาในต่างประเทศนอกเหนือไปจากหลักสูตรในต่างประเทศที่ดำเนินอยู่แต่ก่อนแล้ว

4. แนวปฏิบัติสำหรับนักศึกษาต่างชาติและนักวิชาการต่างประเทศ ชื่อเสียงของการอุดมศึกษาไทยและภาพลักษณ์ของสังคมไทยขึ้นอยู่กับผลของการจัดการเรียนการสอนให้แก่นักศึกษาต่างชาติและการให้การดูแลนักศึกษาและอาจารย์ชาวต่างชาติขณะที่พำนักในประเทศไทยให้เกิดความประทับใจ

5. แนวปฏิบัติในการจัดทำความร่วมมือทางวิชาการและพัฒนาระหว่างประเทศ ความหลากหลายของการบริหารจัดการวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยไทย ทำให้เกิดกิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการและการพัฒนาระหว่างประเทศที่มีรูปแบบความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับจารีตประเพณีที่เคยปฏิบัติมาและแนวคิดของปัจเจกบุคคลที่ทำให้รูปแบบและสาระความร่วมมือมีลักษณะเฉพาะความหลากหลายเหล่านี้ไม่เพียงพอ แต่เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป แต่ยังเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ หากสถาบันใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่มีลักษณะเฉพาะของตนและใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ในการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติ ซึ่งให้ความสำคัญกับการจัดทำความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศและการพัฒนาความเป็นสากล

6. แนวปฏิบัติสำหรับการให้บริการสังคมและการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม พันธกิจเบื้องต้นของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยทุกแห่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการสังคม และการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม องค์ประกอบสำคัญของพันธกิจด้านการบริการ คือ การแบ่งปันทรัพยากรนานาชาติกับชุมชน การให้ความร่วมมือกับชุมชนและภูมิภาค ควรยกให้เห็นความสำคัญของการจัดสรรทรัพยากรนานาชาติของสถาบัน การให้บริการวิชาการและกิจกรรมที่มีความเป็นสากลแก่สาธารณะช่วยสร้างประชาคมให้มีความรู้สากล ซึ่งเป็นพื้นฐานสนับสนุนการศึกษานานาชาติ

สกอ. ยังมีนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับทวิภาคีและระดับพหุภาคี เพื่อยกระดับมาตรฐานและสมรรถนะสู่ระดับสากลในด้านความเป็นเลิศทางวิชาการและความสามารถในการแข่งขันในเวทีนานาชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ม.ป.ป.: 4)

ระดับพหุภาคี เช่น

1. ทำบันทึกความเข้าใจกับกระทรวงและหน่วยงานด้านการศึกษาของประเทศต่างๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย อิสราเอล ฟิลิปปินส์ จีน ออสเตรเลีย ฮังการี เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส แคนาดา สหรัฐอเมริกา เปรู ชิลี อังกฤษ กัมพูชา ลาว เวียดนาม พม่า อินเดียรัสเซีย และสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ
2. มีความร่วมมือด้านการพัฒนาอาจารย์และการทำวิจัยกับประเทศต่างๆ ได้แก่ ออสเตรเลีย จีน ออสเตรเลีย และฝรั่งเศส

ระดับทวิภาคี เช่น

1. เป็นเจ้าภาพจัดตั้งสำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Secretariat: AUNS)
2. เป็นเจ้าภาพจัดตั้งศูนย์ภูมิภาคของซีมีโอด้านการอุดมศึกษาและการพัฒนา (SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development: SEAMEO RIHED)
3. เป็นเจ้าภาพจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการ UMAP (University Mobility in Asia and the Pacific)

ส่วนกนิษฐา นาวรัตน์ (2547) กล่าวว่ามีความเห็นสอดคล้องว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาเนื่องด้วยเป็นที่ตั้งของศูนย์สำนักงานของเครือข่ายความร่วมมือด้านการศึกษาระดับภูมิภาคต่างๆ เช่น สำนักงานเลขานุการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Secretariat: AUNS) ศูนย์ภูมิภาคของซีมีโอว่าด้วยการอุดมศึกษาและการพัฒนา (SEAMEO Regional Centre for Higher Education and Development: SEAMEO RIHED) และโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและคณาจารย์ในเอเชียแปซิฟิก (University Mobility in Asia and the Pacific: UMAP)

ในการเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน สกอ. ได้เตรียมความพร้อมโดยการทำวิจัย เรื่อง ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 เพื่อกำหนด ยุทธศาสตร์และมาตรการในการดำเนินงานของ สกอ. และสถาบันอุดมศึกษาในสังกัด รวมทั้งมีการ ดำเนินโครงการ / กิจกรรมอื่นๆ เช่น การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Retreat) ระหว่างผู้บริหาร ระดับสูงของ สกอ. และหน่วยงานที่รับผิดชอบการอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย-อินโดนีเซีย-ไทย (โครงการนำร่อง) โครงการแลกเปลี่ยน นักศึกษาไทยและอาเซียน อาทิ การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (Academic Exchange) การแลกเปลี่ยนทาง วัฒนธรรมและการแลกเปลี่ยนที่ไม่ใช่วัฒนธรรม (Cultural and Non-cultural Programme) การอบรม และการพัฒนาขีดความสามารถ (Training and Capacity Building) ความร่วมมือด้านงานวิจัย (Systems and Mechanism of Higher Education) การพัฒนาหลักสูตรและโครงการ (Course and

Programme Developments) การประชุมและเสวนาด้านนโยบาย (Policy Dialogue) ศูนย์กลางข้อมูลและความรู้ (Database and Knowledge Center) เครือข่ายเฉพาะทางของมหาวิทยาลัยอาเซียน (Thematic Network) การดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (คณะกรรมการการการศึกษา, 2554: 31-37)

ในเรื่องของนโยบายความเป็นนานาชาติ ธเนศ จิตสุทธิภากร (2547) ซึ่งได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนากลยุทธ์การจัดการ โปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไทย” ได้สรุปโอกาสของโปรแกรมนานาชาติในประเทศไทยว่ามี 4 มิติ คือ สังคม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ และนโยบาย / การเมือง ดังแสดงในตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.5 โอกาสของโปรแกรมนานาชาติของไทย

S: (Social) สังคม	1. นักเรียนไทยมีการพัฒนาด้านการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น 2. มีเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมของชาติที่โดดเด่นกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค 3. นิยมการเรียนโปรแกรมบูรณาการระหว่างศาสตร์ระหว่างสาขาวิชา
T: (Technology) เทคโนโลยี	1. เทคโนโลยีการติดต่อสื่อสารเอื้อต่อการขยายเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ 2. สิ่งอำนวยความสะดวก การเดินทางสะดวกมากขึ้น เช่น รถไฟฟ้า สนามบินใหม่
E: (Economic) เศรษฐกิจ	1. ความต้องการเรียน โปรแกรมนานาชาติในประเทศไทยมีสูงขึ้น 2. กลุ่มนักศึกษาเป้าหมายจบจาก โรงเรียนนานาชาติในประเทศไทยมีมากขึ้น 3. ภูมิศาสตร์ทำเลที่ตั้งของประเทศไทยเหมาะสมในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
P: (Politic) นโยบาย/การเมือง	1. พ.ร.บ.การศึกษา 2542 เปิดโอกาสให้สถาบันมีความเป็นอิสระในการบริหารงานมากขึ้น 2. แผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 มุ่งเน้นส่งเสริมความเป็นนานาชาติ 3. รัฐบาลส่งเสริมและให้ความสำคัญกับความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา 4. รัฐบาลส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นการดึงดูดให้ประเทศน่าอยู่ 5. มีความเป็นเสรีภาพด้านสังคม การเมือง และศาสนา

วิลาวัลย์ จารุอรียานนท์ (2542) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง “แนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติ ระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พ.ศ. 2543-2552” พบว่า การจัดการศึกษาสำหรับโปรแกรมนานาชาติประกอบด้วย (1) หลักสูตร (2) ผู้เรียน (3) ผู้สอน (4) ระบบการศึกษา (5) การจัดการเรียนการสอน (6) เกณฑ์การคัดเลือกและคุณสมบัติของผู้เรียน และ (7) การวัดและประเมินผล ส่วนการบริหารโปรแกรมนานาชาติประกอบด้วย (1) การบริหารงาน (2) งบประมาณ (3) บุคลากร (4) อาคารสถานที่ และ (5) คุณภาพของบัณฑิต

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นพบว่า การส่งเสริมความเป็นนานาชาติของไทยมีนโยบายหรือแผนทั้งในระดับชาติ ระดับกระทรวง และระดับสถาบัน โดยมีภาคีความร่วมมือหรือเครือข่ายความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงมีแนวทางการดำเนินงานและการพัฒนาความเป็นนานาชาติมาอย่างต่อเนื่องมาหลายทศวรรษ

ตอนที่ 3 การสนับสนุนการเปิดหลักสูตรนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในปีการศึกษา 2555 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรนานาชาติและหลักสูตรภาษาอังกฤษรวม 88 สาขาวิชา จำแนกตามระดับการศึกษา คือ หลักสูตรปริญญาตรี 12 สาขาวิชา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 สาขาวิชา หลักสูตรระดับปริญญาโท 41 สาขาวิชา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง 1 สาขาวิชา และหลักสูตรระดับปริญญาเอก 24 สาขาวิชา ดังแสดงในตารางที่ 2.6-2.10 (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)

ตารางที่ 2.6 หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรี

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
คณะวิทยาศาสตร์	วท.บ.	เคมีประยุกต์
คณะวิศวกรรมศาสตร์	วศ.บ.	วิศวกรรมนาโน
	วศ.บ.	วิศวกรรมการออกแบบและการผลิตยานยนต์
	วศ.บ.	วิศวกรรมอากาศยาน
	วศ.บ.	วิศวกรรมสารสนเทศและการสื่อสาร
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	วท.บ.	การออกแบบสถาปัตยกรรม
		การออกแบบนิเทศศิลป์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	บธ.บ.	การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ
	บธ.บ.	การบัญชี
คณะเศรษฐศาสตร์	ศศ.บ.	เศรษฐศาสตร์

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
คณะนิเทศศาสตร์	นศ.บ.	การจัดการการสื่อสาร (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
คณะอักษรศาสตร์	อ.บ.	ภาษาและวัฒนธรรม

ที่มา: สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์

ตารางที่ 2.7 หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์	ป.บัณฑิต	การจัดการทรัพยากรมนุษย์
บัณฑิตวิทยาลัย	ป.บัณฑิต	ธุรกิจแพชั่น (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)

ที่มา: สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์

ตารางที่ 2.8 หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาโท

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
คณะทันตแพทยศาสตร์	วท.ม.	ทันตกรรมทั่วไป
	วท.ม.	ทันตกรรมบูรณะเพื่อความสวยงามและ ทันตกรรมรากเทียม
คณะแพทยศาสตร์	วท.ม.	การพัฒนาสุขภาพ
คณะเภสัชศาสตร์	วท.ม.	เทคโนโลยีเภสัชกรรม
	วท.ม.	เภสัชศาสตร์สังคมและบริหาร
คณะสหเวชศาสตร์	วท.ม.	อาหารและโภชนาการ
วิทยาลัยการสาธารณสุข	ส.ม.	พัฒนาระบบสาธารณสุข
	วท.ม.	วิทยาศาสตร์สาธารณสุข
คณะวิทยาศาสตร์	วท.ม.	วิทยาการคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
	วท.ม.	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางอาหาร (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
คณะวิศวกรรมศาสตร์	วศ.ม.	วิศวกรรมปิโตรเลียม
	วศ.ม.	โครงสร้างพื้นฐานทางวิศวกรรมโยธา
	วศ.ม.	การจัดการทางวิศวกรรม
วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี	วท.ม.	เทคโนโลยีปิโตรเคมี
	วท.ม.	วิทยาศาสตร์พอลิเมอร์
	วท.ม.	เทคโนโลยีปิโตรเลียม
คณะครุศาสตร์	ค.ม.	การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
คณะนิติศาสตร์	น.ม.	กฎหมายธุรกิจ
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	กจ.ม.	การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ
	วท.ม.	การเงิน (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
คณะรัฐศาสตร์	ศศ.ม.	การพัฒนาระหว่างประเทศ
คณะเศรษฐศาสตร์	วท.ม.	เศรษฐศาสตร์สาธารณสุข
	วท.ม.	เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
	ศศ.ม.	เศรษฐศาสตร์และการเงินระหว่างประเทศ
	ศศ.ม.	เศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ
	ศศ.ม.	เศรษฐศาสตร์แรงงานและการจัดการทรัพยากรมนุษย์
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์	บธ.ม.	บริหารธุรกิจ
	บธ.ม.	การจัดการ
	วท.ม.	การจัดการทรัพยากรมนุษย์
	วท.ม.	บริหารธุรกิจ
คณะอักษรศาสตร์	อ.ม.	ไทยศึกษา
	อ.ม.	ภาษาฝรั่งเศสสู่โลกธุรกิจ
	ศศ.ม.	ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
บัณฑิตวิทยาลัย (สหสาขาวิชา)	ศศ.ม.	ยุโรปศึกษา
	ศศ.ม.	การจัดการทางวัฒนธรรม
	ศศ.ม.	เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา
	ศศ.ม.	ภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ
	ศศ.ม.	เกาหลีศึกษา
	ศศ.ม.	สิ่งแวดล้อมการพัฒนาและความยั่งยืน
	วท.ม.	การจัดการสิ่งแวดล้อม
	วท.ม.	วิจัยเพื่อการพัฒนาสุขภาพ

ที่มา: สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์

ตารางที่ 2.9 หลักสูตรนานาชาติระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
คณะครุศาสตร์	ป.บัณฑิต ชั้นสูง	การจัดการอุดมศึกษา

ที่มา: สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์

ตารางที่ 2.10 หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษระดับปริญญาเอก

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
คณะเภสัชศาสตร์	วท.ด.	เทคโนโลยีเภสัชกรรม
	วท.ด.	เภสัชศาสตร์สังคมและบริหาร
	ภ.ด.	การบริหารทางเภสัชกรรม
คณะพยาบาลศาสตร์	พย.ด.	พยาบาลศาสตร์
คณะสหเวชศาสตร์	วท.ด.	อาหารและโภชนาการ
วิทยาลัยวิทยาศาสตร์	ส.ด.	สาธารณสุขศาสตร์
การสาธารณสุข	วท.ด.	วิทยาศาสตร์สาธารณสุข

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	หลักสูตร / สาขาวิชา	
	คณะวิทยาศาสตร์	วท.ด.
	วท.ด.	วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ(หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
คณะวิศวกรรมศาสตร์	วศ.ด.	วิศวกรรมโยธา
วิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี	วท.ด.	เทคโนโลยีปิโตรเคมี
	วท.ด.	วิทยาศาสตร์พอลิเมอร์
คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี	วท.ด.	เทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
	วท.ด.	การเงินเชิงปริมาณ (หลักสูตรภาษาอังกฤษ)
	บธ.ด.	บริหารธุรกิจ
คณะเศรษฐศาสตร์	ศ.ด.	เศรษฐศาสตร์
สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์	บธ.ด.	บริหารธุรกิจ
คณะอักษรศาสตร์	อ.ด.	ไทยศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย (สหสาขาวิชา)	ศศ.ด.	ภาษาอังกฤษเป็นภาษานานาชาติ
	ศศ.ด.	สิ่งแวดล้อม การพัฒนา และความยั่งยืน
	ศศ.ด.	การจัดการด้าน โลจิสติกส์
	วท.ด.	การจัดการสิ่งแวดล้อม
	วท.ด.	วิจัยเพื่อการพัฒนาสุขภาพ
	วท.ด.	วิทยาศาสตร์นาโนและเทคโนโลยี

ที่มา: สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์

นอกจากนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีเกณฑ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นหลักสูตรนานาชาติ ดังนี้ (สำนักบริหารวิชาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)

1. หลักสูตรควรมีเนื้อหาและจุดมุ่งหมายที่จะสร้างองค์ความรู้ที่ต้องการความคิดเห็นจากนานาชาติ
2. หลักสูตรนั้นแสดงว่าภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานหรือในวิชาชีพของบัณฑิต
3. มีแผนงานในการใช้หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการขยายตัวไปสู่ศูนย์การศึกษาระดับภูมิภาค

4. มีความร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศที่มีชื่อเสียงและมีคุณภาพจึงจะช่วยพัฒนาความสามารถเชิงวิชาการและคุณภาพการศึกษาของคณะ / สถาบัน ไปสู่ระดับมาตรฐานสากล
5. ต้องสามารถรักษาความเสมอภาคให้ทุกคนมี โอกาสเข้าศึกษาโดยไม่มีข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจฐานะ โดยให้ทุนการศึกษาแก่ผู้เข้าศึกษาที่ขาดแคลนตามความเหมาะสม
6. ไม่เปิดหลักสูตรภาษาไทยที่เป็นหลักสูตรเดียวกันคู่ขนาน
7. ต้องดำเนินการให้มีนิสิตชาวต่างประเทศสมัครเข้าเรียน
8. การเสนอหลักสูตรจะต้องจัดทำแผนในการจัดหานิสิตชาวต่างประเทศเข้าศึกษาในหลักสูตรด้วย

สำหรับมาตรการที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยสนับสนุนหลักสูตรนานาชาติ สามารถแบ่งออกเป็นมาตรการต่างๆ ได้ ดังนี้ (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)

1. การให้ทุนเจรจาวิชาการ ณ ต่างประเทศ

ทุนประเภทนี้เป็นทุนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งในระดับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยและผู้ที่ได้รับผิดชอบ โครงการของหน่วยงานได้เดินทางไปเจรจาทางวิชาการ ณ ต่างประเทศ เพื่อนำผลการเจรจาและความรู้มาพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานให้บรรลุผลและมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างรักษาสัมพันธภาพอันดีในการร่วมมือทางวิชาการเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาด้านวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยมีหลักเกณฑ์ตามประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย หลักเกณฑ์ทุนเจรจาหรือดูงาน ณ ต่างประเทศ พ.ศ. 2542

2. ทุนเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาวิชาการตามโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ (ทุนแลกเปลี่ยนอาจารย์กับต่างประเทศ)

ทุนประเภทนี้เป็นทุนที่ช่วยให้เกิดความเป็นสากลในระดับอุดมศึกษาทำให้บุคลากรของไทย มีศักยภาพระดับสากลและนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากล โดยมีหลักเกณฑ์ตามประกาศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย หลักเกณฑ์ทุนเสริมและทุนสนับสนุนเพื่อพัฒนาวิชาการตามโครงการความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ พ.ศ. 2542

3. ทุนประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติ

เป็นทุนสนับสนุนให้อาจารย์และนักวิจัยของมหาวิทยาลัยไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ ในต่างประเทศ โดยการเข้าร่วมประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ในการประชุมระดับนานาชาติโดยรายละเอียดของทุนเป็นไปตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ทุนประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการในระดับนานาชาติ พ.ศ. 2549 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม 2549

4. ทุนระยะสั้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ณ ต่างประเทศ

เป็นทุนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรที่รับผิดชอบ โครงการของหน่วยงานได้มีโอกาสเพิ่มพูนความรู้โดยการศึกษานักท่องเที่ยวหรือวิจัย ณ ต่างประเทศ เป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 3 สัปดาห์ และไม่เกิน 3

เดือน เพื่อจะได้นำความรู้และประสบการณ์กลับมาพัฒนาโครงการของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. โครงการสนับสนุนการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษ

เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนอาจารย์ในการเปิดสอนรายวิชาเป็นภาษาอังกฤษอย่าง ทั้งรายวิชาในระดับปริญญาตรี โดยรายวิชาที่เสนอขอครั้งที่ 1 และผ่านเกณฑ์การพิจารณาของคณะกรรมการฯ จะได้รับการสนับสนุนในลักษณะเหมาจ่ายรายวิชาละ 15,000 บาท (หนึ่งหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อใช้ในการผลิตเอกสารและสื่อประกอบการสอน ส่วนรายวิชาที่เคยได้รับการสนับสนุนไปแล้วและเสนอขอครั้งที่ 2 โดยมีการพัฒนาหรือปรับปรุงเนื้อหาวิชา เอกสาร และสื่อประกอบการสอน คณะกรรมการฯ จะพิจารณาให้การสนับสนุนในลักษณะเหมาจ่าย รายวิชาละ 3,000 บาท

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยได้จัดตั้งเครือข่ายจุฬานานาชาติ (Chula Global Network) เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกมีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติในฐานะแหล่งสร้างแหล่งรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านภูมิภาคศึกษาและประเด็นปัญหาที่สอดคล้องประสานตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับสากล อีกทั้งเป็นองค์กรผลิตบัณฑิตด้านภูมิภาคศึกษาที่มีคุณภาพและเป็น “Thai-Asian Educational Gateway” ที่สมบูรณ์แบบสำหรับกิจกรรมที่ทางเครือข่ายจุฬานานาชาติดำเนินการ เช่นการพัฒนาหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง โดยเน้นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำในต่างประเทศการแลกเปลี่ยนนักวิชาการและนักศึกษาระดับชาติและนานาชาติและงานวิจัย เป็นต้น (เครือข่ายจุฬาฯ นานาชาติ, ออนไลน์)

ในการเสนอขอเปิดหลักสูตรปกติและหลักสูตรนานาชาติ คณะ หน่วยงานต้องเสนอขอความเห็นชอบหลักสูตรใหม่บรรจุเพิ่มในแผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)

1. คณะ / หน่วยงานส่งเอกสารที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ / หน่วยงานไปยังสำนักบริหารแผนและการคลัง ได้แก่

1.1 เอกสารการเสนอหลักสูตร 3 รายการ จำนวน 1 ชุด คือ

1) แบบเสนอขอเปิดหลักสูตรใหม่บรรจุเพิ่มในแผนพัฒนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) บทสรุปการเสนอเปิดหลักสูตร

3) ความเห็นข้อวิเคราะห์หลักสูตรของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2 แบบแสดงข้อมูลด้านทรัพยากรประกอบการเสนอหลักสูตรใหม่

2. กรณีหลักสูตรมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษ ให้คณะ / หน่วยงานส่งเอกสารเพิ่มเติมพร้อมกับเอกสารตามข้อ 1. ได้แก่

2.1 ร่างประกาศฯ เรื่องอัตราการจัดเก็บเงินและอัตราการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายของ
หลักสูตร

2.2 หลักการ เหตุผล ความจำเป็นในการเสนอขออนุมัติอัตราต่างๆ ดังกล่าว

2.3 ประมาณการรายรับ-รายจ่ายของหลักสูตรเป็นเวลา 5 ปี

3.ฝ่ายการงบประมาณ สำนักบริหารแผนและการคลัง ดำเนินการ

3.1 พิจารณาแบบแสดงข้อมูลด้านทรัพยากรฯ

3.2 ส่งเอกสารตามข้อ 1.1 ทั้ง 3 รายการ และสรุปข้อมูลด้านทรัพยากรฯ ให้สำนัก
บริหารงานวิชาการ

3.3 ส่งเอกสารตามข้อ 2.1, 2.2 และ 2.3 ให้ศูนย์กฎหมายและนิติการ

4.ฝ่ายมาตรฐานหลักสูตรสำนักบริหารงานวิชาการ ดำเนินการ

4.1 ตรวจสอบรายละเอียดและแจ้งคณะ/หน่วยงานปรับแก้ไข พร้อมทั้งให้ส่งเอกสาร
ที่แก้ไขแล้วจำนวน 40 ชุด และแผ่นบันทึกบทสรุปการเสนอเปิดหลักสูตร

4.2 เสนอคณะกรรมการมาตรฐานหลักสูตรพิจารณา

4.3 เสนอคณะกรรมการนโยบายวิชาการพิจารณา

4.4 เสนอที่ประชุมคณบดีเพื่อพิจารณาทุกหัวง

4.5 เสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาทุกหัวง

4.6 แจ้งผลการพิจารณาของสภามหาวิทยาลัยและข้อคิดเห็นของ
คณะกรรมการนโยบายวิชาการ (ถ้ามี) ให้สำนักบริหารแผนและการคลังเพื่อทราบ พร้อมทั้งสำเนาแจ้ง
คณะ / หน่วยงาน เพื่อทราบและนำข้อคิดเห็นของคณะกรรมการนโยบายวิชาการ ไปใช้ประกอบการ
จัดทำร่างหลักสูตร

5. ศูนย์กฎหมายและนิติการ ดำเนินการ (ถ้ามีข้อ 2.)

5.1 ตรวจสอบรายละเอียดและแจ้งคณะ / หน่วยงานปรับแก้ไข พร้อมทั้งส่งเอกสารที่
แก้ไขแล้ว และแผ่นบันทึกข้อมูล (Diskette) จำนวน 1 ชุด

5.2 เสนอคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายระเบียบข้อบังคับและประกาศที่ออก
ตามความในระเบียบต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

5.3 เสนอที่ประชุมคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

5.4 แก้ไขร่างประกาศตามมติที่ประชุมคณบดีและจัดส่งสำเนาประกาศที่ท่าน
อธิการบดีลงนามแล้วให้ ฝ่ายการงบประมาณ สำนักบริหารแผนและการคลังฝ่ายมาตรฐานหลักสูตร
สำนักบริหารงานวิชาการและคณะ / หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักสูตร

ตอนที่ 4 หลักสูตรนานาชาติในคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

ปัจจุบันกระแสการเตรียมตัวเข้าสู่อาเซียนกำลังคึกคักกันมาก แต่ปัญหาหนึ่งที่สำคัญ คือ ครูที่จะต้องปรับตัวจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและยังส่งเสริมการสร้างศักยภาพให้เด็กไทยสามารถเข้าสู่อาเซียนได้อย่างสมภาคภูมิ การสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษซึ่งถือว่าเป็นภาษาราชการของประเทศอาเซียนการผลิตครูที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อจึงเป็นเรื่องสำคัญ คณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ จึงต้องพิจารณาเรื่องนี้ (มนตรี แยมกลีกร, ออนไลน์) ปัจจุบันคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ได้เปิดหลักสูตรนานาชาติตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ทั้งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน รวม 14 หลักสูตร ในสถาบันการศึกษา 8 แห่ง จำแนกเป็นปริญญาตรี 7 หลักสูตร ปริญญาโท 6 หลักสูตร และปริญญาเอก 1 หลักสูตร โดยหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นด้านการสอนภาษาอังกฤษหรือการสอนภาษาต่างประเทศอื่นๆ ดังแสดงในตารางที่ 2.11

ตารางที่ 2.11 หลักสูตรนานาชาติในคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของไทย

สถาบัน	ระดับปริญญา	หลักสูตร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ปริญญาโท	- สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	ปริญญาโท	- การสอนภาษาไทย อังกฤษ ฝรั่งเศส วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ - วิจัยและประเมินผล บริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ปริญญาตรี	- สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้มีพื้นฐานภาษาอื่นนอกจากภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยบูรพา	ปริญญาตรี	โครงการผลิตครูนานาชาติ (2 ปริญญา) ความร่วมมือกับ University of Northern Colorado (UNC) ประเทศสหรัฐอเมริกา มี 5 สาขา - สาขาการสอนคณิตศาสตร์ - สาขาการสอนฟิสิกส์ - สาขาการสอนเคมี - สาขาการสอนชีววิทยา - สาขาการสอนภาษาอังกฤษ
	ปริญญาโท	- สาขาการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาโลก - สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย
	ปริญญาเอก	- สาขาการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

สถาบัน	ระดับปริญญา	หลักสูตร
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	ปริญญาตรี	- การสอนภาษาจีน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปริญญาโท	- การสอนภาษาอังกฤษ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	ปริญญาโท	- การสอนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ
มหาวิทยาลัยพายัพ	ปริญญาโท	- การสอนภาษาอังกฤษเป็น ภาษาต่างประเทศ

ที่มา: วิลาวัณย์ จารุอรุณานนท์, 2545: 45, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ออนไลน์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ออนไลน์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ออนไลน์ และมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ออนไลน์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ออนไลน์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ออนไลน์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ออนไลน์ และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ, ออนไลน์

สำหรับรูปแบบการจัดหลักสูตรนานาชาติทางครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ มีรูปแบบที่สถาบันต่างๆ ดำเนินการ ดังเช่น คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีความร่วมมือกับ Massey University ประเทศนิวซีแลนด์ โดยทั้งสองสถาบันได้จัดทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOA) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฯ TESOL เมื่อปี พ.ศ.2555 โดยมีโครงสร้างหลักสูตรคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ศึกษาที่คณะศึกษาศาสตร์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ เดินทางไปศึกษาที่ Massey University และชั้นปีที่ 5 กลับมาฝึกประสบการณ์การสอน โดยเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับปริญญาจากทั้งสองสถาบัน (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ออนไลน์)

ส่วนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พัฒนาหลักสูตรผลิตครูที่เรียนเป็นภาษาอังกฤษทุกรายวิชา ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนสำเร็จการศึกษา โดยเป็นหลักสูตรร่วมระหว่างคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา กับ School of Education and Behavioral Science, University of Northern Colorado ประเทศสหรัฐอเมริกา นิสิตจะต้องเรียนที่มหาวิทยาลัยบูรพา ในกลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป และวิชาชีพครู ตามเกณฑ์ของคุรุสภา และปี 3 และ ปี 4 ต้องไปเรียนที่ University of Northern Colorado แล้วกลับมาฝึกสอน ปีที่ 5 ในโรงเรียนนานาชาติในประเทศไทย เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้ปริญญาบัตรจากมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นปริญญาตรี การศึกษบัณฑิต ในสาขาการสอนฟิสิกส์ การสอนเคมี การสอนชีววิทยา การสอนคณิตศาสตร์ หรือการสอนภาษาอังกฤษ และจะได้รับ Bachelor of Science จาก University of Northern Colorado และได้ใบประกอบวิชาชีพครูของคุรุสภาด้วย (มนตรี แยมกสิกร, ออนไลน์)

อนึ่ง สำหรับสถานการณ์ของการจัดการศึกษาศรีศาสตร์ ศึกษาในภาพรวมจากการที่ สกอ. ได้รวบรวมข้อมูลสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต / ครุศาสตร์บัณฑิต / ศึกษาศาสตร์บัณฑิต / ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ทุกสาขาวิชาในภาพรวมช่วงปี 2551-2555 พบว่า มีสถาบันที่จัดการเรียนการสอนหลักสูตรดังกล่าว 77 แห่ง มีนักศึกษาจำนวน 240,557 คน โดยสัดส่วนและจำนวนการรับนิสิตนักศึกษาของสถาบันการศึกษาปี 2551-2555 กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 40 แห่ง รับนักศึกษามากที่สุด 150,092 คน คิดเป็นร้อยละ 62.4 รองลงมา มหาวิทยาลัยของรัฐเดิม 18 แห่ง 36,221 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 สถาบันนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 4 แห่ง จำนวน 23,458 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 มหาวิทยาลัยไม่จำกัดรับ 1 แห่ง จำนวน 21,607 คน คิดเป็นร้อยละ 9 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 12 แห่ง จำนวน 8,975 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 และสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 0.1 ขณะที่มีการรับนักศึกษาเข้าใหม่ปีละ 36,000-66,000 คน เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนิสิตนักศึกษาเข้าใหม่ในแต่ละปีพบว่า ปีการศึกษา 2552-2554 การรับนิสิตนักศึกษาเพิ่มประมาณปีละร้อยละ 26-42 แต่ปีการศึกษา 2555 จำนวนการรับนิสิตนักศึกษาลดลงร้อยละ 13 และหากนำจำนวนรับนิสิตนักศึกษาในปีการศึกษา 2551 เปรียบเทียบกับการรับนิสิตนักศึกษาปีการศึกษา 2555 พบว่า เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวหรือประมาณ ร้อยละ 114.3 สำหรับกลุ่มสาขาวิชาที่มีการรับนิสิตนักศึกษามากที่สุด 10 สาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาพลศึกษา และสุขศึกษา และมวยไทยศึกษา สาขาการศึกษาปฐมวัย สาขาภาษาอังกฤษ สาขาสังคมศึกษา สาขาคณิตศาสตร์ สาขาภาษาไทย สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา สาขาการประถมศึกษา และสาขาศิลปศึกษาและทัศนศิลป์ศึกษา (กัฏร คติยกวี, ออนไลน์)

จากการทบทวนวรรณกรรม จะเห็นได้ว่า การเปิดหลักสูตรนานาชาติทางครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์เพิ่มขึ้นเนื่องจากจำนวนโรงเรียนนานาชาติ จำนวนหลักสูตรนานาชาติ จำนวนนักเรียนและนักศึกษาต่างชาติ จำนวนนักเรียนและนักศึกษาไทยที่ต้องการเรียนในหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น ดังนั้น สถาบันต่างๆ ที่ผลิตครูจึงมีการสร้างครูที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ สกอ. พบว่า จำนวนผู้เรียนในคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ มีจำนวนมากขึ้น โดยปี 2555 เพิ่มขึ้นจากปี 2551 กว่าเท่าตัว

ตอนที่ 5 ประโยชน์ของการจัดหลักสูตรนานาชาติ

แนวคิดการศึกษานานาชาติของไทยมีมานานหลายทศวรรษ เริ่มตั้งแต่สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันของเอเชียอาคเนย์หรือสนธิสัญญาเซียงไฮ้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดสถาบันนานาชาติขึ้นในประเทศไทย เช่น สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (ประจวบ ไชยสาส์น, 2544) โดยการจัดหลักสูตรนานาชาตินั้นเป็นการลงทุนด้านการศึกษาที่ก่อประโยชน์ทั้งกับประเทศและสถาบันที่จัดการศึกษารวมถึงผู้รับบริการหรือผู้เรียนที่เป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ สำหรับรายละเอียดมีดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2544) กล่าวว่าความเป็นนานาชาติเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้อุดมศึกษาไปสู่คุณภาพที่พึงประสงค์โดยการ (1) สร้างคน / นักวิชาการที่มีบทบาทกว้างในระดับโลก มีโลกทัศน์ที่กว้าง มีความอดทน ยอมรับความแตกต่าง ในเรื่องสีผิว เพศ ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและวัฒนธรรมแตกต่างกัน ได้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีศักดิ์ศรีของตนเอง และเคารพคนอื่น (2) การดึงสติปัญญาของทั้งโลกมาใช้ประโยชน์อย่างชาญฉลาด โดยผ่านกระบวนการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management) เช่น การถ่ายทอดเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนร่วมมือทางวิชาการ อาจารย์ นักศึกษา ภาคการผลิต เป็นต้น (3) อุดมศึกษาไทยสามารถพึ่งพาตนเอง (Self-reliance) สามารถสร้างอาจารย์ได้เอง โดยผลิตคนขึ้นใช้เองภายในอุดมศึกษา สามารถร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้อย่างเท่าเทียม สามารถสร้างความรู้ / การวิจัย และนวัตกรรมได้เอง ตลอดจนความสามารถที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างมีศักดิ์ศรีในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของโลก และ (4) ความเป็นนานาชาติจะช่วยทำให้อุดมศึกษาไทยเป็นเครื่องมือสร้างสรรค์ปัญญาของคน

เทียนฉาย กิระนันท์ (2544) ความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษาใช้เป็นกลไกสำคัญสำหรับการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศให้กว้างขวางมากกว่าการส่งเป็นสินค้าออก ประสบการณ์กรณีนี้สามารถพบได้ในหลายประเทศในอดีต เป็นต้นว่าการใช้มาตรการความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในภูมิภาค เพราะความเป็นนานาชาตินั้นเป็นมากกว่าการเปิดสอนหลักสูตรนานาชาติ ดังจะเห็นได้จากประเทศญี่ปุ่นเป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญ แม้ว่าจะยื่นหัตถ์การใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นหลักในการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น แต่รัฐบาลญี่ปุ่นได้ใช้วิสัยทัศน์ระยะยาวให้ทุนเป็นจำนวนมากแก่ชาวเอเชียเป็นเวลาต่อเนื่องกันหลายสิบปี ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยในญี่ปุ่นได้กลับไปประเทศของตนและทำงานจนถึงระดับบริหารประเทศเป็นจำนวนมาก อิทธิพลของแนวความคิดวิชาการ ตลอดจนวัฒนธรรมและวิถีปฏิบัติหลายๆ ประการได้ซึมซับในบุคคลเหล่านั้นไม่น้อย

ธเนศ จิตสุทธินากร (2547) กล่าวว่า ความสำคัญของโปรแกรมนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา โปรแกรมนานาชาติช่วยส่งเสริมความเป็นนานาชาติ ความเป็นสากลของสถาบันอุดมศึกษาและช่วยผลิตบัณฑิตให้มีทักษะทางด้านภาษาอย่างน้อย 2 ภาษา มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ทันสมัยกับสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และได้เรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติจากอาจารย์และนักศึกษาที่มาจากนานาชาติ นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนส่งเสริมการยกระดับบุคลากรและวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไทยให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยลดอัตราคนไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศ อันเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายให้กับประเทศชาติ และจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการให้เกิดขึ้นในประเทศ ดังนี้ (1) มีการแลกเปลี่ยนความรู้จาก

ต่างประเทศเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ของไทยให้มีความเป็นสากลขึ้น โดยยังคงดำรงอยู่บนพื้นฐานของสังคมและวัฒนธรรมไทย (2) มีการพัฒนาหลักสูตรมากขึ้น โดยความร่วมมือในการเปิดหลักสูตรร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยในต่างประเทศกับมหาวิทยาลัยของไทยจะเพิ่มขึ้น และมีความหลากหลายโปรแกรมเพื่อตอบสนองตลาดแรงงานในอนาคต (3) สามารถบรรลุเป้าหมายความเป็นนานาชาติ ตามวัตถุประสงค์ที่ 5 เพื่อพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาคที่ระบุไว้ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) โดยอาศัยศักยภาพและความร่วมมือที่เกิดจากคู่พันธมิตร (4) ประหยัดต้นทุนในการบริหารสินทรัพย์ ประเภทอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมไปถึงอาจารย์ผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละศาสตร์สาขา (5) เงินตราไม่รั่วไหลออกต่างประเทศอย่างมากมาย แต่ก่อให้เกิดการพัฒนาผลตอบแทนต่อสังคมในประเทศตามหลักการทางเศรษฐศาสตร์

เสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร (2549) ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับตัวเข้าสู่ยุคของการแข่งขันภายใต้กติกาใหม่ของการค้าโลกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำความเป็นนานาชาติของอุดมศึกษามาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการผลักดันให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศมีเสถียรภาพสามารถอยู่รอดภายใต้การแข่งขัน

นอกเหนือจากประโยชน์ทางด้านต่างๆ ที่กล่าวข้างต้นแล้ว หลักสูตรนานาชาติยังนำรายได้เป็นจำนวนมากเข้าสู่ประเทศ ดังเช่นกรณีของประเทศสิงคโปร์ซึ่งถือว่าการศึกษาคือเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2528 เนื่องจากเห็นว่าการศึกษาสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศในแต่ละปีจำนวนมากและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เมื่อดูจากผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) โดยในปี พ.ศ. 2543 สิงคโปร์มีรายได้จากอุตสาหกรรมการศึกษาประมาณ 3,000 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.9 ของ GDP (เฟื่องอรุณ ปรีดีดิถิก, 2552: 19) นอกจากนี้ จากการศึกษาของกนกพร ชัยประสิทธิ์ (2551) พบว่าจากการเข้าศึกษาหลักสูตรนานาชาติในไทยของนักศึกษาไทยและต่างชาติที่เพิ่มขึ้นจาก 63,754 คน ในปี 2547 เป็น 68,000 คน ในปี 2548 ซึ่งการบริการการศึกษานานาชาตินี้ก่อให้เกิดรายได้กับประเทศเพราะนักเรียนนักศึกษาต่างชาตินั้นกว่า 20,000 คน จาก 72 ประเทศ ซึ่งกำลังศึกษาในสถาบันการศึกษานานาชาติของไทยกว่า 300 แห่งทั่วประเทศ ได้ใช้จ่ายทางการศึกษารวมประมาณปีละ 10,000 ล้านบาท และการที่นักเรียนนักศึกษาไทยจำนวนกว่า 48,000 คน ตัดสินใจศึกษาหลักสูตรนานาชาติในประเทศแทนการศึกษาในต่างประเทศ เป็นการช่วยรักษาเงินตราต่างประเทศ ไว้ภายในประเทศนับแสนล้านบาท โดยคาดว่าในปี 2550 นี้ นักเรียนนักศึกษาที่สมัครเข้าเรียนนานาชาติในไทยจะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 5-10 โดยการเดินทางมาศึกษาต่อในประเทศไทยของนักศึกษาต่างชาตินั้นกำลังได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นตามลำดับซึ่งเหตุผลหลักที่นักศึกษาเหล่านี้เลือกเข้ามาเรียนในเมืองไทย คือ

ค่าเล่าเรียนและค่าครองชีพที่มีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศแถบยุโรป อเมริกา และ ออสเตรเลีย (กนกพร ชัยประสิทธิ์, ออนไลน์)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดหลักสูตรนานาชาติ นอกจากจะก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านวิชาการ แล้ว ยังก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมด้วย

ตอนที่ 6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหลักสูตรนานาชาติ

ในการจัดหลักสูตรนานาชาติ ได้มีผู้ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค ไว้ดังนี้

ทองอินทร์ วงศ์โสธรและคณะ (2540) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดหลักสูตรนานาชาติไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาคน

ปัญหาเกี่ยวกับพัฒนาคนมี 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ผู้ดำเนินงาน อาจารย์ และนักศึกษา ผู้บริหาร ต้องมีความรู้ความเข้าใจและสนใจการพัฒนาอุดมศึกษาสู่ความเป็นนานาชาติ บุคลากรที่ทำหน้าที่ดำเนินงานจะต้องมีความรู้ความสามารถ อาจารย์จะต้องมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ และนักศึกษาจะต้องมีความรู้ภาษาต่างประเทศเพียงพอในการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

2. ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ

สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนต่างก็ระบุว่า การขาดแคลนงบประมาณเป็นปัญหาสำคัญอันดับแรกในการดำเนินการ หลักสูตรนานาชาติเป็นหลักสูตรประเภทเลี้ยงตนเอง หลักสูตรส่วนใหญ่จึงรับนักศึกษาไทย เพราะนักศึกษาไทยสามารถเสียค่าใช้จ่ายได้ แต่นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้านอาจมีปัญหาทางการเงิน ทำให้มีนักศึกษาในภูมิภาคเข้าเรียนน้อย ยกเว้นผู้ที่มิฐานะดี

ธเนศ จิตสุทธิภากร (2547) ปัญหาของโปรแกรมนานาชาติที่จัดโดยสถาบันอุดมศึกษาไทยในปัจจุบันมีปัญหาหลัก คือ (1) ไม่มีความสามารถที่จะบรรลุเป้าหมายของการจัดโปรแกรมนานาชาติที่ต้องการสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีแนวคิดที่มีความเป็นสากล มีการเรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติ มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงออกในเวทีนานาชาติ และ (2) โปรแกรมนานาชาติจากนานาชาติไม่มีศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศในการดึงดูดผู้เรียนชาวต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย ปัญหาเหล่านี้จะทวีความรุนแรงมากขึ้นในอนาคตเนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาไทยได้เปิดหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในอัตราที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับในอดีต เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เศรษฐกิจ และตลาดแรงงานที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในปัจจุบันและอนาคต

กนกพรชัยประสิทธิ์ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐบาลพบว่าสถาบันการศึกษาในประเทศได้เปิดหลักสูตรนานาชาติขึ้นมามากมายเพื่อรองรับความต้องการของนักเรียนทำให้เกิดปัญหาการขาดความเป็นนานาชาติซึ่งได้แก่สภาพแวดล้อมในการเรียนอาจารย์ผู้สอนสื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนและในขณะที่นักศึกษาที่เข้ามาเรียนในหลักสูตรนานาชาติก็ขาดความพร้อมทางด้านภาษาทำให้มีปัญหาในการเรียนซึ่งควรจะมีการเตรียมความพร้อมของนักศึกษาที่ต้องการจะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติก่อนที่จะเข้ามาเรียนในระดับมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 7 ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

ในการจัดหลักสูตรนานาชาติ ความพร้อมในการจัดหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องคำนึงถึงซึ่งมีประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประจวบ ไชยสาส์น (2541) ได้กล่าวถึง สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาการอุดมศึกษาให้เป็นนานาชาติ ดังนี้

1. ความพร้อมของระบบ

- 1.1 นโยบายจากระดับสูงของมหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนอย่างจริงจัง
- 1.2 ความคล่องตัวในการบริหารจัดการภายใน
- 1.3 การประสานระบบแนะแนวให้คำปรึกษา

2. ความพร้อมของสถาบัน

- 2.1 ด้านหลักสูตร หอสมุด
- 2.2 ด้านบุคลากรผู้สอนและผู้บริหาร
- 2.3 อุปกรณ์การเรียนการสอน

3. ความพร้อมของตัวบุคคล

- 3.1 ด้านความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตร
- 3.2 วิธีการสอนที่ทันสมัย ใช้สื่อ IT เสริมการเรียนการสอน
- 3.3 ด้านพื้นฐานการใช้ภาษา คอมพิวเตอร์

วิลาวัณย์ จารุอรุณานนท์ (2542) กล่าวว่าในการจัดโปรแกรมนานาชาติว่า จะต้องคำนึงถึงความพร้อมของทรัพยากรในสถาบันเองด้วย เช่น อาจารย์ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การให้บริการนักศึกษาต่างชาติ เป็นต้น หลักสูตรจะต้องมีเนื้อหาที่เป็นนานาชาติโดยอาจแทรกเรื่องของนานาชาติในการสอน หรือเปรียบเทียบกับเรื่องของไทย ต้องมีการปรับเปลี่ยน โปรแกรมให้ผสมผสานตามความต้องการและความเหมาะสมของท้องถิ่นด้วย หากเป็นไปได้ผู้เรียนควรได้สัมผัสเหตุการณ์จริง ทั้งนี้

สถาบันอุดมศึกษาต้องเลือกที่จะร่วมมือกับสถาบันที่มีชื่อเสียงทั้งในและต่างประเทศในสาขานั้นๆ ในบางโปรแกรมต้องมีกลยุทธ์ในการดึงดูดผู้เรียน เช่น การหาแหล่งทุนให้ เป็นต้น

จรัส สุวรรณเวลา (2545) ในการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติต้องอาศัยความเพียรพยายามและดำเนินงานหลายด้านคือ (1) ภาษาค่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากลและภาษาวิชาการ นิสิตและบัณฑิตต้องมีความสามารถเชิงภาษาอย่างเพียงพอ จึงจะรับข้อมูลข่าวสารและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนติดต่อสัมพันธ์กับคนชาติอื่นได้ สำหรับภาษาอื่นก็มีความสำคัญในการใช้ชีวิต และประกอบอาชีพการงานต่อไป (2) การศึกษาทั่วไป ไม่ว่าผู้เรียนจะอยู่ในสาขาวิชาหรือหลักสูตรใด การมีความรู้กว้างขวางในวิชาอื่นๆ จะมีความสำคัญทำให้ความเป็นบัณฑิตมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สามารถปรับความรู้ในวิชาการและวิชาชีพของตน ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้ที่เรียนในสาขาวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำเป็นต้องมีความรู้ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ด้วย ส่วนผู้ที่เรียนในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ด้วยทุกคน รวมทั้งจะต้องเรียนรู้สิ่งที่เป็นสากลด้วย เช่น ปรัชญา ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เนื่องจากพัฒนาการของการศึกษาไทยเป็นการนำเข้าจากตะวันตกจำเป็นต้องศึกษาทางตะวันออกให้มากขึ้น (3) การเปลี่ยนนิสิตนักศึกษาและอาจารย์จากต่างประเทศเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยของไทยเป็นกิจกรรมที่สำคัญในการสร้างความเข้าใจระหว่างกันและสร้างความเป็นนานาชาติ (4) การจัดหลักสูตร / รายวิชาที่จะดึงดูดนักศึกษาชาวต่างประเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการเป็นนานาชาติ โดยเป็นทั้งการรับและการให้ รวมทั้งรายวิชา / หลักสูตรวิชาการและวิชาชีพต่างๆ ในลักษณะนานาชาติ ที่ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เข้าเรียนร่วมกัน สำหรับการจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ หรือเชิญอาจารย์ชาวต่างประเทศมาช่วยสอน โดยมีผู้เรียนเป็นคนไทยล้วนๆ ยังไม่ใช่หลักสูตรนานาชาติ ฉะนั้นการดึงดูดชาวต่างชาติเข้ามาเรียนด้วยหลายชาติจะเพิ่มขอบเขตและวิสัยทัศน์ให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น การจัดการศึกษานานาชาติจำเป็นต้องมีกลไก / กิจกรรมสนับสนุนจึงจะสัมฤทธิ์ผลตามที่ประสงค์ เช่น การจัดการดูแลช่วยเหลือการเข้าเมืองการปรับตัวเกี่ยวกับการใช้ชีวิตของนักศึกษาชาวต่างชาติเป็นต้น (5) การสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยเทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานที่ช่วยเพิ่มโอกาสให้การเป็นนานาชาติมีมากขึ้นและยกระดับคุณภาพของการศึกษา (6) การวิจัยและการเป็นแหล่งข้อมูล มีความสำคัญ เพราะแหล่งข้อมูลของไทยมีอยู่น้อย และที่มีอยู่ก็ไม่สามารถเข้าถึงได้ด้วยคอมพิวเตอร์อิเล็กทรอนิกส์ ความรู้ต่างๆ ส่วนใหญ่สะสมอยู่ในประเทศตะวันตก ทำให้ไทยอยู่ในฐานะเป็นผู้รับความรู้มากกว่าผู้ให้ และเสียเปรียบเมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์ / ทำข้อตกลงแลกเปลี่ยน ดังนั้น การสร้างองค์ความรู้ของไทยและการปรับระบบข้อมูลต่างๆ ที่ทำให้สามารถเข้าถึงได้โดยระบบสารสนเทศ จะช่วยให้สามารถแลกเปลี่ยนกับชาวต่างชาติได้ดียิ่งขึ้น และ (7) การพัฒนาและรักษาคุณภาพในด้านการศึกษา การวิจัย การสะสมข้อมูล หรือการให้บริการอื่นๆ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติ นอกจากนี้การก้าวเดินสู่ความเป็นนานาชาติจะมีนโยบายที่ชัดเจน

การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในมหาวิทยาลัยโดยทุกฝ่ายต้องมีความเข้าใจและเห็นด้วยกับนโยบาย มีการตลาดและการประชาสัมพันธ์ที่ดี และมีการจัดการทางการเงินที่ดี เพราะความเป็นนานาชาติมีค่าใช้จ่ายสูง

ในการเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดหลักสูตรนานาชาติมีปัจจัยหลายอย่างที่เกี่ยวข้อ โดย มีทั้งปัจจัยภายนอก เช่น นโยบายของรัฐ และนโยบายของกระทรวง เป็นต้น ส่วนปัจจัยภายใน อาจ แบ่งออกเป็นหลายด้าน ได้แก่ ด้านนโยบาย อาทิ สถาบันมีนโยบายหรือเป้าหมายที่ชัดเจน โดยควร สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ด้านวิชาการ อาทิ หลักสูตร อาจารย์ และแหล่งเรียนรู้ และด้านบริหาร จัดการ อาทิ ระบบการจัดการ และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น ดังนั้น ในการเตรียมความพร้อม สำหรับการจัดหลักสูตรนานาชาติจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ของสถาบันที่เคยจัด การศึกษามาแล้ว รวมทั้งปรับให้เข้ากับแต่ละหลักสูตรและสถาบันเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการจัดหลักสูตรนานาชาติ

ตอนที่ 8 ข้อมูลเกี่ยวกับคณะครุศาสตร์

1. ข้อมูลพื้นฐาน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประกอบด้วย 6 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาหลักสูตร และการสอน ภาควิชาศิลปดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา ภาควิชา นโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และ ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต (คณะครุศาสตร์, 2554: 11)

ในปี พ.ศ.2554 คณะครุศาสตร์ มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น 623 คน แบ่งเป็นบุคลากรสายวิชาการ จำนวน 345 และบุคลากรสายปฏิบัติการ จำนวน 278 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (คณะครุศาสตร์, 2554: 11)

ตารางที่ 2.12 จำนวนบุคลากร ปี พ.ศ.2554 จำแนกตามประเภทบุคลากร

หน่วย: คน

ประเภท	ประเภท					รวม
	ข้าราชการ พลเรือน	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	พนักงาน มหาวิทยาลัย	ลูกจ้าง เหมาจ่าย	
1. บุคลากรสาย วิชาการ	103	-	-	242	-	345
2. บุคลากรสาย ปฏิบัติการ	15	-	86	154	23	278
รวม	118	-	86	396	23	623

ที่มา: รายงานประจำปี 2554 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.13 จำนวนบุคลากรสายวิชาการ ปี พ.ศ.2554 จำแนกตามประเภท / วุฒิการศึกษา

หน่วย: คน

หน่วยงาน	วุฒิการศึกษา				รวม
	ศ.	รศ.	ผศ.	อ.	
1. ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา	-	6	8	13	27
2. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน	-	8	16	22	46
3. ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา	2	7	3	6	18
4. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา	-	2	3	2	7
5. ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	-	2	4	2	8
6. ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต	-	2	3	2	7
7. โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถม	-	3	28	71	102
8. โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายมัธยม	-	6	30	100	116
รวม	2	38	78	227	345

ที่มา: รายงานประจำปี 2554 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.13 จำนวนบุคลากรสายวิชาการ ปี พ.ศ.2554 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

หน่วย: คน

ประเภท	วุฒิการศึกษา				รวม
	ป.เอก	ป.โท	ป.ตรี	ต่ำกว่าป.ตรี	
1. ข้าราชการพลเรือน	35	57	11	-	103
2. พนักงานมหาวิทยาลัย	82	103	57	-	242
รวม	117	160	68	-	345

ที่มา: รายงานประจำปี 2554 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์จัดการเรียนการสอนโดยเปิดสอนหลักสูตรใน 4 ระดับ คือ (1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต จำนวน 1 หลักสูตร 10 สาขาวิชา (2) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง จำนวน 1 หลักสูตร (3) หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 20 หลักสูตร และ (4) หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน 11 หลักสูตร ดังนี้ (คณะครุศาสตร์, 2554: 19-20)

1) หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตเปิดสอนจำนวน 1 หลักสูตร 10 สาขาวิชา ได้แก่

- 1.1) การศึกษาปฐมวัย
- 1.2) ประถมศึกษา
- 1.3) มัธยมศึกษา
- 1.4) สุขศึกษาและพลศึกษา
- 1.5) เทคโนโลยีการศึกษา
- 1.6) ศิลปศึกษา
- 1.7) ดนตรีศึกษา
- 1.8) การศึกษานอกระบบโรงเรียน
- 1.9) ชุรกิจศึกษา
- 1.10) จิตวิทยาการศึกษา การแนะแนวและการศึกษาพิเศษ

นอกจากนี้ คณะครุศาสตร์ยังเปิดหลักสูตรเกียรตินิยม (Honors Program) 6 สาขาวิชา ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ศิลปศึกษา ดนตรีศึกษา และชุรกิจศึกษา

โดยหลักสูตรของคณะครุศาสตร์มีเนื้อหาสาระครอบคลุมมาตรฐานความรู้ทั้ง 9 มาตรฐานของคุรุสภา ได้แก่ ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาสำหรับครู การวัดและประเมินผลทางการศึกษา การบริหารจัดการในห้องเรียน การวิจัยทางการศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา และความเป็นครู

- 2) หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต เปิดสอนจำนวน 20 หลักสูตร ได้แก่
- 2.1) หลักสูตรและการสอน
 - 2.2) การศึกษาปฐมวัย
 - 2.3) ประถมศึกษา
 - 2.4) การสอนภาษาไทย
 - 2.5) การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (นานาชาติ)
 - 2.6) การสอนสังคมศึกษา
 - 2.7) การศึกษาคณิตศาสตร์
 - 2.8) การศึกษาวิทยาศาสตร์
 - 2.9) สุขศึกษาและพลศึกษา
 - 2.10) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 - 2.11) ศิลปศึกษา
 - 2.12) คนตรีศึกษา
 - 2.13) พัฒนศึกษา
 - 2.14) บริหารการศึกษา
 - 2.15) นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
 - 2.16) การศึกษานอกระบบโรงเรียน
 - 2.17) วิทยุวิทยุการวิจัยการศึกษา
 - 2.18) การวัดและประเมินผลการศึกษา
 - 2.19) สถิติการศึกษา
 - 2.20) จิตวิทยาการศึกษา
- 3) หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง เปิดสอนจำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ การจัดการอุดมศึกษา
- 4) หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต เปิดสอนจำนวน 11 หลักสูตร ได้แก่
- 4.1) หลักสูตรและการสอน
 - 4.2) การศึกษาปฐมวัย
 - 4.3) สุขศึกษาและพลศึกษา
 - 4.4) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 - 4.5) พัฒนศึกษา
 - 4.6) บริหารการศึกษา
 - 4.7) อุดมศึกษา
 - 4.8) การศึกษานอกระบบโรงเรียน
 - 4.9) วิทยุวิทยุการวิจัยการศึกษา

4.10) การวัดและประเมินผลการศึกษา

4.11) จิตวิทยาการศึกษา

ในปีการศึกษา 2554 คณะครุศาสตร์ มีนิสิตจำนวนทั้งสิ้น 3,157 คน จำแนกเป็นนิสิตปริญญาบัณฑิต จำนวน 1,968 คน นิสิตมหาบัณฑิต จำนวน 630 คน และนิสิตดุษฎีบัณฑิต จำนวน 549 คน และมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ในปีการศึกษา 2553 จำนวน 703 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 2.14 (คณะครุศาสตร์, 2554: 19-20)

ตารางที่ 2.14 จำนวนนิสิตปีการศึกษา 2554 และบัณฑิตที่สำเร็จปีการศึกษา 2553

หน่วย: คน

ระดับการศึกษา	นิสิตใหม่ปี 2554			นิสิตทุกชั้นปี			บัณฑิตปีการศึกษา 2553		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
ปริญญาตรี	154	266	420	574	1,394	1,968	78	182	260
ปริญญาโท	56	169	225	168	462	630	66	218	284
ปริญญาเอก	26	68	94	134	375	549	51	108	159
รวม	236	503	734	916	2,231	3,147	195	508	703

ที่มา: รายงานประจำปี 2554 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ครุศาสตรมหาบัณฑิต และครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต

คณะครุศาสตร์จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิต โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

2.1 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

มีรายละเอียดดังนี้ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552)

- 1) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 170 หน่วยกิต
- 2) โครงสร้างหลักสูตร
 - หมวดการศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต
 - ตามข้อกำหนดของมหาวิทยาลัย 24 หน่วยกิต
 - กลุ่มพิเศษ 6 หน่วยกิต
 - หมวดวิชาเฉพาะ 130 หน่วยกิต
 - วิชาครู 54 หน่วยกิต
 - รายวิชาบังคับ 52 หน่วยกิต
 - รายวิชาเลือก 2 หน่วยกิต

วิชาเอก	76 หน่วยกิต
วิชาเอกเดี่ยว	76 หน่วยกิต
วิชาเอกคู่ (วิชาเอกละ 36 นก)	76 หน่วยกิต
หมวดวิชาเสรี	10 หน่วยกิต

2.2 หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

ตามข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับศึกษา พ.ศ.2551 ส่วนที่ 2 โครงสร้างหลักสูตร ข้อ 23 ระบุไว้ว่า หลักสูตรปริญญาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 แผน อันได้แก่ (1) “แผน ก” ซึ่งเน้นการวิจัยและต้องทำวิทยานิพนธ์ (2) “แผน ข” ซึ่งเน้นการศึกษารายวิชาและไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ และข้อ 24 ระบุไว้ว่า หลักสูตรปริญญาโทมี 2 แผน ก ตามข้อ 23 (1) แบ่งออกเป็นสองแบบย่อยดังนี้ (1) “แบบ ก 1” ซึ่งมีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (2) “แบบ ก 2” ซึ่งมีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และหน่วยกิตรายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต แต่รวมกันทั้งหมดแล้วต้องไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555)

สำหรับรายละเอียดมีดังนี้(คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551)

1) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 1

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	36 หน่วยกิต
------------------------------	-------------

แผน ก แบบ ก 2

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	36 หน่วยกิต
------------------------------	-------------

2) โครงสร้างหลักสูตร

แผน ก แบบ ก 1

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	36 หน่วยกิต
------------------------------	-------------

จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียน	- หน่วยกิต
---------------------------	------------

จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	36 หน่วยกิต
--------------------------	-------------

แผน ก แบบ ก2

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	36 หน่วยกิต
------------------------------	-------------

จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียน	24 หน่วยกิต
---------------------------	-------------

รายวิชาพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	(2) หน่วยกิต
---------------------------------	--------------

รายวิชาบังคับร่วม	4 หน่วยกิต
-------------------	------------

รายวิชาบังคับเฉพาะสาขา	8 หน่วยกิต
------------------------	------------

รายวิชาเลือก	12 หน่วยกิต
--------------	-------------

จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	12 หน่วยกิต
--------------------------	-------------

รายวิชาพื้นฐาน ได้แก่ รายวิชา การศึกษากับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน ส่วนรายวิชาบังคับร่วม ได้แก่ รายวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา 1 และรายวิชาสถิติประยุกต์ทางการศึกษา

2.3 ครุศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต

ตามข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับศึกษา พ.ศ.2551 ส่วนที่ 2 โครงสร้างหลักสูตร ข้อ 26 ระบุไว้ว่า หลักสูตรปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตเป็นหลักสูตรที่เน้นการวิจัยที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่และมีคุณภาพสูงในทางวิชาการ แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ (1) “แบบ 1” เน้นการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย (ก) “แบบ 1.1” ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตสำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท (ข) “แบบ 1.2” ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี (2) “แบบ 2” เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย (ก) “แบบ 2.1” เรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่ศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท (ข) “แบบ 2.2” เรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิตและทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555)

สำหรับรายละเอียดดังนี้ (คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551)

1) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

แบบ 1.1 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	60 หน่วยกิต
แบบ 1.2 จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	60 หน่วยกิต

2) โครงสร้างหลักสูตรแบบ 1.1 (เน้นการทำวิทยานิพนธ์)

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	60 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียน	- หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์	60 หน่วยกิต

3) โครงสร้างหลักสูตร แบบ 2.1

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	60 หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียน	24 หน่วยกิต
รายวิชาบังคับร่วม	4 หน่วยกิต
รายวิชาบังคับเฉพาะสาขา	9 หน่วยกิต
รายวิชาเลือกเฉพาะสาขา	11 หน่วยกิต

รายวิชาบังคับร่วม ได้แก่ รายวิชา การวิเคราะห์การศึกษาเชิงวิพากษ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืน และ รายวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา 2

3. นโยบายความเป็นนานาชาติของคณะครุศาสตร์

ความเป็นนานาชาติของคณะครุศาสตร์ อาจกล่าวได้ว่าเริ่มตั้งแต่ช่วงของการก่อตั้งคณะครุศาสตร์ซึ่งในขณะนั้นมหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University) กำลังจะทำสัญญาความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยาเห็นว่าเป็นโอกาสอันดีที่จะขยายความร่วมมือนี้กับคณะครุศาสตร์ จึงได้ขอให้มหาวิทยาลัยอินเดียนาช่วยเหลือในการร่างหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ดังนั้น หลักสูตรในระยะเริ่มต้นจึงเป็นภาษาอังกฤษ โดยแบ่งออกเป็นวิชาการศึกษาทั่วไป (General Education) และวิชาเฉพาะ (Special Education) คือ วิชาชีพครู วิชาชีพเฉพาะและวิชาเลือก (สมนัต อมรวิวัฒน์, 2553: 388)

สำหรับนโยบายความเป็นนานาชาติในปัจจุบันสะท้อนให้เห็นได้ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะครุศาสตร์ ดังนี้(คณะครุศาสตร์, 2554: 3)

1. เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำในภูมิภาค มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการอันเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ
2. เป็นแหล่งอ้างอิงทางการศึกษาและเป็นผู้นำทางปัญญาเพื่อการศึกษาที่ยั่งยืนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น
3. พัฒนาสู่การเป็นสถาบันคุณภาพ คุณธรรม ควบคู่ไปกับความเป็นเลิศทางวิชาการด้วยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร E-Faculty มาใช้ในการบริหารจัดการ
4. พัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและร่วมมือกับศิษย์เก่า พุทธทาสจารย์และสมาคมในการพัฒนาคณะครุศาสตร์
5. เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำสาขาสังคมศาสตร์ ที่ส่งเสริมการศึกษาทุกระดับให้บุคคลมีโอกาสศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยถึงอุดมศึกษาทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ
6. คณะครุศาสตร์เป็นอาศรมการศึกษาและเป็นบ้านอันอบอุ่นของประชากรศาสตร์ ประชาคมการศึกษาไทยและนานาชาติ

ปัจจุบันคณะครุศาสตร์มีหน่วยงาน คือ งานวิรัชกิจและกิจการพิเศษทำหน้าที่สนับสนุนความร่วมมือระหว่างคณะครุศาสตร์กับมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กรต่างประเทศในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อประสานงานและรับรองนักศึกษาและผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการ ดังแสดงในตารางที่ 2.15-2.18 (คณะครุศาสตร์, 2554: 86)

ตารางที่ 2.15 สัญญาความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กรต่างประเทศ

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กรต่างประเทศ	ประเทศ	ระยะเวลา
21 มี.ค.54-21 มี.ค.59	College of Oregon, University of Oregon	U.S.A.	5 ปี
4 เม.ย.55	School of Education, Lindenwood University	U.S.A	ไม่มีกำหนด

ตารางที่ 2.16 คณะผู้แทนจากมหาวิทยาลัย สถาบัน และองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูล ปรัชญาหรือและแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กร	ประเทศ	วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)
4-29 ต.ค.53	คณะผู้เข้ารับการอบรม โครงการ Fulbright English Teaching Program (ETA) 2010 ของมูลนิธิไทยอเมริกัน	USA	อบรมเชิงปฏิบัติการใน โครงการ Fulbright English Teaching Program (ETA) 2010	12
4 พ.ย.53	ผู้บริหารจากเมืองฟูกุโอกะ	Japan	หาหรือความเป็นไปได้ในการจัดโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน	6
10 พ.ย.53	Prof. Jay Reid, Head of School, Auckland University of Technology	New Zealand	ร่วมมือทางวิชาการและ ส่งอาจารย์มาสอนที่คณะ ครุศาสตร์ รวมทั้งการ เผยแพร่ผลงานทาง วิชาการในวารสารด้าน Early Childhood Education	1
10 พ.ย.53	Prof. Sing Kai Lo, Dean Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China, The Hong Kong Institution	Sri Lanka	ปรัชญาหรือและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง วิชาการ	14
25 พ.ย.53	Prof. Dr. Djarm' an Satori, Head of Coordination Board for the Development of	Indonesia	ปรัชญาหรือและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง วิชาการ	1

ตารางที่ 2.16 (ต่อ)

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กร	ประเทศ	วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)
26 ม.ค.54	College of Chinese Language and Culture Beijing Normal University	China	ปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการด้านการเรียนการสอนภาษาจีนใจ สถาบันอุดมศึกษา	6
20 เม.ย.54	ผู้แทนจาก Association for Supervision and Curriculum Development (ASCD)	USA	ปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการ	1
25-26, 28 เม.ย.54	คณะผู้เข้ารับการอบรมโครงการ Fulbright English Teaching Program (ETA) 2010 ของมูลนิธิไทยอเมริกัน	USA	Wrap-up Session โครงการ Fulbright English Teaching Assistantship (ETA) 2010	12

ตารางที่ 2.17 คณะผู้แทนจากมหาวิทยาลัย สถาบัน และองค์กรต่างๆ ศึกษาดูงานที่คณะครุศาสตร์

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กร	ประเทศ	วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)
27 ม.ค.54	College of Chinese Language and Culture, Beijing Normal University	Chinese	เยี่ยมชมกิจการของโรงเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาจีน	6
28 เม.ย.54	Assoc.Prof. Akinori Seki Keizai, Tokyo University	Japan	Visiting Professor	1
11 พ.ค.54	Benesse Holdings, Inc	Japan	เยี่ยมชมและศึกษาระบบการศึกษา	5
21 มิ.ย.54	Sanata Dharma University	Indonesia	ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการในส่วนของการจัดการศึกษาและการเตรียมครูภาษาอังกฤษของครุศาสตร์	17

ตารางที่ 2.17 (ต่อ)

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กร	ประเทศ	วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)
29 มิ.ย.54	คณาจารย์และนักศึกษา ภาควิชาการศึกษา Daejeon University	Korea	ศึกษาข้อมูลและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง การศึกษา	26

ตารางที่ 2.18 การจัดทำเอกสารภาษาอังกฤษประชาสัมพันธ์คณะครุศาสตร์

ช่วงเวลา	กิจกรรม	จำนวน (เล่ม/ฉบับ)
ต.ค.53	Graduate School Handbook 2010-2011	500
พ.ย.53	Graduate School Handbook 2010-2011 (พิมพ์ครั้งที่ 2)	1,000
พ.ย.53	The Grad News November-December 2010 Volume 1 Issue 1	500
ธ.ค.53	Chulalongkorn Education Newsletter No. 2 of 2010	1,000
ม.ค.54	The Grad News January-February 2011 Volume 2 Issue 1	1,000
มี.ค.54	The Grad News March-April 2011 Volume 2 Issue 2	1,500
พ.ค.54	The Grad News May-June 2011 Volume 2 Issue 3	1,000
พ.ค.54	Chulalongkorn Education Newsletter No. 1 of 2011	1,000
พ.ค.54	แผ่นพับแนะนำคณะครุศาสตร์ ภาษาอังกฤษ	1,000
มิ.ย.54	เอกสารประชาสัมพันธ์การประชุมนานาชาติ	1,000
ก.ค.54	เอกสารประชาสัมพันธ์การประชุมนานาชาติ(พิมพ์ครั้งที่ 2)	1,000
ส.ค.54	The Grad News September-October 2011 Volume 2 Issue 5	1,000
ส.ค.54	Chulalongkorn Education Newsletter No. 2 of 2011	1,500

ตอนที่ 9 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) ได้ชื่อว่าเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดนี้โดยนำเทคนิคนี้มาแสดงในงานสัมมนาที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดสำหรับหลักการสำคัญของSWOT ก็คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOTจึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่างๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป (เอกวินิต พรหมรักษา, ออนไลน์)

S มาจาก **Strengths** หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัทเช่น จุดแข็งด้านการเงินจุดแข็งด้านการผลิตจุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคลบริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

W มาจาก **Weaknesses** หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านั้นสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็น

O มาจาก **Opportunities** หมายถึง โอกาสการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายในนักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นเช่น การเมือง การปกครอง กฎหมาย ราคาน้ำมัน ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

T มาจาก **Threats** หมายถึง อุปสรรคข้อจำกัด ซึ่งเกิด จากสภาพแวดล้อมภายนอก บางครั้ง การจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็น โอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ เช่น ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กร หรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก สำหรับกำหนดแผนงาน โครงการจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์และการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้อุตสาหกรรมพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม สำหรับขั้นตอนการ

วิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมานจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถ กำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มีน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนคือ (เอกวินิติ พรหมรักษา, ออนไลน์)

1. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรการประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร จะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุกๆ ด้านเพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อ การบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้าน โครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้านี้ด้วย

- จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั่นเองว่า ปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

- จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในภายในจากมุมมอง ของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั้นๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

2. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้นสามารถค้นหา โอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตราผู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

-โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้ หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

-อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม

ซึ่งองค์กรจำต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

3. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อมเมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้ว ให้นำจุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์ เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไป ในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ 4 รูปแบบดังนี้

3.1 สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (Aggressive-Strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

3.2 สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์ การตั้งรับหรือป้องกันตัว (Defensive Strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรคต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

3.3 สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์้องค์กรมีโอกาเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (Turnaround-oriented Strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่างๆ ให้พร้อมที่จะฉกฉวยโอกาสต่างๆ ที่เปิดให้

3.4 สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะรอนจนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัว หรือขยายขอบข่ายกิจการ (Diversification Strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาวด้านอื่นๆ แทน

นอกจากนี้ อาทิตย์ วงศ์สง่า (ม.ป.ป) กล่าวว่า การวิเคราะห์ SWOT หรือ SWOT Analysis เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ขององค์กรซึ่งจะช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัยเหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กรหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า SWOT Analysis หมายความว่า การวิเคราะห์และประเมินว่าองค์กรมีจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakens) โอกาส

(Opportunities) และอุปสรรค (Threats) อย่างไรเพื่อที่จะนำไปใช้ในการวางแผนกำหนดกลยุทธ์ขององค์กรต่อไป SWOT มาจากตัวย่อ Strengths Weaknesses Opportunities และ Threats มีความหมายคือ

Strengths คือ จุดแข็ง หมายถึงความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวกซึ่งองค์กรสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึงการดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี

Weaknesses คือ จุดอ่อน หมายถึงสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบและด้วยความสามารถซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึงการดำเนินงานภายในองค์กรที่ทำได้ไม่ดี

Opportunities คือ โอกาส หมายถึงปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์หรือหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร

Threats คือ อุปสรรค หมายถึงปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้

จากการทบทวนวรรณกรรมตั้งแต่ตอนที่ 1 ถึงตอนที่ 9 ทำให้เห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการเปิดหลักสูตรนานาชาติ รวมทั้ง แนวคิดต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้ตอบคำถามการวิจัย จนกระทั่งได้กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ชัดเจนขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ 2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ และ 3) เพื่อนำเสนอทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ สำหรับขั้นตอนการวิจัยมีดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อการศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์

การศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

1.1 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรนานาชาติทั้งของไทยและต่างประเทศ ได้แก่ บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์

1.2 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรของคณะครุศาสตร์ จำนวน 113 คน (คณะครุศาสตร์, 2554: 11)

ผู้บริหาร หมายถึง คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี และหัวหน้าภาควิชา

คณาจารย์ หมายถึง คณาจารย์คณะครุศาสตร์ที่สังกัดในภาควิชา 6 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต

บุคลากร หมายถึง บุคลากรที่สังกัดในภาควิชา 6 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต และหน่วยงานสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานวิจัยและบริการวิชาการ งานกิจการนิสิตและนิสิตเก่าสัมพันธ์ งานวิรัชกิจ งาน

การเงินและบัญชี งานกายภาพ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครือข่ายการศึกษา

ในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้แจกผู้บริหารและคณาจารย์ทุกคนในคณะครุศาสตร์ (ไม่รวมคณาจารย์ในโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถมและมัธยม) รวมจำนวน 113 คน โดยครั้งที่ 1 แจกไปยังทุกภาควิชา แต่เนื่องจากได้รับแบบสอบถามกลับจำนวนน้อย จึงได้แจกครั้งที่ 2 ในการประชุมคณาจารย์คณะครุศาสตร์ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2555 และแจกแบบสอบถามบุคลากรของคณะครุศาสตร์ (ไม่รวมบุคลากรของโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถมและมัธยม) รวมจำนวน 21 คน รวมแจกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 134 ชุด ดังแสดงในตารางที่ 3.1 และ 3.2

ตารางที่ 3.1 จำนวนคณาจารย์ที่แจกแบบสอบถาม

หน่วยงาน	จำนวน (คน)
ภาควิชานโยบาย การจัดการและ ความเป็นผู้นำทางการศึกษา	27
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน	46
ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา	18
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา	7
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	8
ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต	7
รวม	113*

หมายเหตุ *ผู้บริหารคณะครุศาสตร์ ได้แก่ คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี และหัวหน้าภาควิชา รวมจำนวน 31 คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ไม่นับเข้าผู้บริหารกับคณาจารย์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามผู้บริหารรวมคณาจารย์ จำนวน 113 คน

ในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้แจกบุคลากรในคณะครุศาสตร์ จำนวนหน่วยงานละ 1-3 คน (ไม่รวมบุคลากรในโรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายประถมและมัธยม) รวมแจกแบบสอบถามจำนวน 21 คน

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนบุคลากรที่แจกแบบสอบถาม

หน่วยงาน	จำนวน (คน)
ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำ ทางการศึกษา	1
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน	1
ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา	1
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา	1
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	1
ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต	1
งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3
งานกิจการนิสิตและนิสิตเก่าสัมพันธ์	1
งานวิจัยกิจและกิจการพิเศษ	1
งานกายภาพ	1
ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา	6
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายการศึกษา	3
รวม	21

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) ร่างแบบสอบถามโดยนำข้อมูลจากเอกสารที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมสร้างคำถามในประเด็นต่างๆ โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทั่วไป (2) ส่วนแสดงความคิดเห็น ในประเด็นต่างๆ คือ ความพร้อมด้านวิชาการ ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก และความพร้อมด้านอื่นๆ (3) SWOT และ (4) คำถามปลายเปิด

2) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

- ผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษานานาชาติ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล คือ ดร.วิชุดา กิจจรธรรม สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปปรับปรุง

3) ทดลอง (Try out)

โดยการแจกแบบสอบถามให้กับคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์จำนวน 3 คน
หลังจากได้รับแล้วจึงนำมาปรับปรุง

4) แจกแบบสอบถาม

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การสัมภาษณ์ (Interview)

3.1 ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์แบบเจาะจง กลุ่มบุคคล 2 กลุ่ม คือ อดีตคณบดีคณะครุ
ศาสตร์ และคณาจารย์ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและสอนหลักสูตรนานาชาติที่มีกรเรียนการ
สอนในปัจจุบัน

อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์

- 1) ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
- 2) ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์

คณาจารย์ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและสอนหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์

3.3 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ
ของคณะครุศาสตร์

การวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุ
ศาสตร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

1.1 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรนานาชาติทั้งของไทยและ
ต่างประเทศ ได้แก่ บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์

1.2 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในวัตถุประสงค์ข้อ 2 นี้ ประชากร คือ กลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในระดับปริญญาตรี โท และเอก ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้ ดังนั้น ในการแจกแบบสอบถามเพื่อตอบวัตถุประสงค์นี้ ผู้วิจัยจึงใช้สูตรคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสูตรการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง กรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2538: 38)

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{e^2}$$

โดยที่	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	P	=	สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยจะสุ่ม
	Z	=	ระดับความมั่นใจที่ผู้วิจัยกำหนดไว้
	e	=	สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้

ในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้ Z มีค่าเท่ากับ 1.96 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (ระดับ .05) ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะแจกแบบสอบถามเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{กำหนดค่า } P &= .45 \\ \text{ระดับความมั่นใจ } 95\% &\text{ เป็นค่า } Z = 1.96 \\ \text{ความคลาดเคลื่อน } 5\% &\text{ เป็นค่า } e = 0.05 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} n &= \frac{(.45)(1-.45)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\ &= 380.16 \end{aligned}$$

ดังนั้นในการแจกแบบสอบถามสำหรับวัตถุประสงค์นี้ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน แต่เนื่องจากอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่ประมาณ ร้อยละ 60-70 ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนแบบสอบถามที่เก็บเพื่อชดเชยอัตราการตอบกลับ เป็น 600 ชุด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

1) ร่างแบบสอบถามโดยนำข้อมูลมาจากเอกสารสร้างคำถามในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- ระดับการศึกษา
- สาขาวิชา
- รูปแบบหลักสูตร

- ช่วงเวลาที่สนใจ
- การศึกษาดูงาน
- สิ่งอำนวยความสะดวก
- ผู้สอน
- ใบประกอบวิชาชีพ

2) นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจ จำนวน 2 ท่าน ได้แก่

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษานานาชาติ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล คือ ดร.วิชุดา กิจจรธรรม สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

หลังจากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปปรับปรุง

3) ทดลอง (Try out)

โดยการแจกแบบสอบถามให้กับคณาจารย์ในคณะครุศาสตร์จำนวน 3 คน หลังจากได้รับแล้วจึงนำมาปรับปรุง

4) แจกแบบสอบถาม

ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non-probability Sampling) โดยได้แจกแบบสอบถามให้ผู้เข้าร่วมงานกิจกรรมสายสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับมหาวิทยาลัย ซึ่งจัดโดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2555 จำนวน 100 ชุด งานวันปฐมนิเทศนิสิตใหม่ ซึ่งจัดโดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2555 จำนวน 450 ชุด และแจกนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 ชุด รวมแบบสอบถามที่แจกทั้งหมด จำนวน 600 ชุด ซึ่งผู้ที่ร่วมงานทั้งสองกิจกรรมเป็นนิสิตใหม่ที่เข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในระดับปริญญาตรี โท และเอก และเป็นผู้ปกครองของนิสิตใหม่ที่เข้าศึกษาในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยผู้วิจัยได้ทำจดหมายขอความอนุเคราะห์จากงานหลักสูตรและงานจัดการเรียนการสอน และงานกิจการนิสิตและนิสิตเก่าสัมพันธ์ให้ช่วยดำเนินแจกแบบสอบถามและรับคืนแบบสอบถาม

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 นำเสนอทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์
การนำเสนอทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ มีขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร

1.1 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรนานาชาติทั้งของไทยและ
ต่างประเทศ ได้แก่ บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์

1.2 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การสัมภาษณ์ (Interview)

2.1 ผู้ให้ข้อมูล

อดีตคณบดีคณะครุศาสตร์ ได้แก่

1) ศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2555

2) ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2555

คณาจารย์ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและสอนหลักสูตรนานาชาติคณะครุศาสตร์
ที่เปิดการเรียนการสอนในปัจจุบัน ได้แก่

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชีโนกุล เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2555

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์

3.3 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4. การประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2555

4.1 ผู้ให้ข้อมูล

เลือกผู้บริหารแบบเฉพาะเจาะจงสำหรับการประชุมสนทนากลุ่ม ได้แก่

1) คณบดี (ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)

2) รองคณบดีรับผิดชอบงานวิรัชกิจ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชื่นชนก

โกวินท์)

3) รองคณบดีรับผิดชอบงานวิชาการ (อาจารย์ ดร.จงกล ทำสวน แทนรอง
ศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)

4) รองคณบดีรับผิดชอบงานกิจการนิสิต (อาจารย์ชูวิทย์ ยุระยง)

5) หัวหน้าภาควิชาภาควิชาหลักสูตรและการสอน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.

วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา)

- 6) หัวหน้าภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร. ปุณณรัตน์ พิษณุไพบูลย์)
- 7) หัวหน้าภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รัถย์พลเมือง)
- 8) หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)
- 9) หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถวิทย์ วัฒนตะกั่วทุ่ง)
- 10) หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสวาสน์ โกวิทยา แทนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ ร่างแนวทางการจัดการหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ (ภาคผนวก ก)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

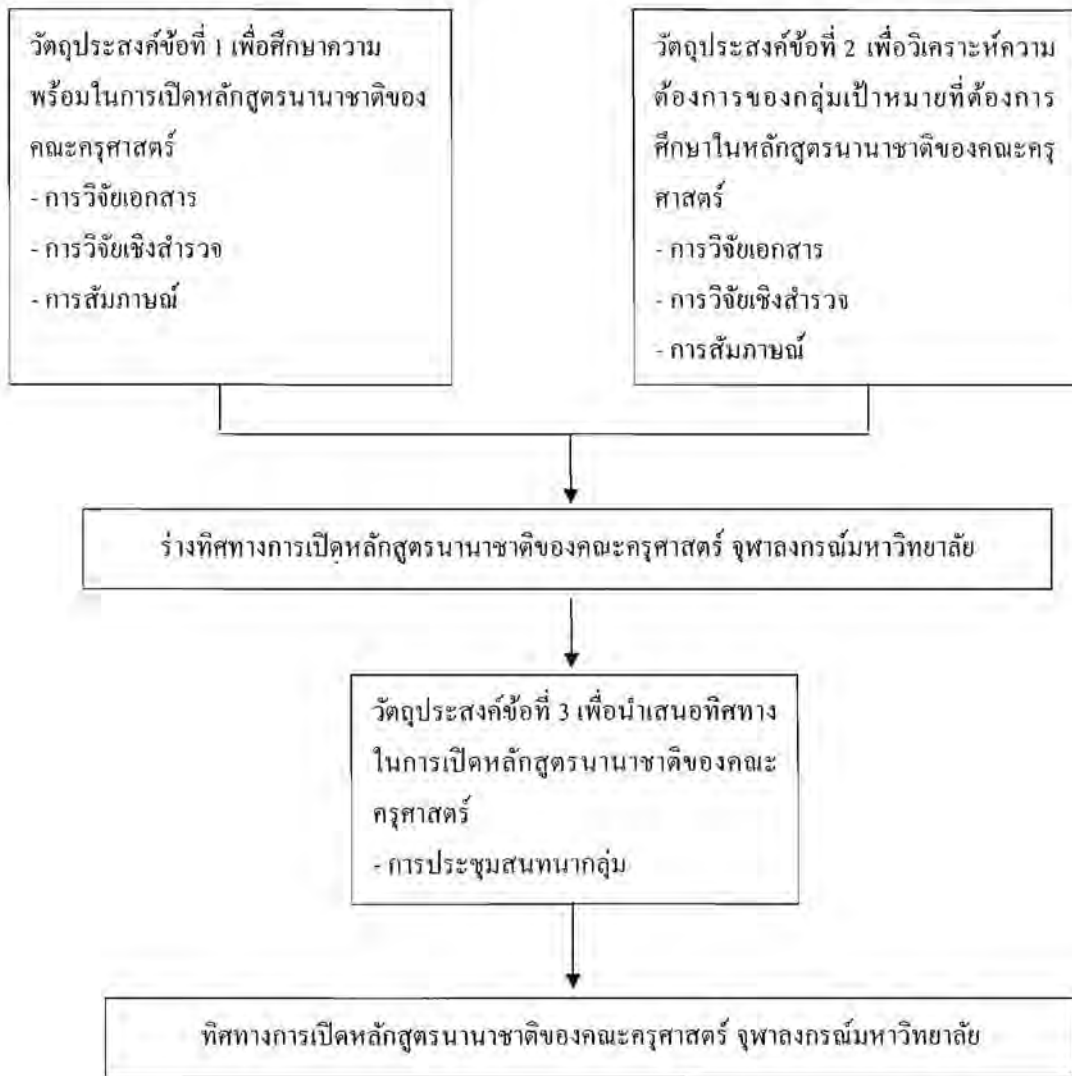
ในการแปลผลระดับคะแนนจากมาตรฐานค่าที่ใช้ในแบบสอบถามดังแสดงในตารางที่

3.3

ตารางที่ 3.3 ตารางเกณฑ์การแปลผลระดับคะแนนจากมาตรฐานค่า

ค่า	แปล
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถสรุปขั้นตอนวิจัยได้ตามภาพที่ 3.1

ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

บทที่ 4

ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในบทนี้เป็นผลการศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัยคือ การศึกษาเอกสาร การแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเพื่อศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้กับกลุ่มบุคคล ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรเฉพาะในคณะครุศาสตร์ ไม่รวมโรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาฯ ฝ่ายประถมและมัธยม เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการศึกษาาระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาเท่านั้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามทั้งหมดให้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 134 ชุด โดยได้รับคืนจำนวน 83 ชุด คิดเป็นร้อยละ 61.94

แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ส่วนความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความพร้อมด้านวิชาการ ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวกและความพร้อมด้านอื่นๆ 3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของคณะครุศาสตร์และ 4) ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

สำหรับผลการตอบแบบสอบถามเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

N=83		
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	62	74.70
ชาย	21	25.30
รวม	83	100.00

ตารางที่ 4.2 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านจำนวนปีที่ทำงานในคณะครุศาสตร์

N=83

จำนวนปีที่ทำงานในคณะครุศาสตร์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 – 5 ปี	21	25.30
6 – 10 ปี	16	19.28
11 – 15 ปี	16	19.28
16 – 20 ปี	10	12.05
21 – 25 ปี	8	9.64
31 – 35 ปี	11	13.25
ไม่ตอบข้อนี้	1	1.20
รวม	83	100.00

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านวุฒิการศึกษา

N=83

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	11	13.25
ปริญญาโท	11	13.25
ปริญญาเอก	56	67.47
อื่นๆ	2	2.41
ไม่ตอบข้อนี้	3	3.61
รวม	83	100.00

ตารางที่ 4.4 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่งทางวิชาการ

N=83

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศาสตราจารย์	2	2.41
รองศาสตราจารย์	12	14.46
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	24	28.92
อาจารย์	27	32.53
ไม่ตอบข้อนี้	18	21.69
รวม	83	100.00

ตารางที่ 4.5 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่ง

N=83

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหาร	1	1.20
คณบดี	1	1.20
รองคณบดี	4	4.82
ผู้ช่วยคณบดี	1	1.20
หัวหน้าภาควิชา	6	7.23
ประธานสาขาวิชา	3	3.61
อาจารย์	28	33.73
เจ้าหน้าที่	13	15.66
เลขานุการ	3	3.61
ไม่ตอบข้อนี้	23	27.71
รวม	83	100.00

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านหน่วยงาน

N=83

หน่วยงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะครุศาสตร์	15	18.07
ภาควิชานโยบาย การจัดการและ ความเป็นผู้นำทางการศึกษา	14	16.87
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา	5	6.02
ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา	4	4.82
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน	2	2.41
ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	7	8.43
ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต	6	7.23
งานวิจัยกิจและกิจการพิเศษ	1	1.20
งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3	3.61
งานกายภาพ	1	1.20
ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา	6	7.23

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

หน่วยงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายการศึกษา	3	3.61
ไม่ตอบข้อนี้	16	19.28
รวม	83	100.0

ส่วนที่ 2 ความพร้อมของคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามส่วนความคิดเห็น เป็นการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการเปิดหลักสูตรนานาชาติในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความพร้อมด้านวิชาการ ความพร้อมด้านบุคลากร ความพร้อมด้านกายภาพ ความพร้อมด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวกและความพร้อมด้านอื่นๆ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบคำถามเป็นเกณฑ์ 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับที่น้อย
1	หมายถึง	ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ในการศึกษาความพร้อมของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการเปิดหลักสูตรนานาชาติมีเกณฑ์ การแปลผลระดับคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ใช้ในแบบสอบถามดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การแปลผลระดับคะแนนจากมาตรประมาณค่าที่ใช้ในแบบสอบถาม

ค่า	แปล
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

สำหรับผลการวิจัยเป็นดังนี้

1. ความพร้อมทางด้านวิชาการ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมทางด้านวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 โดยประเด็นหลักสูตรภาษาไทยระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบันสามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 (ข้อ 1.3) รองลงมา คือ คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในด้านต่างๆ มีความพร้อมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 (ข้อ 1.4) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความพร้อมด้านวิชาการ

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
1.1	หลักสูตรนานาชาติในระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนของคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน	3.51	0.79
1.2	หลักสูตรภาษาไทยระดับปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน สามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้	3.51	0.79
1.3	หลักสูตรภาษาไทยระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน สามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้	3.66	0.69
1.4	คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในด้านต่างๆ เช่น การวิจัย การสอน และการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น	3.53	0.95
เฉลี่ย		3.55	

2. ความพร้อมด้านบุคลากร

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมทางด้านบุคลากรในภาพรวมอยู่ในระดับค้ำปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 โดยประเด็นคุณภาพคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 (ข้อ 2.1) รองลงมา คือ จำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 (ข้อ 2.6) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความพร้อมด้านบุคลากร

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
2.1	คุณภาพคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ	4.30	0.63
2.2	คุณภาพคณาจารย์มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	3.82	0.78
2.3	คุณภาพคณาจารย์ที่สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ	3.54	0.87
2.4	คุณภาพเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	2.37	0.83
2.5	คุณภาพเจ้าหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น งานทะเบียน งานการเงิน และงานกิจการนิสิต เป็นต้น	2.39	0.90
2.6	จำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ	4.02	0.69
2.7	จำนวนคณาจารย์มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	3.69	0.73
2.8	จำนวนคณาจารย์ที่สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ	3.36	0.89
2.9	จำนวนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	2.30	0.90
2.10	จำนวนเจ้าหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น งานทะเบียน งานการเงิน และงานกิจการนิสิต เป็นต้น	2.30	0.95
เฉลี่ย		3.31	

3. ความพร้อมด้านกายภาพ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมทางด้านกายภาพในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.10 โดยประเด็นสภาพห้องประชุมขนาดใหญ่ มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 (ข้อ 3.2) รองลงมา คือ สภาพที่นั่งในโรงอาหารอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 (ข้อ 3.5) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความพร้อมด้านกายภาพ

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
3.1	สภาพห้องเรียน	3.19	0.94
3.2	สภาพห้องประชุมขนาดใหญ่	3.45	1.08
3.3	สภาพห้องประชุมขนาดเล็ก	3.28	0.97
3.4	สภาพห้องทำงานนิสิต (Graduate Lounge)	2.77	1.09
3.5	สภาพที่นั่งในโรงอาหาร	3.39	1.18
3.6	จำนวนห้องเรียน	2.99	1.00
3.7	จำนวนห้องประชุมขนาดใหญ่	3.13	0.99
3.8	จำนวนห้องประชุมกลุ่มย่อย	2.82	1.06
3.9	จำนวนห้องทำงานนิสิต (Graduate Lounge)	2.84	1.06
3.10	จำนวนที่นั่งในโรงอาหาร	3.16	1.07
	เฉลี่ย	3.10	

4. ความพร้อมด้านอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวกในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 โดยประเด็นขนาดพื้นที่ใช้งานในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาคณะครุศาสตร์มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 (ข้อ 4.1) รองลงมา คือ คุณภาพหนังสือ วารสาร งานวิจัย ที่เป็นภาษาอังกฤษในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาคณะครุศาสตร์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 (ข้อ 4.2) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ความพร้อมด้านอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
4.1	ขนาดพื้นที่ใช้งานในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาคณะครุศาสตร์	3.52	0.78
4.2	คุณภาพหนังสือ วารสาร งานวิจัย ที่เป็นภาษาอังกฤษในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาคณะครุศาสตร์	3.51	0.83
4.3	จำนวนหนังสือ วารสาร งานวิจัย ในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษาคณะครุศาสตร์ที่เป็นภาษาอังกฤษ	3.47	0.88

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
4.4	คุณภาพโสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน ห้องประชุม ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ คณะครุศาสตร์	3.07	1.02
4.5	จำนวนโสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน ห้องประชุม ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ คณะครุศาสตร์	3.01	0.99
4.6	คุณภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ คณะครุศาสตร์ ที่ให้บริการ	2.86	0.93
4.7	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ คณะครุศาสตร์ ที่ให้บริการ	2.92	1.01
4.8	คุณภาพซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน การทำวิจัย ที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ และศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ให้บริการ	2.83	0.99
4.9	จำนวนซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน การทำวิจัย ที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ และศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ให้บริการ	2.82	0.95
	เฉลี่ย	3.11	

5. ความพร้อมด้านอื่นๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมทางด้านอื่นๆ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นจุฬาฯ สนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะคณะครุศาสตร์ในด้านต่างๆ เช่น มีนโยบายส่งเสริม หรือจัดสรรงบประมาณให้ เป็นต้นมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 (ข้อ 5.6) รองลงมา คือ มีป้ายอาคารและสถานที่เป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 (ข้อ 5.1) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ความพร้อมด้านอื่นๆ

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
5.1	มีป้ายอาคารและสถานที่เป็นภาษาอังกฤษ	2.81	0.84
5.2	มีหน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น ทำหนังสือเดินทาง และวีซ่า เป็นต้น	2.47	0.94
5.3	หน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดหาที่พักให้กับนิสิตและคณาจารย์ชาวต่างประเทศ	2.46	0.96
5.4	คณะกรรมการมีงบประมาณสนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติ	2.60	1.10
5.6	จุฬาฯ สนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะกรรมการในคณะครุศาสตร์ในด้านต่างๆ เช่น มีนโยบายส่งเสริมหรือจัดสรรงบประมาณให้ เป็นต้น	3.44	0.94
เฉลี่ย		2.75	

โดยสรุปในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 รองลงมาคือ ความพร้อมด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.31 ความพร้อมด้านอุปกรณ์/ สิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ความพร้อมด้านกายภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และความพร้อมด้านอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.75 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของคณะครุศาสตร์

แบบสอบถามส่วนความคิดเห็น ซึ่งเป็นการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม (SWOT) ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ4 ประเด็น ได้แก่ จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weakness) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบคำถามเป็นเกณฑ์ 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ในวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของคณะครุศาสตร์ในการเปิดหลักสูตรนานาชาติมีเกณฑ์การแปลผลระดับคะแนนจากมาตรฐานประมาค่าที่ใช้ในแบบสอบถามดังรายละเอียดในตารางที่ 4.7

1. จุดแข็ง (Strengths)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีจุดแข็งในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 โดยประเด็นที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 (ข้อ 1.1 และ 1.2) รองลงมา คือมีหน่วยงานวิชาชีพที่รับผิดชอบงานด้านต่างประเทศอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 (ข้อ 1.7) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 จุดแข็ง (Strengths)

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
1.1	มีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ	4.18	0.72
1.2	มีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ	4.18	0.66
1.3	มีคณาจารย์ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอที่จะเปิดหลักสูตรนานาชาติ	3.76	0.79
1.4	มีคณาจารย์ที่สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอ	3.44	0.80
1.5	มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่หลากหลายและสามารถเปิดเป็นหลักสูตรนานาชาติได้	3.76	0.82
1.6	มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในด้านต่างๆ เช่น การวิจัย การสอน และการทำกิจกรรมเสริม	3.51	0.86

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
1.7	มีหน่วยงานวิชาชีพที่รับผิดชอบงานด้านต่างประเทศ	3.88	0.83
	เฉลี่ย	3.81	

2. จุดอ่อน (Weaknesses)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีจุดอ่อนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70 โดยประเด็นขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 (ข้อ 2.1) รองลงมา คือ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรนานาชาติ และขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 (ข้อ 2.2 และ 2.4) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จุดอ่อน Weaknesses)

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
2.1	ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ	4.05	0.96
2.2	ขาดแคลนห้องเรียน ห้องประชุมขนาดใหญ่ ขนาดเล็กเพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการทำกิจกรรม	3.58	0.89
2.3	ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนและการทำกิจกรรม	3.55	0.88
2.4	ขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัย	3.58	0.95
2.5	ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรนานาชาติ	3.76	0.91
	เฉลี่ย	3.70	

3. โอกาส (Opportunities)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีโอกาสนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 โดยประเด็นนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของรัฐบาลส่งผลให้ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ทางการศึกษาในระดับนานาชาติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 (ข้อ 3.3) รองลงมา คือ มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร นานาชาติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (ข้อ 3.1) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 โอกาส (Opportunities)

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
3.1	มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับปริญญา บัณฑิตหลักสูตร นานาชาติ	3.62	0.76
3.2	มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร นานาชาติ	3.73	0.73
3.3	นโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ของรัฐบาลส่งผลให้ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ทางการศึกษาในระดับ นานาชาติ	3.83	0.85
3.4	มีเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับชาติ และระดับนานาชาติ เช่น สภาคณบดี คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ สำนักงาน เลขาธิการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน	3.69	0.88
3.5	มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนโดย จัดสรรงบประมาณให้ส่วนหนึ่งเพื่อ ส่งเสริมการศึกษานานาชาติ	3.51	0.99
เฉลี่ย		3.67	

4. อุปสรรค (Threats)

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์มีอุปสรรคอยู่ในระดับมาก โดยประเด็น คณาจารย์และบุคลากรมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติเพิ่มได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 (ข้อ 4.1) รองลงมา คือ สถานการณ์ค่าเงินบาทแข็ง ส่งผลต่อ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับประเทศสูงขึ้น เช่นค่าตอบแทนคณาจารย์ชาวต่างประเทศ และค่าเดินทางไป

เจรจาในต่างประเทศ เป็นต้นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 (ข้อ 4.2) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 อุปสรรค (Threats)

ลำดับที่	รายการ	Mean	S.D.
4.1	คณาจารย์และบุคลากรมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติเพิ่มได้	3.99	0.93
4.2	ภาวะเศรษฐกิจของประเทศส่งให้มีจำนวนผู้เรียนจำกัด	3.63	0.86
4.3	สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนทางการเมืองส่งผลให้มีจำนวนผู้เรียนจำกัด	3.49	0.91
4.4	สถานการณ์ค่าเงินบาทแข็ง ส่งผลต่อต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับประเทศสูงชัน เช่น ค่าตอบแทนคณาจารย์ชาวต่างประเทศ และค่าเดินทางไปเจรจาในต่างประเทศ เป็นต้น	3.66	0.81
4.5	มีสถาบันการศึกษาอื่นที่มีหลักสูตรนานาชาติทางด้านครุศาสตร์/ศึกษาแล้ว	3.16	0.94
	เฉลี่ย	3.58	

โดยสรุปจากวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์มีจุดแข็งมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.81 โดยประเด็นมีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 จุดอ่อนมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.70 โดยประเด็นขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 โอกาสมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.67 โดยประเด็นนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของรัฐบาลส่งผลให้ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ทางการศึกษาในระดับนานาชาติอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 และอุปสรรคมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.58 โดยประเด็นคณาจารย์และบุคลากรมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติเพิ่มได้ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99

ส่วนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการศึกษาเอกสาร คำถามปลายเปิดและการสัมภาษณ์

จากการศึกษาเอกสาร จากคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และจากการสัมภาษณ์ สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ความพร้อมด้านวิชาการ

1.1 หลักสูตร

จากการศึกษาพบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมทางด้านวิชาการอยู่ในระดับมากเนื่องจากมีหลักสูตรทั้งในระดับปริญญาบัณฑิตและบัณฑิตศึกษาที่หลากหลายครบทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาใน 6 ภาควิชา ได้แก่ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาศิลปะดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา และภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต และถ้าจำแนกเป็นสาขาวิชา แบ่งออกได้เป็น 24 สาขาวิชา ดังนี้

1) ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

- สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
- สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
- สาขาวิชาประถมศึกษา
- สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
- สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์
- สาขาวิชาการศึกษาวิทยาศาสตร์
- สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
- สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
- สาขาวิชาการสอนการงานอาชีพและเทคโนโลยี
- สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ

2) ภาควิชาศิลปะดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

- สาขาวิชาศิลปะศึกษา
- สาขาวิชาดนตรีศึกษา
- สาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา

3) ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง

- สาขาวิชาพัฒนศึกษา
- สาขาวิชาบริหารการศึกษา
- สาขาวิชานิติศาสตร์ศึกษา

- สาขาวิชาอุดมศึกษา
- สาขาวิชาธุรกิจและอาชีวศึกษา
- 4) ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
 - สาขาวิชาวิจัยการศึกษา
 - สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
 - สาขาวิชาสถิติและสารสนเทศการศึกษา
 - สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
- 5) ภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
 - สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- 6) ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต
 - สาขาวิชาการศึกษา นอกกระบบโรงเรียน

โดยศาสตร์ที่คณะครุศาสตร์มีความพร้อมและอยู่ในชั้นแนวหน้า สามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้ อาทิ ด้านเทคโนโลยีการศึกษา การวิจัย การประเมิน การประกันคุณภาพ การศึกษา และการศึกษาเปรียบเทียบ

นอกจากนี้ หลักสูตรในระดับบัณฑิตศึกษา คือ ปริญญาโทและปริญญา มีรูปแบบหลายรูปแบบ ดังนี้ (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2555)

ปริญญาโท

- 1) “แผน ก” เน้นการวิจัยและต้องทำวิทยานิพนธ์
 - 1.1) “แบบ ก 1” มีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต
 - 1.2) “แบบ ก 2” มีหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
- 2) “แผน ข” เน้นการศึกษารายวิชาไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์

ปริญญาเอก

- 1) “แบบ 1” เน้นการทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย
 - 1.1) “แบบ 1.1” ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิตสำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิ

ปริญญามหาบัณฑิต

- 1.2) “แบบ 1.2” ทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิ

ปริญญา

- 2) “แบบ 2” เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ประกอบด้วย
 - 2.2) “แบบ 2.1” เรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่ศึกษาด้วยวุฒิปริญญามหาบัณฑิต

2.3) “แบบ 2.2” เรียนรายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 48 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาบัณฑิต

1.2 การจัดกิจกรรมทางวิชาการ

คณะครุศาสตร์มีการจัดกิจกรรมทางวิชาการเป็นประจำทุกปีและตลอดทั้งปี เพื่อเสริมสร้าง เผยแพร่องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายทางครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ทั้งที่เป็นกิจกรรมทางวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ อาทิจัดการประชุมวิชาการครั้งที่ 8 เรื่อง "Education at the Dawn of the New Decade: When the Quality and Sustainability Movements Converge." ระหว่างวันที่ 8-11กรกฎาคม 2555 โดยคณะฯ เป็นเจ้าภาพร่วมกับ Comparative Education Society of Asia (CESA) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และมูลนิธิการศึกษาไทย-อเมริกัน (ฟูลไบรท์) ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการกับคณาจารย์และสถาบันที่เข้าร่วมกิจกรรม

1.3 ความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ

คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษาฯ ในปี พ.ศ. 2554 ดังนี้

ตารางที่ 4.17 สัญญาร่วมมือกับมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กรต่างประเทศ

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กรต่างประเทศ	ประเทศ	ระยะเวลา
21 มี.ค.54-21 มี.ค.59	College of Oregon, University of Oregon	U.S.A.	5 ปี
4 เม.ย.55	School of Education, Lindenwood University	U.S.A	ไม่มีกำหนด

ที่มา: รายงานประจำปี 2554 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในช่วงปี พ.ศ.2553-2554 คณะครุศาสตร์มีคณะผู้แทนจากมหาวิทยาลัย สถาบัน และองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมร่วมมือแลกเปลี่ยนข้อมูล ปรัชญาหรือและแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ รวมทั้งศึกษาดูงาน ตลอดทั้งปีดังนี้

ตารางที่ 4.18 คณะผู้แทนจากมหาวิทยาลัย สถาบัน และองค์กรต่างๆ เข้าร่วมประชุมร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อมูล ปรัชญาหรือและแลกเปลี่ยนบุคลากรทางวิชาการ

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กร	ประเทศ	วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)
4-29 ต.ค.53	คณะผู้เข้ารับการอบรม โครงการ Fulbright English Teaching Program (ETA) 2010 ของมูลนิธิไทยอเมริกัน	USA	อบรมเชิงปฏิบัติการใน โครงการ Fulbright English Teaching Program (ETA) 2010	12
4 พ.ย.53	ผู้บริหารจากเมืองฟูกูโอกะ	Japan	หารือความเป็นไปได้ใน การจัดโครงการ แลกเปลี่ยนนักเรียน	6
10 พ.ย.53	Prof. Jay Reid, Head of School, Auckland University of Technology	New Zealand	ร่วมมือทางวิชาการและ ส่งอาจารย์มาสอนที่คณะ ศึกษาศาสตร์ รวมทั้งการ เผยแพร่ผลงานทาง วิชาการในวารสารด้าน Early Childhood Education	1
10 พ.ย.53	Prof. Sing Kai Lo, Dean Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China, The Hong Kong Institution	Sri Lanka	ปรัชญาหรือและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง วิชาการ	14
25 พ.ย.53	Prof. Dr. Djam' an Satori, Head of Coordination Board for the Development of Laboratory Schools and Local Campuses Universitas Pendidikan Indonesia	Indonesia	ปรัชญาหรือและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง วิชาการ	1
26 ม.ค.54	College of Chinese Language and Culture Beijing Normal University	China	ปรัชญาหรือและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง วิชาการด้านการเรียนการ สอนภาษาจีนใจ สถาบันอุดมศึกษา	6
20 เม.ย.54	ผู้แทนจาก Association for Supervision and Curriculum	USA	ปรัชญาหรือและ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง	1

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ช่วงเวลา	ชื่อมหาวิทยาลัย / สถาบัน / องค์กร	ประเทศ	วัตถุประสงค์	จำนวน (คน)
	Development (ASCD)		วิชาการ	
25-26, 28 เม.ย.54	คณะผู้เข้ารับการอบรม โครงการ Fulbright English Teaching Program (ETA) 2010 ของมูลนิธิไทยอเมริกัน	USA	Wrap-up Session โครงการ Fulbright English Teaching Assistantship (ETA) 2010	12
27 ม.ค.54	College of Chinese Language and Culture, Beijing Normal University	Chinese	เยี่ยมชมกิจการของ โรงเรียนเกี่ยวกับการ เรียนการสอนภาษาจีน	6
28 เม.ย.54	Assoc.Prof.Akinori Seki Keizai, Tokyo University	Japan	Visiting Professor	1
11 พ.ค.54	Benesse Holdings, Inc	Japan	เยี่ยมชมและศึกษาระบบ การศึกษา	5
21 มิ.ย.54	Sanata Dharma University	Indonesia	ศึกษาดูงาน และ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง วิชาการในส่วนของการ จัดการศึกษาและการ เตรียมครูภาษาอังกฤษ ของครุศาสตร์	17
29 มิ.ย.54	คณาจารย์และนักศึกษา ภาควิชาการศึกษา Daejeon University	Korea	ศึกษา ข้อมูล และ แลกเปลี่ยนข้อมูลทาง การศึกษา	26

ที่มา: รายงานประจำปี 2554 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ความพร้อมด้านบุคลากร

2.1 คณาจารย์

ความพร้อมด้านบุคลากรในส่วนของคณาจารย์ ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่า หากแบ่งคณาจารย์ ออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 2 กลุ่ม คือ คณาจารย์รุ่นเก่าและคณาจารย์รุ่นใหม่พบว่ามีลักษณะดังนี้

1) คณาจารย์รุ่นเก่ามีความพร้อมในระดับสูง เนื่องจากจบการศึกษาจากต่างประเทศ สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดี มีการสั่งสมประสบการณ์มานาน มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ ยอมรับ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ

2) คณาจารย์รุ่นใหม่ ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในประเทศ ทำให้ความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษไม่ค่อยมีประสิทธิภาพรวมทั้งความสามารถเชิงวิชาการยังน้อยกว่าคณาจารย์รุ่นเก่า ประเด็นนี้นอกจากจะทำให้มีคณาจารย์ของคณะฯ จำนวนไม่มากที่สามารถสอนในหลักสูตรนานาชาติแล้ว ทำให้มีคณาจารย์จำนวนน้อยที่สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติได้

ดังนั้น หากจะเปิดหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ควรเร่งเปิดโดยเร็ว ในขณะที่คณาจารย์รุ่นเก่ายังสามารถดำเนินการสอนได้ ขณะเดียวกันจะต้องมีการพัฒนาคณาจารย์รุ่นใหม่ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ส่งไปศึกษาเพิ่มเติมในต่างประเทศ พัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ พัฒนาความแข็งแกร่งทางวิชาการ โดยมีคณาจารย์รุ่นเก่าเป็นที่เลี้ยง (Mentor) นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลเห็นว่าควรพัฒนาอาจารย์ให้มีความพร้อม และจัดหามูลค่าการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงานสนับสนุนการทำงานอย่างเพียงพอ

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าคณาจารย์มีภาระงานประจำมาก เนื่องจากจำนวนผู้สอนในแต่ละชั้นปีต่อสัดส่วนหลักสูตรต่อจำนวนนิสิตไม่สอดคล้องกัน คือ อาจารย์แต่ละคนรับภาระงานสอน จำนวนนิสิตปริญญาตรีเพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี ภาควิชาและสาขาวิชาที่รับผิดชอบหลักสูตรปริญญาตรีมีงานเพิ่มมากขึ้นในการจัดการเรียนการสอนและงานธุรการมาก บุคลากรทางด้านงานธุรการของบางภาควิชาขาดศักยภาพ งานธุรการบางประเภทคณาจารย์ต้องดำเนินการด้วยตนเองค่อนข้างมาก ทำให้มีภาระงานเพิ่ม ดังนั้น คณะฯ จึงควรปรับปรุง และบริหารงานบุคคลใหม่ให้มีความสามารถในการทำงาน มีจิตบริการงานต่างๆ

2.2 เจ้าหน้าที่

ความพร้อมด้านบุคลากรในส่วนของบุคลากรพบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่สายสนับสนุนที่สามารถสื่อสารกับภาษาอังกฤษได้มีจำนวนน้อยมากในทุกหน่วยงานของคณะฯ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร สาขาวิชา ภาควิชา รวมถึง เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนงานกิจการนิสิตและนิสิตเก่าสัมพันธ์ งานวิรัชกิจและกิจการพิเศษ งานกายภาพ ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายการศึกษา อย่างไรก็ตาม จากคำถามปลายเปิด เจ้าหน้าที่สายสนับสนุนต้องการให้คณะฯ พัฒนาทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของเจ้าหน้าที่มากขึ้น ด้วยตระหนักถึงความจำเป็นของการมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อใช้ในการสื่อสารในโลกยุคปัจจุบัน

3. ความพร้อมด้านกายภาพ

คณะครุศาสตร์มีความพร้อมของห้องเรียน ห้องประชุม ห้องทำงานสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษา (Graduate Lounge) และสถานที่อื่นๆ ที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามหลักสูตรนานาชาติ แต่อย่างไรก็ตาม มีผู้ให้ข้อมูลบางท่านเห็นว่า คณะฯ ไม่ควรมุ่งเน้นในเรื่องการพัฒนาความพร้อมด้านกายภาพมากเกินไป เนื่องจากคณะฯ สามารถใช้บริการของมหาวิทยาลัยได้ แต่

ควรเน้นในเรื่องวิชาการ แต่อย่างไรก็ตาม คณะฯ ควรจะคำนึงถึงการจัดสถานที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนิสิตต่างชาติซึ่งนิสิตเหล่านี้ชำระค่าธรรมเนียมสูงกว่านิสิตชาวไทย เช่น การจัดห้องทำงานสำหรับนิสิตบัณฑิตศึกษา (Graduate Lounge) และห้องคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ที่สามารถใช้งานได้อย่างสะดวก สำหรับศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าในช่วงของการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ห้องสมุดคณะฯ ห้องสมุดมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องให้บริการเพื่อใช้ในการค้นคว้า และเป็นเรื่องเร่งด่วนมากในการที่จะพัฒนาและปรับปรุง

4. ความพร้อมด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก

คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โสตทัศนอุปกรณ์ และอื่นๆ ที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามหลักสูตรนานาชาติ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ไม่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นเพิ่มเติม

5. ความพร้อมด้านอื่นๆ

คณะครุศาสตร์มีความพร้อมที่นอกเหนือจากด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ และด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก ที่ส่งเสริมให้นิสิตสามารถเรียนและทำกิจกรรมต่างๆ ได้ตามหลักสูตรนานาชาติ โดยในการวิจัยครั้งนี้ ไม่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นเพิ่มเติม

6. จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

คณะครุศาสตร์มีจุดแข็ง คือ คณะและมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชื่อเสียงในฐานะที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนในศาสตร์ต่างๆ นอกจากนี้ ผู้ที่สำเร็จจากคณะครุศาสตร์จะได้ไปประกอบวิชาชีพทางการศึกษาด้วย

จากการศึกษายังพบว่า คณะครุศาสตร์มีจุดอ่อนเกี่ยวกับเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ ในอดีต คณะฯ มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการจำนวนมาก แต่ช่วงหลังไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายหรือสร้างเครือข่ายเพิ่มขึ้น หรือยังไม่ได้สร้างจุดเด่นนานาชาติขึ้นในขณะที่มีเครือข่ายความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยหรือองค์กรต่างประเทศ ทำให้ชื่อเสียงเรื่องการเป็นนานาชาติหายไป นอกจากนี้ คณาจารย์ของคณะฯ มีภาระงานค่อนข้างมาก ส่งผลต่อการตัดสินใจเปิดหลักสูตรนานาชาติ เนื่องจากนอกจากภาระงานสอนแล้ว คณาจารย์ที่รับผิดชอบนิสิตต่างชาติ จะต้องคำนึงถึงเรื่องอื่นๆ ด้วย อาทิ Master Project วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ และบทความภาษาอังกฤษที่ต้องเผยแพร่ในระดับชาติ ระดับนานาชาติ รวมทั้ง คณะฯ ยังไม่มีบุคลากรหรือหน่วยงานที่สนับสนุนหรืออำนวยความสะดวกในการเปิดหรือจัดหลักสูตรนานาชาติ เพื่อแบ่งเบาภาระงานจากคณาจารย์ในส่วนที่ไม่ใช่วิชาการ รวมทั้ง การไม่บุคลากรหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติโดยตรงหรือการไม่มีนโยบายที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ จึงทำให้การดำเนินการหลักสูตรนานาชาติของคณะฯ ยังไม่สามารถเกิดขึ้นได้

ในส่วนของโอกาส ปัจจุบันคนไทยนิยมเรียนหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้นเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้มีจำนวนผู้ที่สนใจเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ คณะฯ และมหาวิทยาลัยมีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระดับนานาชาติที่ยินดีให้ความร่วมมือ เช่น เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network: AUN) และ ASAIHL ซึ่งทั้งสองแห่งมีสำนักงานตั้งอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะครุศาสตร์มีอุปสรรค คือ ปัจจุบันในประเทศไทยมีหลักสูตรนานาชาติเกิดขึ้นมากมาย รวมทั้งหลักสูตรนานาชาติทางด้านครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ ดังนั้น การเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะฯ จึงต้องมีจุดเด่นหรือจุดแข็งที่สามารถแข่งขันกับที่อื่นได้

จากการศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ ได้ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ ด้านอุปกรณ์ / สิ่งอำนวยความสะดวก และด้านอื่นๆ รวมทั้ง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี สามารถเปิดหลักสูตรนานาชาติได้ แม้จะต้องมีการพัฒนาในหลายๆ ด้านก็ตาม แต่จะต้องมีนโยบายระดับคณะที่ชัดเจน เป็นการประสานความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งจากสาขาวิชา ภาควิชา หน่วยงานในคณะฯ มหาวิทยาลัย และควรดำเนินการอย่างรวดเร็ว ให้ทันกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในปัจจุบัน

บทที่ 5

ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในบทนี้เป็นการศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในหลักสูตรหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีขั้นตอนการวิจัย คือ การศึกษาเอกสาร การแจกแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตรหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้กับกลุ่มบุคคล ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง และบุคคลทั่วไป ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 600 ชุด ได้รับคืนจำนวน 573 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.50

แบบสอบถามจะประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ส่วนความคิดเห็น ซึ่งจะเป็นการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ และ 3) ความเห็นเพิ่มเติมอื่นๆ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

สำหรับผลเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5.1 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ

N=573		
เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หญิง	350	61.08
ชาย	223	38.92
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.2 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ

N=573

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	73	12.70
20 - 25 ปี	180	31.40
26 - 30 ปี	250	43.60
31 -35 ปี	150	26.10
36 ปีขึ้นไป	20	3.50
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.3 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านวุฒิการศึกษา

N=573

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	23	4.01
สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	50	8.73
กำลังศึกษาปริญญาตรี	155	27.05
สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี	120	20.94
กำลังศึกษาปริญญาโท	145	25.31
สำเร็จการศึกษาปริญญาโท	70	12.22
อื่นๆ	10	1.75
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.4 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานที่เรียน / ทำงาน

N=573

สถานที่เรียน / สถานที่ทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรงเรียนพุทธโฆมะ จังหวัดบุรีรัมย์	1	0.17
มหาวิทยาลัยทักษิณ	1	0.17
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	143	24.96
PTIS International School Barge Program	1	0.17
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	1	0.17

ตารางที่ 5.4 (ต่อ)

สถานที่เรียน / สถานที่ทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรงเรียนวรรณสว่างจิต	1	0.17
โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์	1	0.17
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	159	27.75
โรงเรียนวัดวรมงคลดาราม	1	0.17
โรงเรียนปิ่นสรวงแยลส์วิทยาลัย	1	0.17
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม	1	0.17
โรงเรียนที่โปงกรวิทยาพัฒนา (ทวิวัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์	1	0.17
กองทัพอากาศ	1	0.17
สถาบัน Bangkok Dance	1	0.17
ทำงานที่พัททอ้าย	1	0.17
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา	1	0.17
โรงเรียนน้ำคำวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ	1	0.17
โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ	1	0.17
มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี	1	0.17
กรุงเทพมหานคร	1	0.17
มหาวิทยาลัยคริสเตียน	1	0.17
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	1	0.17
โรงเรียนบ้านหมี่วิทยา จังหวัดลพบุรี	1	0.17
โรงเรียนจุฬาภรณ์ราชวิทยาลัย จังหวัดตรัง	1	0.17
วิทยาลัยพยาบาลกองทัพเรือ	1	0.17
โรงเรียนสาธิตจุฬาฯ ฝ่ายมัธยม	1	0.17
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	1	0.17
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	1	0.17
Pingu's English School	1	0.17
โรงเรียนเทพศิรินทร์	50	8.73
ไม่ตอบข้อนี้	194	33.86
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.5 แสดงผลการวิจัยด้านปัจจัยส่วนบุคคลด้านตำแหน่ง

N=573

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ครู	9	1.57
Environmental Educator	1	0.17
เจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตร	1	0.17
หัวหน้าแผนกประถม	1	0.17
ครูผู้ช่วย	2	0.35
หัวหน้าพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้	1	0.17
ผู้ช่วยอธิการบดี	1	0.17
อาจารย์	15	2.62
นายทหารการศึกษา ศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษา ทหารอากาศ	1	0.17
ครูสอนบัลเล่ย์ / แจ๊ส	1	0.17
Kids Designer / Illustrator	1	0.17
นักพัฒนาสังคม	1	0.17
หัวหน้าหมวดภาษาอังกฤษและประกันคุณภาพ การศึกษา	1	0.17
อาจารย์พยาบาล	1	0.17
นิสิตปริญญาตรี	251	43.80
นิสิตปริญญาโท	75	13.09
นิสิตปริญญาเอก	33	5.76
ไม่ตอบข้อนี้	177	30.89
รวม	573	100.00

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะ ครุศาสตร์

แบบสอบถามส่วนความคิดเห็น ซึ่งเป็นการถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มี 14 ประเด็น

สำหรับผลการวิจัยเป็นดังนี้

ตารางที่ 5.6 ท่านสนใจที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ให้กับตนเองหรือบุคคลอื่น

N=573

ความสนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ตนเอง	560	97.73
บุคคลอื่น	13	2.27
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.7 ท่านสนใจหลักสูตรครุศาสตร์ระดับการศึกษาใด

N=573

ระดับการศึกษาที่สนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	80	13.96
ปริญญาโท	318	55.50
ปริญญาเอก	175	30.54
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.8 เหตุผลที่สนใจหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์

N=573

เหตุผลที่สนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการพัฒนาความรู้	15	2.62
ต้องการศึกษาต่อ	15	2.62
มีความรู้ทางการศึกษาที่เป็นสากลและพัฒนาทักษะ ทางด้านภาษาอังกฤษ	7	1.22
มีความทันสมัยสอดคล้องกับการก้าวสู่ประชาคม อาเซียน	38	6.63
เพื่อรู้เท่าทันต่อการจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล	2	0.35
เป็นหลักสูตรที่ใช้เวลาศึกษามากเหมาะแก่การค้นคว้า เรียนรู้	1	0.17
ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากในปัจจุบัน	9	1.57
อยากเรียนรู้ภาษาอื่นๆ	1	0.17
ต้องการให้มีหลักสูตรนานาชาติเกิดขึ้น	1	0.17
หลักสูตรนานาชาติกำลังเป็นที่นิยมแพร่หลาย	12	2.09
เพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวทัน โลกและเป็นประโยชน์ ในการสอน	14	2.44
ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนต่างชาติและอาจารย์ จากต่างประเทศ	1	0.17
มีประโยชน์อย่างมากในการศึกษาข้อมูลที่แตกต่าง จากภาษาไทย	1	0.17
เป็นแนวทางการศึกษาต่อของนักศึกษาที่คณะฯ	1	0.17
ไม่ต้องไปศึกษาต่อในต่างประเทศ	1	0.17
มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียง	13	2.27
มีสาขาวิชาที่สนใจ	129	22.51
ต่อยอดความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้	14	2.44
การเรียนปริญญาเอกในหลักสูตรนานาชาติ มีความสำคัญมาก	1	0.17
ปัจจุบันการเรียนภาษาอังกฤษมีความสำคัญและ มีการรองรับเด็กที่เรียนนานาชาติ	1	0.17
ต้องการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนาศักยภาพของตนเอง	20	3.49
ต้องการศึกษาเนื้อหาเชิงภาษาอังกฤษในบริบทไทย และวิจัยที่เป็นประโยชน์	1	0.17
เปิดโลกการเรียนรู้	1	0.17

ตารางที่ 5.8 (ต่อ)

เหตุผลที่สนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบข้อนี้	374	55.27
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.9 สาขา / เอกที่สนใจ

N=573		
สาขา / เอกที่สนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	7	1.22
วิทยาศาสตร์	2	0.35
เทคโนโลยีการศึกษา	29	5.06
หลักสูตรการสอน	2	0.35
พัฒนศึกษา	8	1.40
การสอนวิทยาศาสตร์	2	0.35
บริหารการศึกษา	34	5.93
การสอนสังคมศึกษา	1	0.17
การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ	11	1.92
อุดมศึกษา	2	0.35
ประถมศึกษา	1	0.17
วิจัยการศึกษา	16	2.79
ศิลปศึกษา	5	0.87
การสอนภาษาอังกฤษ	8	1.40
การศึกษาปฐมวัย	1	0.17
ไม่ตอบข้อนี้	444	77.49
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.10 ท่านสนใจศึกษาหลักสูตรรูปแบบใด

N=573

ท่านสนใจศึกษาหลักสูตรรูปแบบใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เรียนรายวิชาอย่างเดียว	165	28.80
ไม่เรียนรายวิชา เน้นการทำวิจัย (ทำวิทยานิพนธ์)	185	32.29
เรียนรายวิชาและทำวิจัย (วิทยานิพนธ์)	183	31.94
เรียนรายวิชาแบบ โมดูลและทำวิจัย (วิทยานิพนธ์)	40	6.98
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.11 ท่านสนใจศึกษาในช่วงเวลาใด

N=573

ท่านสนใจศึกษาในช่วงเวลาใด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ในเวลาราชการ (วันจันทร์ – ศุกร์)	115	20.07
นอกเวลาราชการ (เย็นวันจันทร์ – ศุกร์)	290	50.61
นอกเวลาราชการ (วันเสาร์ – อาทิตย์)	178	31.06
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.12 ท่านสนใจไปศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อันเป็นส่วนหนึ่งของการ
เรียนการสอนในหลักสูตร

N=573

ศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศึกษาดูงานในประเทศ	45	7.85
ศึกษาดูงานต่างประเทศ	462	80.63
เรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศบางช่วงเวลา	66	11.52
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.13 ท่านต้องการให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในเรื่องใดบ้าง

ความต้องการให้อำนวยความสะดวก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ที่พัก	55	2.38
ห้องทำงานของนิสิตบัณฑิตศึกษา	184	7.95
เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับทำงานที่คณะ	326	14.08
ระบบอินเทอร์เน็ต	487	21.04
ซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน การวิจัย	396	17.10
ทุนสนับสนุนการศึกษา / การวิจัย	217	9.37
ศูนย์แนะแนว / ให้คำปรึกษา	113	4.88
การปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ	482	20.82
การปรับพื้นฐานการวิจัย	55	2.38
รวม	2,315	100.00

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตารางที่ 5.14 ท่านต้องการให้จัดผู้สอนอย่างไร

ผู้สอน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้สอนเป็นชาวไทยใช้ภาษาอังกฤษในการสอน	73	12.74
ผู้สอนเป็นชาวต่างประเทศใช้ภาษาอังกฤษ ในการสอน	232	40.49
ผู้สอนเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศ ใช้ภาษาอังกฤษในการสอน	268	46.77
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.15 หากสำเร็จการศึกษา ท่านต้องการได้รับใบประกอบวิชาชีพหรือไม่

N=573

ความต้องการใบประกอบวิชาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ต้องการ	100	17.45
ต้องการประเภท	318	55.50
ไม่ตอบข้อนี้	155	27.05
รวม	573	100.00

ตารางที่ 5.16 สาเหตุที่ไม่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ

N=100

สาเหตุที่ไม่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ได้รับในระดับปริญญาตรีแล้ว	60	60.00
มีปริญญาบัตร / Transcript แสดงอยู่แล้ว	20	20.00
ต้องจัดการการสอนด้วยตนเอง	5	5.00
ไม่มีความจำเป็นต้องใช้	15	15.00
รวม	100*	100.00

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในข้อที่ไม่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ

ตารางที่ 5.17 ประเภทใบประกอบวิชาชีพที่ต้องการ

N=318

ประเภทใบประกอบวิชาชีพที่ต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารการศึกษา	180	56.70
ผู้บริหารสถานศึกษา	120	37.70
นิเทศการศึกษา	18	5.60
รวม	318	100.00

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในข้อที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ

ตารางที่ 5.18 สาเหตุที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ

N=175

สาเหตุที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ใช้ในการทำงาน	35	20.00
ต้องการวุฒิ	5	2.80
ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ทางครุศาสตร์	1	0.50
เป็นหลักฐานยืนยันชั้นการศึกษา และเป็นประโยชน์ในวิชาชีพ	28	16.00
เพิ่มโอกาสในการทำงาน	15	8.50
ได้ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา	5	2.80
เพื่อใช้ในการประกอบวิชาชีพครู	10	5.70
ใช้ทำงานในสถานศึกษา	13	7.40
เพื่อการสมัครงานทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	22	12.50
เป็นการรับรองและประกันคุณภาพ ทางการศึกษา	40	22.80
รวม	175	100.00

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามตอบในข้อที่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมจากการศึกษาเอกสาร แบบสอบถาม คำถามปลายเปิด และ การสัมภาษณ์

จากการศึกษาเอกสาร แบบสอบถาม คำถามปลายเปิด และการสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมายมีความเห็นว่า คณะครุศาสตร์ควรเปิดหลักสูตรนานาชาติ เนื่องจากบุคลากรของคณะฯ มีความพร้อมและมีผู้สนใจเข้าศึกษาต่อ และเชื่อว่าการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติคณะครุศาสตร์จะทำให้ทราบถึงวิทยาการการศึกษาที่กว้างขึ้น สามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพ และพัฒนาองค์กรได้ โดยเหตุผลลำดับแรกมีสัดส่วนเท่ากัน คือ มีสาขาวิชาที่สนใจ (ร้อยละ 22.51) มีความทันสมัยสอดคล้องกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 6.63) ต้องการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนาศักยภาพของตนเอง (ร้อยละ 3.49)

สำหรับความเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม มีดังนี้

1. ระดับการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายสนใจที่จะศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ 55.50) รองลงมาคือระดับปริญญาเอก (ร้อยละ 30.54) และระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 13.96) ตามลำดับ

2. สาขาวิชา

กลุ่มเป้าหมายสนใจที่จะศึกษาในสาขาวิชาบริหารการศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 5.93) รองลงมาคือ เทคโนโลยีการศึกษา (ร้อยละ 5.06) และวิจัยการศึกษา (ร้อยละ 2.79) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ผู้ตอบสอบถามจำนวนมาก (ร้อยละ 77.49) ไม่ได้ระบุสาขาวิชาที่สนใจที่จะเข้าศึกษา

3. รูปแบบหลักสูตร

กลุ่มเป้าหมายสนใจที่จะศึกษาในรูปแบบไม่เรียนรายวิชาแต่ทำวิจัย (วิทยานิพนธ์) มากที่สุด (ร้อยละ 32.29) รองลงมาคือ เรียนรายวิชาและทำวิจัย (วิทยานิพนธ์) (ร้อยละ 31.94) และเรียนรายวิชาอย่างเดียว (ร้อยละ 28.80) ตามลำดับ

นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายยังเห็นว่า ควรมีการเรียนรายวิชาแบบแนวโมดูล มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศที่ให้ความสำคัญกับการศึกษา เพื่อเรียนรู้ความแตกต่างถึงศักยภาพทางการศึกษาของแต่ละประเทศ

4. ช่วงเวลาที่สนใจ

กลุ่มเป้าหมายสนใจที่จะศึกษาช่วงเวลานอกเวลาราชการ ช่วงเย็นวันจันทร์-วันศุกร์ มากที่สุด (ร้อยละ 50.61) รองลงมานอกเวลาราชการวันเสาร์-วันอาทิตย์ (ร้อยละ 26.45) และในเวลาราชการวันจันทร์-วันศุกร์ (ร้อยละ 31.06) ตามลำดับ

5. การศึกษาดูงาน

กลุ่มเป้าหมายสนใจที่จะศึกษาโดยให้มีการศึกษาดูงานในต่างประเทศมากที่สุด (ร้อยละ 80.63) รองลงมาคือ เรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศบางช่วงเวลา (ร้อยละ 11.52) และศึกษาดูงานในประเทศ (ร้อยละ 7.85) ตามลำดับ

6. สิ่งอำนวยความสะดวก

กลุ่มเป้าหมายต้องการให้คณะฯ อำนวยความสะดวกในเรื่องต่างๆ คือ ระบบอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 21.04) การปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 20.82) และจัดหาซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน การวิจัย (ร้อยละ 17.10) ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายบางส่วนต้องการให้คณะฯ มีการปรับพื้นฐานการวิจัย จัดหาทุนการศึกษาที่สามารถไปต่อยอดในต่างประเทศได้ รวมทั้งจัดหาทุนให้ชาวต่างประเทศมาเรียนที่คณะฯ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างบรรยากาศนานาชาติให้หลักสูตร

7. ผู้สอน

กลุ่มเป้าหมายต้องการให้มีการจัดผู้สอนในรูปแบบต่างๆ ตามลำดับ คือ ผู้สอนเป็นชาวไทยและชาวต่างประเทศซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการสอน (ร้อยละ 46.77) ผู้สอนเป็นชาวต่างประเทศใช้ภาษาอังกฤษในการสอน (ร้อยละ 40.49) และผู้สอนเป็นชาวไทยใช้ภาษาอังกฤษในการสอน (ร้อยละ 10.85) นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายบางส่วนเห็นว่า ผู้สอนควรเป็นชาวต่างประเทศซึ่งใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและมีอาจารย์สอนร่วม (Co-teacher) เป็นชาวไทย โดยมีอัตราส่วนผู้สอนชาวต่างประเทศต่อชาวไทยประมาณ 80 : 20 หรือ 70 : 30

8. ใบประกอบวิชาชีพ

กลุ่มเป้าหมายต้องการได้ใบประกอบวิชาชีพ (ร้อยละ 26.00) มากกว่าไม่ต้องการ ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องการใบประกอบวิชาชีพ (ร้อยละ 11.89) โดยประเภทของใบวิชาชีพที่ต้องการ คือ ผู้บริหารการศึกษา (ร้อยละ 56.70) มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 37.70) และนิเทศการศึกษา (ร้อยละ 5.60) ตามลำดับ โดยมีสาเหตุสามลำดับแรก คือ เป็นการรับรองและประกันคุณภาพทางการศึกษา (ร้อยละ 22.80) รองลงมาคือ ใช้ในการทำงาน (ร้อยละ 20.00) และเป็นหลักฐานยืนยันการศึกษาและเป็นประโยชน์ในวิชาชีพ (ร้อยละ 16.00) สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการใบประกอบวิชาชีพมีเหตุผลสามลำดับ คือ ได้รับใบประกอบวิชาชีพในระดับปริญญาตรีแล้ว (ร้อยละ 60.00) มีปริญญาบัตร / ใบประมวลผลรายวิชา (Transcript) แล้ว (ร้อยละ 20.00) และไม่มีความจำเป็นต้องใช้ (ร้อยละ 15.00)

9. อื่นๆ

กลุ่มเป้าหมายเห็นว่า ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมการศึกษาไม่ควรแพงเกินไป แต่ไม่ได้ระบุตัวเลข โดยระบุว่า คณะฯ ควรมีการประชาสัมพันธ์ผู้ที่ต้องการศึกษาล่วงหน้าก่อนว่า ค่าใช้จ่ายตลอดทั้งหลักสูตรเป็นจำนวนเท่าไร หรือมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่ต้องจ่ายนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมการศึกษาหรือไม่ เช่น ค่าศึกษาดูงาน นอกจากนี้ กลุ่มเป้าหมายต้องการให้จัดทุนการศึกษาสำหรับนิสิตด้วย

คณะฯ ควรมีการบริหารจัดการเรื่องอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้รองรับการเปิดหลักสูตรนานาชาติ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ และสภาพแวดล้อม ที่ความสะอาด สวยงาม

นอกจากนี้ คณะฯ ควรมีการวัดระดับความรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ต้องการเข้าศึกษาได้รู้ความสามารถทางด้านภาษา และพัฒนาตนเองได้ล่วงหน้าก่อนจะเข้ามาสอบเพื่อเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติ ทั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลไม่ได้ระบุว่าภาษาที่ต้องการให้วัดระดับความรู้ คือ ภาษาอะไร

สำหรับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 5.19

ตารางที่ 5.19 สรุปผลความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ลำดับ	การบริหารจัดการ	ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี
2	สาขาวิชา	บริหารการศึกษา	เทคโนโลยีการศึกษา	วิจัยการศึกษา
3	รูปแบบหลักสูตร	วิทยานิพนธ์	วิทยานิพนธ์ 1 + เรียนรายวิชา	เรียนรายวิชา
4	ช่วงเวลา	เย็นวันจันทร์ - วันศุกร์	วันเสาร์-วันอาทิตย์	วันจันทร์-วันศุกร์
5	การศึกษาดูงาน	การศึกษาดูงานใน ต่างประเทศ	เรียนใน มหาวิทยาลัย ต่างประเทศบาง ช่วงเวลา	ศึกษาดูงานใน ประเทศ
6	สิ่งที่อำนวยความสะดวกที่ต้องการ	ระบบอินเทอร์เน็ต	การปรับพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ	ซอฟต์แวร์ที่ จำเป็นสำหรับ การเรียนการสอน การวิจัย
7	ผู้สอน	ผู้สอนเป็นชาวไทย และชาว ต่างประเทศซึ่งใช้ ภาษาอังกฤษในการ สอน	ผู้สอนเป็นชาว ต่างประเทศใช้ ภาษาอังกฤษในการ สอน	ผู้สอนเป็นชาว ไทยใช้ ภาษาอังกฤษใน การสอน
8	ในกรณีที่ต้องการใบประกอบ วิชาชีพ	ประเภทผู้บริหาร การศึกษา	ประเภทผู้บริหาร สถานศึกษา	ประเภทนิเทศ การศึกษา
9	อื่นๆ - ค่าธรรมเนียมอัตราเหมาะสม - ทุนการศึกษา - สภาพแวดล้อม - การวัดระดับความรู้ทางภาษา			

บทที่ 6

ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในการเสนอทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยได้นำผลที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และผลที่ได้จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ มาร่างทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาให้ความเห็น สำหรับผลการวิจัยเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ร่าง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หลังจากที่ผู้วิจัยร่างทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์แล้ว ได้ดำเนินการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้บริหารของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 ท่าน เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2555 ตามตำแหน่งดังนี้

- 1) คณบดี
- 2) รองคณบดีรับผิดชอบงานด้านวิชาชีพ
- 3) รองคณบดีรับผิดชอบงานด้านวิชาการ
- 4) รองคณบดีรับผิดชอบงานด้านกิจการนิสิต
- 5) หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน
- 6) หัวหน้าภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา
- 7) หัวหน้าภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
- 8) หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
- 9) หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
- 10) หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต

ทั้งนี้ ในวันดังกล่าวมีผู้เข้าร่วมประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้

- 1) คณบดี (ศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย กาญจนวาสี)
- 2) รองคณบดีรับผิดชอบงานวิชาชีพ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชื่นชนก โควินท์)
- 3) รองคณบดีรับผิดชอบงานวิชาการ (อาจารย์ ดร.จงกล ทำสวน แทนรองศาสตราจารย์ ดร.อาชัญญา รัตนอุบล)
- 4) รองคณบดีรับผิดชอบงานกิจการนิสิต (อาจารย์ชูวิทย์ ยุระยง)

- 5) หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อิศรางกูร ณ อยุธยา)
- 6) หัวหน้าภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.ปณณรัตน์ พิชญ์ไพบุลย์)
- 7) หัวหน้าภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง)
- 8) หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)
- 9) หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (รองศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)
- 10) หัวหน้าภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสวาน์ โกวิตยา แทนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒนา)

สำหรับร่างทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ใช้ในการประชุมสนทนากลุ่มมีรายละเอียดดังนี้

-ร่าง- ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
 โครงการวิจัย เรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ
 กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 โดย อาจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีคิลก
 วันพุธที่ 7 พฤศจิกายน 2555 เวลา 13.00 น.
 ณ ห้องศูนย์สารนิเทศ อาคารพูนทรัพย์ นพวงศ์ ณ อยุธยา

คำอธิบาย

เอกสารประกอบการประชุมสนทนากลุ่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นได้จากการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ประเด็นวิพากษ์ “หลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ” และตอนที่ 3 ประเด็นวิพากษ์ “ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ”

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

1.1 ความพร้อมของคณะครุศาสตร์

1) ด้านวิชาการ

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านวิชาการในระดับมาก ($M=3.55$) คือ มีหลักสูตรภาษาไทยระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบันสามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้ อยู่ในระดับมาก ($M=3.66$) รองลงมา คือ คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($M=3.53$)

2) ด้านบุคลากร

จากการสำรวจความเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรในระดับปานกลาง ($M=3.31$) โดยมีคุณภาพคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ มีความพร้อมมากที่สุดและอยู่ในระดับมาก ($M=4.30$) รองลงมา คือ จำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ และอยู่ในระดับมาก ($M=4.02$) ส่วนความพร้อมด้านบุคลากรในส่วน of เจ้าหน้าที่นั้นพบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ($M=2.30$) และจำนวนเจ้าหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น งานทะเบียน งานการเงิน และงานกิจการนิสิต เป็นต้น อยู่ในระดับน้อย ($M=2.30$)

3) ด้านกายภาพ

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านกายภาพในระดับปานกลาง ($M=3.10$) โดยประเด็นสภาพห้องประชุมขนาดใหญ่ มีความพร้อมปานกลาง ($M=3.45$) รองลงมา คือ สภาพที่นั่งในโรงอาหาร อยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.39$)

4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.11$) โดยประเด็นขนาดพื้นที่ใช้งานในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มีความพร้อมมาก ($M=3.52$) รองลงมา คือ คุณภาพหนังสือ วารสาร และงานวิจัย ที่เป็นภาษาอังกฤษในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ อยู่ในระดับมาก ($M=3.51$)

5) อื่นๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($M=2.75$) โดยประเด็นจุฬาฯ สนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ในด้านต่างๆ เช่น มีนโยบายส่งเสริมหรือจัดสรรงบประมาณให้ เป็นต้น มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.44$) รองลงมา คือ มีป้ายอาคารและสถานที่ที่เป็นภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง ($M=2.81$)

1.2 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

1) จุดแข็ง (Strengths)

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีจุดแข็งอยู่ในระดับมาก ($M=3.81$) โดยมีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($M=4.18$) รองลงมา คือ มีหน่วยงานวิชาชีพที่รับผิดชอบงานด้านต่างประเทศ อยู่ในระดับมาก ($M=3.88$)

2) จุดอ่อน

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีจุดอ่อนอยู่ในระดับมาก ($M=3.70$) โดยประเด็นขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับมาก ($M=4.05$) รองลงมา คือ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรนานาชาติและขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยสำหรับการเรียนการสอนและการวิจัย อยู่ในระดับมาก ($M=3.58$)

3) โอกาส

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีโอกาสอยู่ในระดับมาก ($M=3.67$) โดยประเด็นนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของรัฐบาลส่งผลให้

ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ทางการศึกษาในระดับนานาชาติ อยู่ในระดับมาก ($M=3.83$) รองลงมา คือ มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตร นานาชาติ อยู่ในระดับมาก ($M=3.73$)

4) อุปสรรค

จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ($M=3.58$) โดยประเด็นคณาจารย์และบุคลากรมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติเพิ่มเติมได้ อยู่ในระดับมาก ($M=3.99$) รองลงมา คือ สถานการณ์ค่าเงินบาทแข็ง ส่งผลต่อต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับประเทศสูงขึ้น เช่น ค่าตอบแทนคณาจารย์ชาวต่างประเทศ และค่าเดินทางไปเจรจาในต่างประเทศ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($M=3.63$)

1.3 ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

จากการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายในด้านต่างๆ สามารถสรุปผลได้ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปผลความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ลำดับ	การบริหารจัดการ	ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี
2	สาขาวิชาที่สนใจศึกษา	บริหารการศึกษา	เทคโนโลยีการศึกษา	วิจัยการศึกษา
3	รูปแบบหลักสูตรที่สนใจศึกษา	วิทยานิพนธ์	วิทยานิพนธ์ + เรียนรายวิชา	เรียนรายวิชา
4	ช่วงเวลาที่น่าสนใจศึกษา	เย็นวันจันทร์-วันศุกร์	วันเสาร์-วันอาทิตย์	วันจันทร์-วันศุกร์
5	การศึกษาดูงาน	การศึกษาดูงานในต่างประเทศ	เรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศบางช่วงเวลา	ศึกษาดูงานในประเทศ
6	สิ่งที่อำนวยความสะดวกที่ต้องการ	ระบบอินเทอร์เน็ต	การปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ	ซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน การวิจัย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับ	การบริหารจัดการ	ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
7	ผู้สอน	ผู้สอนเป็นชาวไทย และชาว ต่างประเทศซึ่งใช้ ภาษาอังกฤษในการ สอน	ผู้สอนเป็นชาว ต่างประเทศใช้ ภาษาอังกฤษในการ สอน	ผู้สอนเป็นชาว ไทยใช้ ภาษาอังกฤษใน การสอน
8	ในกรณีที่ต้องการใบประกอบ วิชาชีพ	ประเภทผู้บริหาร การศึกษา	ประเภทผู้บริหาร สถานศึกษา	ประเภทนิเทศ การศึกษา

ตอนที่ 2 ประเด็นวิพากษ์ “หลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ”

2.1 คณะครุศาสตร์ควรเปิดหลักสูตรนานาชาติ

- 1) เห็นด้วย
- 2) ไม่เห็นด้วย
- 3) อื่นๆ.....

2.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ

- 1) วิทยาลัยนานาชาติ
- 2) ฝ่ายวิรัชกิจ
- 3) อื่นๆ.....

2.3 ระดับการศึกษาที่เปิดหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ปริญญาโท
- 2) ปริญญาเอก
- 3) อื่นๆ.....

2.4 ลักษณะหลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอน

- 1) เปิดสอนเป็นหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชา
- 2) เปิดสอนเป็นหลักสูตรกลางของคณะฯ
- 3) อื่นๆ.....

2.5 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนนานาชาติ

- 1) เรียนรายวิชาอย่างเดียว
- 2) ทำวิจัย/วิทยานิพนธ์อย่างเดียว
- 3) เรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์
- 4) อื่นๆ.....

2.6 รูปแบบการศึกษาคุณงานในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ในประเทศอย่างเดียว
- 2) ในต่างประเทศอย่างเดียว
- 3) ในประเทศและต่างประเทศ
- 4) อื่นๆ.....

2.7 คณาจารย์ในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ชาวไทย
- 2) ชาวไทยและต่างประเทศ
- 3) อื่นๆ.....

2.8 สัดส่วนคณาจารย์ชาวไทย : ชาวต่างประเทศ ในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) 80 : 20
- 2) 70 : 30
- ความเห็นเพิ่มเติม.....

2.9 ผู้เรียนในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ชาวไทย
- 2) ชาวไทยและต่างประเทศ
- ความเห็นเพิ่มเติม.....

2.10 สัดส่วนผู้เรียนชาวไทย : ชาวต่างประเทศ ในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) 80 : 20
- 2) 70 : 30
- ความเห็นเพิ่มเติม.....

2.11 ใ้ประกอบวิชาชีพในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) มี
- 2) ไม่มี
- ถ้ามี ประเภท.....

2.12 ค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ค่าเล่าเรียนสำหรับนิสิตต่างชาติตามอัตราของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและค่าธรรมเนียมเท่ากับหลักสูตรนอกเวลาในปัจจุบัน
- 2) ค่าเล่าเรียนสำหรับนิสิตต่างชาติตามอัตราของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและค่าธรรมเนียมต้องมีการคำนวณใหม่
- ความเห็นเพิ่มเติม.....

2.13 ช่วงเวลาที่คาดว่าจะเปิดหลักสูตรนานาชาติได้

- 1) ปีการศึกษา 2557
- 2) ปีการศึกษา 2558
- 3) อื่นๆ.....

2.14 ช่วงเปิด-ปิดภาคการศึกษา หลักสูตรนานาชาติ

- 1) ตามปฏิทินการศึกษาของจุฬาฯ (ทวิภาค)
- 2) ตามปฏิทินการศึกษาของจุฬาฯ (ไตรภาค)
- 3) ตามปฏิทินการศึกษาของอาเซียน
- 4) อื่นๆ.....

2.15 มาตรการดึงดูดกลุ่มเป้าหมายให้เข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติ

- 1) ทุนการศึกษา
- 2) เอกลักษณ์ของหลักสูตรนานาชาติที่แตกต่างจากที่อื่น
- 4) อื่นๆ.....

ตอนที่ 3 ประเด็นวิพากษ์ “ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ”

3.1 ประเด็นการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

คณะครุศาสตร์ควรมีการกำหนดปรัชญาการของการเปิดหลักสูตรนานาชาติที่ชัดเจน เช่น เพื่อเป็นเสาหลักด้านการศึกษาของประเทศและนานาชาติ เพื่อเป็นช่องทางในการพัฒนาคณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ หรือเพื่อเป็นแหล่งรายได้อีกแหล่งหนึ่งของคณะ เป็นต้น

3.2 นโยบายและแผนของคณะครุศาสตร์

คณะครุศาสตร์ควรมีการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านอื่นๆ ที่จำเป็น โดยการเตรียมความพร้อมของการเปิดหลักสูตรนานาชาติจะต้องบรรจุอยู่ในนโยบายและแผนของคณะครุศาสตร์ ซึ่งควรสอดคล้องกับนโยบายและแผนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแผนระดับชาติ

นโยบายและแผนการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จะสะท้อนให้เห็นในแผนยุทธศาสตร์ของคณะ การวางแผนงบประมาณ การวางแผนอัตรากำลัง และการวางแผนด้านหลักสูตร เป็นต้น

3.3 ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

ทิศทางที่ 1 (ระยะสั้น)

1) ด้านวิชาการ

1.1) หลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอน

- พัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนที่มีอยู่แล้ว

- พัฒนาหลักสูตรสหสาขาที่เป็นความร่วมมือจากสาขาวิชา/ภาควิชาในคณะครุศาสตร์ ขึ้นมาใหม่

- ในระยะแรกอาจเป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ (English Program) แล้วค่อยพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติในภายหลัง

1.2) รายวิชาในหลักสูตรสาขาในหลักสูตรนานาชาติ

- ควรเป็นการผสมผสานระหว่างศาสตร์ของไทยและศาสตร์สากล

- ควรมีจุดเน้นที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและสากล โดยระยะแรกอาจเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของอาเซียน

1.3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

- ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน บริบทของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทยและนานาชาติ

2) ด้านบุคลากร

2.1) คณาจารย์

- คณาจารย์ผู้สอน คือ คณาจารย์ที่มีชื่อเสียง สำเร็จจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดี รวมถึง การเชิญคณาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและต่างประเทศที่ คณะครุศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือ

2.2) เจ้าหน้าที่

- พัฒนาเจ้าหน้าที่เดิมที่มีศักยภาพให้สามารถทำงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติได้

- ข้างเจ้าหน้าที่ใหม่ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยเฉพาะ

- จัดเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้ทั้งคณาจารย์ที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ คณาจารย์ต่างชาติ และนิสิตต่างชาติ

3) ด้านกายภาพ

3.1) ควรมีการปรับปรุงสถานที่สำหรับนิสิตต่างชาติ เช่น ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง (Study Room) หรือห้องบัณฑิตศึกษา (Graduate Lounge)

3.2) ควรมีการปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้มี โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย รวมถึงการมีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัยและมีลิขสิทธิ์ถูกต้อง

4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

4.1) ควรมีสุนัข (Center) สำหรับอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือคณาจารย์ต่างชาติและนิสิตต่างชาติเป็นการเฉพาะ เช่น ด้านที่พัก ด้านวีซ่า ด้าน Work Permit ด้านการปรับตัว และด้านวิชาการ เป็นต้น โดยอาจตั้งขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะหรือตั้งขึ้นในหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ อาจอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ

5) ด้านอื่นๆ

5.1) ควรขอรับการสนับสนุนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น ด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือทางวิชาการ คณาจารย์และวิทยากร

5.2) ควรมีช่องทางในการสื่อสารให้กับคณาจารย์ต่างชาติ นิสิตต่างชาติและผู้ที่สนใจเป็นภาษาอังกฤษ เช่น เว็บไซต์ ซึ่งมีข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็น

ทิศทางที่ 2 (ระยะปานกลาง-ยาว)

1) ด้านวิชาการ

1.1) หลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอน

- พัฒนาหลักสูตรในสาขาวิชา / ภาควิชาที่มีความพร้อม
- หลักสูตรมีมาตรฐานระดับสากล สามารถโอนหน่วยกิตไปเรียนในต่างประเทศและต่างประเทศสามารถโอนหน่วยกิตมาเรียนที่คณะครุศาสตร์

1.2) รายวิชาในหลักสูตรสาขาในหลักสูตรนานาชาติ

- ควรเป็นการผสมผสานระหว่างศาสตร์ของไทยและศาสตร์สากล
 - ควรมีจุดเน้นที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและสากล
- โดยระยะแรกอาจเป็นหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของอาเซียน

1.3) กิจกรรมเสริมหลักสูตร

- ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน บริบทของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประเทศไทยและนานาชาติ

2) ด้านบุคลากร

2.1) คณาจารย์

- คณาจารย์ผู้สอน คือ คณาจารย์ที่มีชื่อเสียง สำเร็จจากมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีชื่อเสียง สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดี รวมถึง การเชิญคณาจารย์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและต่างประเทศที่ คณะครุศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือ

- การพัฒนาคณาจารย์รุ่นใหม่ โดยเฉพาะคณาจารย์ที่สำเร็จการศึกษาในประเทศ ให้ไปเพิ่มพูนความรู้ในต่างประเทศ

2.2) เจ้าหน้าที่

- พัฒนาเจ้าหน้าที่เดิมที่มีศักยภาพให้สามารถทำงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนานาชาติได้

- ข้างเจ้าหน้าที่ใหม่ที่ทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยเฉพาะ

- จัดเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกทั้งคณาจารย์ที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ คณาจารย์ต่างชาติและนิสิตต่างชาติ

3) ด้านกายภาพ

3.1) ควรมีการปรับปรุงสถานที่สำหรับนิสิตต่างชาติ เช่น ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง (Study Room) หรือห้องบัณฑิตศึกษา (Graduate Lounge)

3.3) ควรมีการปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้มีโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย รวมถึงซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัยและมีลิขสิทธิ์ถูกต้อง

4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

4.1) ควรมีสุนัข (Center) สำหรับอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือคณาจารย์ต่างชาติและนิสิตต่างชาติเป็นการเฉพาะ เช่น ด้านที่พัก ด้านวีซ่า ด้าน Work Permit ด้านการปรับตัว และด้านวิชาการ เป็นต้น โดยอาจตั้งขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะหรือตั้งขึ้นในหน่วยงานที่มี

อยู่แล้ว โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ อาจอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ หรือตั้งเป็นวิทยาลัยนานาชาติเพื่อความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

5) ด้านอื่นๆ

5.1) ควรขอรับการสนับสนุนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เช่น ด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือทางวิชาการ คณาจารย์และวิทยากร

5.2) ควรมีช่องทางในการสื่อสารให้กับคณาจารย์ต่างชาติ นิสิตต่างชาติและผู้ที่สนใจเป็นภาษาอังกฤษ เช่น เว็บไซต์ ซึ่งมีข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็น

3.4 มาตรการอื่นๆ

- 1) การประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- 2) การแลกเปลี่ยนคณาจารย์และนิสิต
- 3) การเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศและเชิญผู้บริหารและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศมาศึกษาดูงานที่คณะครุศาสตร์
- 4) การจัดเวทีการประชุมนานาชาติ
- 5) การร่วมเป็นสมาชิกองค์กรการศึกษานานาชาติ
- 6) การร่วมมือทางวิชาการ เช่น การทำวิจัยร่วมกัน และการทำวารสารร่วมกัน
- 7) การให้ทุนการศึกษาเพื่อเพิ่มสัดส่วนนิสิตต่างชาติและดึงดูดให้ชาวต่างชาติมาศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์
- 8) การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การเรียนทางไกลกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และการเรียนในห้องเรียนเสมือน เป็นต้น
- 9) การร่วมมือกับเครือข่ายนานาชาติในประเทศไทย เช่น AUN, ASAIHL และ SEMEO-RIHED เป็นต้น
- 10) การคัดเลือกผู้เรียนที่มีคุณภาพ

3.5 ขั้นตอนการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

- 1) คณะครุศาสตร์มีนโยบายที่ชัดเจน
- 2) จัดทำแผนการเปิดหลักสูตรนานาชาติ โดยพิจารณาความพร้อมด้านวิชาการด้านบุคลากร ด้านกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านอื่นๆ

- 3) จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ
- 4) จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบ
- 5) ดำเนินเรื่องไปยังมหาวิทยาลัย
- 6) ประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- 7) ประเมินผลการดำเนินงาน

หลังจากที่ได้มีการประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้ว ผู้วิจัยได้นำความเห็นจากการประชุมสนทนากลุ่ม รวมกับความเห็นจากการสัมภาษณ์มาปรับปรุงและได้ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังแสดงในตอนที่ 2

ตอนที่ 2 ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาเอกสาร การสำรวจความพร้อม การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค การสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การสัมภาษณ์ และการประชุมสนทนากลุ่ม สามารถสรุปทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ดังนี้

1. เป้าหมายการเปิดหลักสูตร

ในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ ประชาคมครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายของการเปิดหลักสูตรร่วมกัน โดยในการวิจัยนี้พบว่า เป้าหมายของการเปิดหลักสูตรนานาชาติ คือ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและสร้างเครือข่ายทางวิชาการในระดับนานาชาติ มิใช่เพื่อเป็นการหารายได้ รวมทั้งเพื่อพัฒนาเยาวชนที่เข้ามาศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นพลเมืองของชาติ ภูมิภาค และโลกในศตวรรษที่ 21

2. การดำเนินการเปิดหลักสูตรนานาชาติ สามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ คือ

2.1 ด้านวิชาการ

ก.หลักสูตร

ระยะสั้น

- คณะฯ ควรพัฒนาหลักสูตรนานาชาติที่มีอยู่แล้วในระดับปริญญาโท คือ Teaching English as a Foreign Language (International Program) ให้เป็นหลักสูตรระดับปริญญาเอก เนื่องจากมีคณาจารย์และหลักสูตรมีความพร้อมอยู่แล้ว

ระยะกลาง

- คณะฯ ควรทบทวนและศึกษาข้อตกลงความร่วมมือที่มีกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ทั้งในระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย เพื่อหาช่องทางในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตร หรือเปิดหลักสูตรใหม่ในรูปแบบต่างๆ อาทิ Sandwich Program, Double Degree, Double Major และ Dual Program เป็นต้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่คณะฯ มีความร่วมมือ

- คณะฯ ควรประสานความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทยเพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมกันและมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศร่วมกัน โดยอาจเริ่มในลักษณะ ใตฺรภาคี ในสาขาวิชาที่มีความชำนาญเหมือนกันหรือในสาขาวิชาที่มีความชำนาญต่างกัน

- คณะฯ ควรสร้างจุดเด่นของหลักสูตร โดยอาจร่วมมือกับหน่วยงานระดับชาติ เช่น ร่วมมือกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ในโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควท.) ซึ่งเป็นโครงการผลิตครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาขาดแคลนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ที่จะสร้างครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความสามารถพิเศษในระดับปริญญาโทที่มีความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาวิชาการ มีความเชี่ยวชาญในทางจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณความเป็นครูสูง สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสอน ในการค้นคว้าหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเจรจาความร่วมมือกับโรงเรียนชั้นนำของนานาชาติได้

ระยะยาว

- คณะฯ อาจพัฒนาหลักสูตรกลางร่วมกันระหว่างสาขาวิชาหรือภาควิชา โดยเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย เป็นที่ต้องการของผู้เรียน มีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งมหาวิทยาลัยอื่นยังไม่มี หรือมีความโดดเด่น โดยอาจเริ่มจากความต้องการของผู้เรียนในอาเซียนก่อน ซึ่งประเมินได้จากสาขาวิชาที่นิสิตต่างชาติเข้ามาเรียนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน

- สาขาวิชาหรือภาควิชาควรร่วมกันประเมินศักยภาพสาขาวิชาหรือภาควิชา เพื่อเปิดหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชาหรือภาควิชา โดยเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย เป็นที่ต้องการของผู้เรียน หรือมีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งมหาวิทยาลัยอื่นยังไม่มี หรือมีจุดแข็ง มีความโดดเด่น เช่น มีคณาจารย์ที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติหรือระดับชาติที่ยังสอนอยู่ในปัจจุบัน อาทิ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ศาสตราจารย์ ดร.พฤษี ศรีบุญรัตน พิทักษ์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช เป็นต้น หรือสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เช่น การวัดและประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพ

การศึกษา การวิจัยทางการศึกษา การอุดมศึกษา และการบริหารการศึกษา เป็นต้น รวมถึงความร่วมมือที่มีกับคณาจารย์ชาวต่างประเทศในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกอยู่แล้ว

- พัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานระดับสากล สามารถโอนหน่วยกิตไปเรียนในต่างประเทศ และต่างประเทศสามารถโอนหน่วยกิตมาเรียนที่คณะครุศาสตร์ได้

- ในกรณีเปิดร่วมกับต่างประเทศอาจเป็นวิธีที่ง่ายกว่าการเปิดหลักสูตรเอง โดยไม่มีการร่วมมือกับระหว่างประเทศ ถ้าจะเปิดจริง ควรต้องบริหารจัดการโดยแยกเบ็ดเสร็จเด็ดขาดระหว่างหลักสูตรปกติภาษาไทยกับหลักสูตรนานาชาติ ให้ผู้รับผิดชอบเป็นคนละกลุ่มกัน แต่ให้คณาจารย์ในหลักสูตรภาษาไทยที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมสอนมีโอกาสได้เข้าร่วมสอนได้

ข. การจัดกิจกรรมวิชาการนานาชาติ

- การจัดกิจกรรมวิชาการนานาชาติ อาทิ การประชุมวิชาการ เช่นในปี พ.ศ.2555 คณะฯ ได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับ Comparative Education Society of Asia (CESA) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และมูลนิธิการศึกษาไทย-อเมริกัน (ฟูลไบรท์) จัดการประชุมวิชาการครั้งที่ 8 เรื่อง "Education at the Dawn of the New Decade: When the Quality and Sustainability Movements Converge." ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการกับคณาจารย์และสถาบันที่เข้าร่วมกิจกรรม อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมนานาชาติควรมีต่อเนื่องทุกปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ กิจกรรมยังรวมถึงการตีพิมพ์บทความในวารสารต่างประเทศของคณาจารย์ นิสิต หรือการเขียนบทความร่วมกันเพื่อตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศของคณาจารย์ในคณะฯ และคณาจารย์ในต่างประเทศ

ค. รูปแบบของหลักสูตร

จากการศึกษาพบว่า คณะฯ ควรเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีการทำวิจัยอย่างเดี่ยวหรือเรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ มีการศึกษาดูงานในต่างประเทศ มีผู้สอนเป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีการปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ และมีระบบอินเตอร์เน็ตที่สามารถใช้งานได้สะดวก อย่างไรก็ตาม สำหรับช่วงเวลาในการเปิดสอนนั้น จากการประชุมสนทนากลุ่ม ไม่สอดคล้องกับผลการสำรวจจากแบบสอบถาม ดังนั้นจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน บริบทของคณะฯ สังคมไทย และมีความเป็นสากล

หลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์อาจทำแบบสถาบันบริหารธุรกิจสินทร์ หรือเป็นหลักสูตรสอนคนไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพราะจะไม่มีต่างชาติมาเรียน อนึ่งปัจจุบัน การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะครุศาสตร์ประสบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนักเรียนอยู่ ดังนั้น จะต้องมีการเตรียมพร้อมรับกับปัญหาผู้เรียนจำนวนน้อยด้วย

ง. รายวิชาในหลักสูตรนานาชาติ

จากการศึกษาพบว่า รายวิชาในหลักสูตรนานาชาติควรเป็นการผสมผสานระหว่างศาสตร์ของไทยและศาสตร์สากล มีจุดเน้นที่สอดคล้องกับความต้องการระดับประเทศและสากล เช่น ปัจจุบันคณะฯ มีรายวิชาบังคับร่วมสำหรับปริญญาตรี โท และเอก คือ รายวิชาการศึกษากับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development) รายวิชาการวิเคราะห์การศึกษาเชิงวิพากษ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Critical Analysis in Education and Sustainable Development) หรือรายวิชาภูมิปัญญาไทยกับพัฒนศึกษา (Thai Wisdom and Development Education) โดยระยะแรกอาจมีรายวิชาที่ตอบสนองความต้องการของประชาคมอาเซียนก่อน

นอกจากนี้ การเปิดหลักสูตรนานาชาติจำเป็นต้องพิจารณาความสนใจของผู้เรียน ควรมีหลักสูตรที่ทันสมัย เป็นที่สนใจและมีลักษณะงานรอรับที่ชัดเจน หากนำหลักการปัจจุบันมาเปลี่ยนเป็นนานาชาติโดยตรง อาจไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะกับคนไทยที่ใช้ภาษาไทยมากกว่า

2.2 ด้านบุคลากร

ก. คณาจารย์

ระยะสั้น

- คณะฯ มีจุดแข็ง คือ มีคณาจารย์ที่มีชื่อเสียง สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยระดับโลก สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดี รวมถึงคณะฯ สามารถเชิญคณาจารย์ต่างคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ชาวต่างประเทศที่คณะครุศาสตร์หรือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือมาสอนได้

ระยะกลาง

- คณะฯ ควรมีโครงการแลกเปลี่ยนหรือฝึกอบรมคณาจารย์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่างๆ ทั้งวิชาการ เทคโนโลยี การบริหารจัดการ หรือนวัตกรรม

- คณะฯ รับสมัครอาจารย์ชาวต่างชาติที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตรงตามความต้องการของหลักสูตร

ระยะยาว

- คณะฯ ควรพัฒนาคณาจารย์รุ่นใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในประเทศไทย ให้ไปศึกษาต่อหรือรับการอบรมในต่างประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังคนของคณะฯ

ข. เจ้าหน้าที่

- คณะฯ ควรพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ให้สามารถทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติได้
- คณะฯ ควรจ้างเจ้าหน้าที่ใหม่ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยเฉพาะ
 - คณะฯ ควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้ทั้งคณาจารย์ที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ คณาจารย์ต่างชาติ และนิสิตต่างชาติ
 - คณะฯ ควรมีโครงการแลกเปลี่ยนหรือฝึกอบรมเจ้าหน้าที่กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่างๆ ทั้งเทคโนโลยี การบริหารจัดการ หรือนวัตกรรม

2.3 ด้านกายภาพ

- คณะฯ ควรมีการปรับปรุงสถานที่สำหรับนิสิตต่างชาติ เช่น ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง (Study Room) หรือห้องบัณฑิตศึกษา (Graduate Lounge)
- ควรมีการปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้มีโสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย รวมถึงการมีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัย โดยมีลิขสิทธิ์ถูกต้อง

2.4 ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

- ควรมีสุนัข (Center) สำหรับอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือคณาจารย์ต่างชาติ และนิสิตต่างชาติเป็นการเฉพาะในด้านต่างๆ เช่น ที่พัก วิชา ใบอนุญาตทำงาน การปรับตัว และวิชาการ เป็นต้น โดยอาจตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะหรือตั้งขึ้นในหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ อาจอยู่ในรูปแบบคณะกรรมการ

2.5 ด้านอื่นๆ

- คณะฯ ควรขอรับการสนับสนุนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือทางวิชาการ คณาจารย์ และวิทยากร
 - คณะฯ ควรมีช่องทางในการสื่อสารให้กับคณาจารย์ต่างชาติ นิสิตต่างชาติ และผู้ที่สนใจเป็นภาษาอังกฤษ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็น
 - การเปิดหลักสูตรนานาชาติ จะต้องประกอบด้วย การสนับสนุนที่สำคัญ 2 ทาง คือ การสนับสนุนระดับมหาวิทยาลัย การสนับสนุนของคณะ และความพร้อมของสาขาวิชาซึ่งแต่ละสาขาวิชา มีความพร้อมแตกต่างกัน

3. มาตรการต่างๆ

จากการวิจัยยังพบว่า คณะฯ ควรมีมาตรการต่างๆ เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติให้ประสบความสำเร็จ ดังนี้

- 3.1 มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก
- 3.2 มีการเดินทางไปศึกษาดูงานหรือสร้างความร่วมมือในต่างประเทศและเชิญผู้บริหารและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศมาศึกษาดูงานหรือสร้างความร่วมมือ ณ คณะครุศาสตร์
- 3.3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรการศึกษานานาชาติ
- 3.4 ให้ทุนการศึกษาเพื่อเพิ่มสัดส่วนนิสิตต่างชาติและดึงดูดให้ชาวต่างชาติมาศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์
- 3.5 มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การเรียนทางไกลกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และการเรียนในห้องเรียนเสมือน เป็นต้น
- 3.6 มีความร่วมมือกับเครือข่ายนานาชาติในประเทศไทย เช่น AUN, ASAIHL และ SEMEORIHED เป็นต้น
- 3.7 มีการคัดเลือกผู้เรียนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพที่จะนำความรู้ไปเผยแพร่และพัฒนาองค์กรหรือประเทศของตนได้
- 3.8 มีเครือข่ายนิสิตเก่าในการสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ

คณะฯ ควรแยกหน่วยงานที่รับผิดชอบงานหลักสูตรนานาชาติออกจากหลักสูตรปกติของคณะฯ แต่ให้คณะฯ ดูแลเฉพาะงานวิชาการและงานด้านหลักสูตร แต่อย่างไรก็ตาม หากมีการแยกหน่วยงานอาจจะมีผลกระทบหลายด้าน เช่น สายงานบังคับบัญชา และโครงสร้างเงินเดือน เป็นต้น นอกจากนี้ หากจะจัดตั้งเป็นวิทยาลัยนานาชาติ อาจต้องใช้ระยะเวลานาน ดังนั้นถ้าจะเริ่มเปิดหลักสูตรนานาชาติ จึงควรเริ่มจากสาขาวิชาที่มีความแข็งแกร่งพอที่จะเปิดได้ และรวมตัวกันจัดหลักสูตรการเรียนการสอน รวมถึงร่วมมือกับเครือข่ายจากต่างประเทศด้วย

จากการศึกษาทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชำนาญด้าน อาจสรุปเป็นตารางทางเลือกรูปแบบการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ โดยพิจารณาเฉพาะประเด็นหลักๆ ก่อน ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 แสดงทางเลือกรูปแบบการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

	A	B	C
ทางเลือก	หลักสูตร	ระดับการศึกษา	หน่วยงานที่บริหารจัดการหลักสูตร
1	หลักสูตรของสาขาวิชา	ตรี	วิทยาลัยนานาชาติ
2	หลักสูตรกลางของภาควิชา	โท	ตั้งหน่วยงานเฉพาะในคณะครุศาสตร์
3	หลักสูตรกลางของคณะ	เอก	อยู่ภายใต้หน่วยงานที่มีอยู่เดิมในคณะครุศาสตร์

A หมายถึง หน่วยงานระดับใดในคณะครุศาสตร์ที่จะจัดหรือรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ

A1 คือ หลักสูตรของสาขาวิชา

A2 คือ หลักสูตรกลางของภาควิชา

A3 คือ หลักสูตรกลางของคณะ

B หมายถึง การศึกษาที่คณะครุศาสตร์จะเปิดสอนในหลักสูตรนานาชาติ

B1 คือ ระดับปริญญาตรี

B2 คือ ระดับปริญญาโท

B3 คือ ระดับปริญญาเอก

C หมายถึง หน่วยงานที่บริหารจัดการหลักสูตร

C1 คือ วิทยาลัยนานาชาติ

C2 คือ ตั้งหน่วยงานเฉพาะในคณะครุศาสตร์

C3 คือ อยู่ภายใต้หน่วยงานที่มีอยู่เดิมในคณะครุศาสตร์

รูปแบบการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีทางเลือกอย่างน้อย 12 รูปแบบ ดังเช่น

รูปแบบที่ 1 $A1 + B2 + C2$ คือ จัดเป็นหลักสูตรของเฉพาะสาขาวิชา ในระดับปริญญาโท โดยมีหน่วยงานที่บริหารจัดการหลักสูตรและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การอำนวยความสะดวกแก่คณาจารย์และนิสิตต่างชาติ เป็นต้น คือ หน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะ

รูปแบบที่ 2 $A1 + B2 + C3$ คือ จัดเป็นหลักสูตรเฉพาะของสาขาวิชา ในระดับปริญญาโท โดยมีหน่วยงานที่บริหารจัดการหลักสูตรและเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การอำนวยความสะดวกแก่คณาจารย์และนิสิตต่างชาติ เป็นต้น คือ หน่วยงานที่มีอยู่เดิมในคณะครุศาสตร์

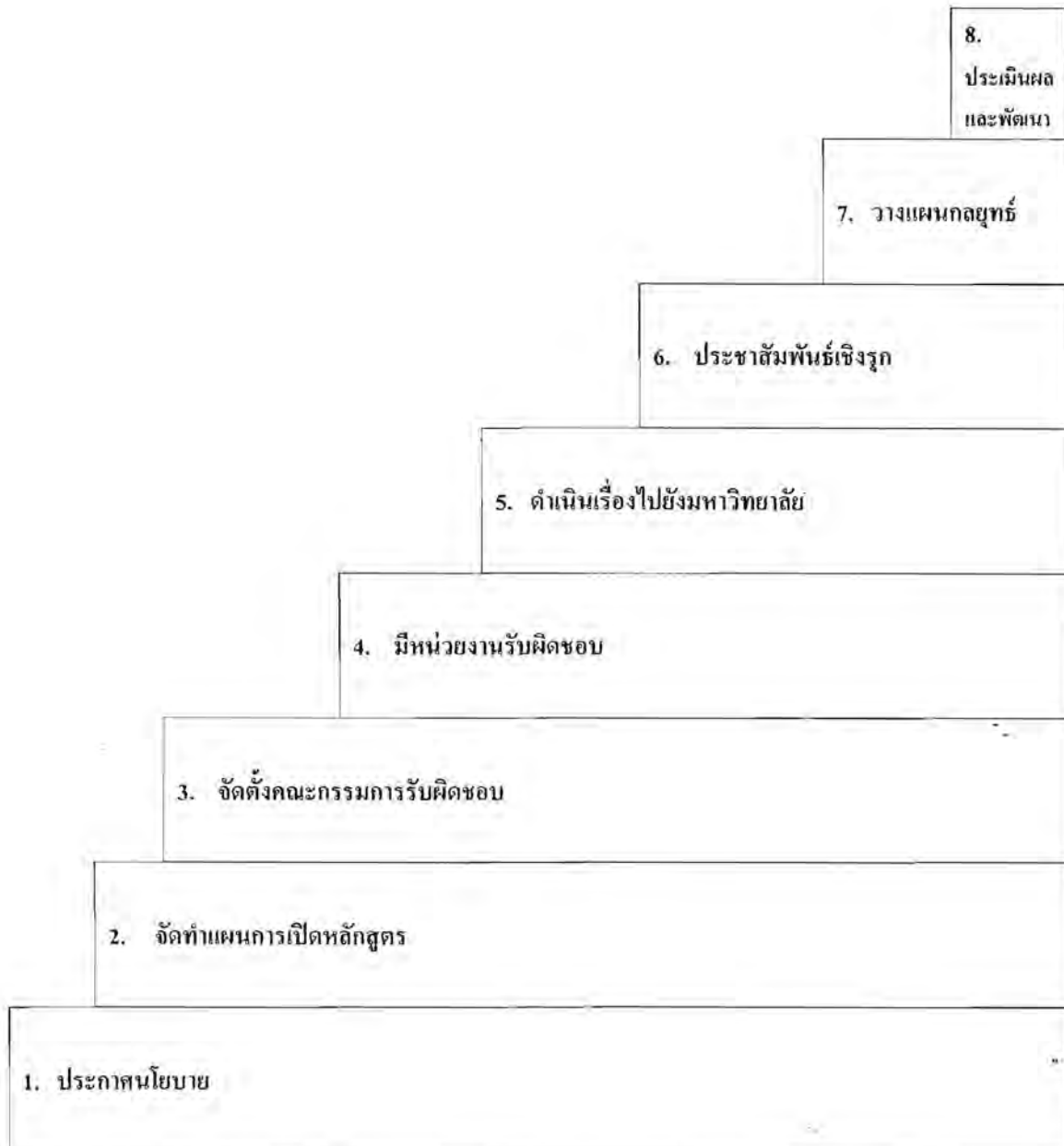
ทั้งนี้ ผู้วิจัยไม่ได้ยกตัวอย่าง CI คือ วิทยาลัยนานาชาติ แม้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่า วิทยาลัยนานาชาติน่าจะเป็นกลไกที่ช่วยให้การเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ประสบความสำเร็จ เนื่องจากการประชุมสนทนากลุ่ม การตั้งวิทยาลัยนานาชาติเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก และเป็นนโยบายระดับมหาวิทยาลัย

ส่วน B1 คือ การเปิดหลักสูตรนานาชาติในระดับปริญญาตรีนั้น เนื่องจากผลจากแบบสอบถามพบว่าผู้เรียนมีความต้องการเข้าศึกษาในระดับนี้น้อยที่สุด รวมทั้งจากการประชุมสนทนากลุ่มเห็นว่า การเปิดหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีจะมีความยุ่งยากมากกว่าระดับอื่นๆ เนื่องจากนิสิตมีรายวิชาที่ต้องศึกษามากถึง 170 หน่วยกิต ซึ่งจะประสบปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน กอปรกับนิสิตต้องมีการฝึกสอน ต้องมีการจัดอาจารย์นิเทศก์ ทั้งจากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและจากโรงเรียนที่ไปฝึกสอนเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากที่จะหาโรงเรียนได้เพียงพอสำหรับให้นิสิตไปฝึกสอน

5. ขั้นตอนการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

จากการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปขั้นตอนการเปิดหลักสูตรนานาชาติ หรือ “บันได 8 ขั้นสู่การเปิดหลักสูตรนานาชาติฯ” ได้ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้และภาพที่ 6.1

- 1) คณะครุศาสตร์ประกาศนโยบายหลักสูตรนานาชาติอย่างชัดเจน
- 2) จัดทำแผนการเปิดหลักสูตรนานาชาติ โดยพิจารณาความพร้อมด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกายภาพ ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านอื่นๆ
- 3) จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบการเปิดหลักสูตรนานาชาติโดยเฉพาะ มีหน้าที่ต่างๆ เช่น ร่างหลักสูตร
- 4) จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบหรือพัฒนาหน่วยงานที่ต้องดูแล บริหารจัดการหลักสูตรนานาชาติ
- 5) คณะกรรมการรับผิดชอบการเปิดหลักสูตรนานาชาติโดยเฉพาะดำเนินเรื่องไปยังมหาวิทยาลัย โดยเสนอคณะกรรมการบริหารคณะพิจารณา
- 6) คณะฯ มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในหลากหลายช่องทาง อาทิ เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก แผ่นพับ รายการวิทยุ นิสิตเก่า องค์กร และเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ
- 7) คณะฯ วางแผนกลยุทธ์เพื่อดึงดูดผู้เรียน อาทิ การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษา เอกสิทธิ์หรือความโดดเด่นของหลักสูตร และรูปแบบการให้ปริญญา เป็นต้น รวมทั้งกลยุทธ์เพื่อตอบสนองนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มหาวิทยาลัย และคณะฯ อาทิ การตอบสนองตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (KPI) และการตอบสนองตัวบ่งชี้ในระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- 8) ประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินมาพัฒนาการดำเนินงานหลักสูตรต่อไป

ภาพที่ 6.1 บันได 8 ขั้น สู่การเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับการวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ดังภาพที่ 6.2

ภาพที่ 6.2 ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเปิดหลักสูตรนานาชาติ
ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 7 นี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สรุปผล ตอนที่ 2 อภิปรายผล และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีโอกาสอย่างมากที่จะเปิดหลักสูตรนานาชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และความต้องการของสังคม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ 3) เพื่อนำเสนอทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติทั้งของไทยและต่างประเทศ ได้แก่ บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์
2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ โดยได้รับการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นจึงทำการทดลองใช้ (Try Out) ปรับปรุงแบบสอบถาม และแจกแบบสอบถามให้กับผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ทั้งหมดของคณะครุศาสตร์ จำนวน 134 ชุด ได้รับคืนจำนวน 83 ชุด คิดเป็นร้อยละ 61.94
3. การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยสัมภาษณ์อดีตคณบดีและคณาจารย์ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและสอนหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เปิดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อสอบถามความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติทั้งของไทยและต่างประเทศ ได้แก่ บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์

2. การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้รับการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ จากนั้นจึงทำการทดลองใช้ (Try Out) ปรับปรุงแบบสอบถาม และแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 600 ชุด ได้รับคืนจำนวน 573 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.50

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และคำถามปลายเปิดจากแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การนำเสนอทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติทั้งของไทยและต่างประเทศ ได้แก่ บทความทางวิชาการ บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์

2. การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้วิจัยสัมภาษณ์คณบดีและคณาจารย์ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและสอนหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เปิดการเรียนการสอนในปัจจุบัน เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. การประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้บริหาร ได้แก่ คณบดี รองคณบดีที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการ งานด้านวิชาชีพ (งานต่างประเทศ) งานด้านกิจการนิสิต และหัวหน้าภาควิชาทั้งหมดของคณะครุศาสตร์ จำนวน 6 ภาควิชา เพื่อร่วมประชุมสนทนากลุ่มในหัวข้อ “ร่างทิศทางการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการประชุมสนทนากลุ่ม โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ เสนอเป็นทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการวิจัยเรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นดังนี้

1. ความพร้อมของคณะครุศาสตร์

1) ความพร้อมด้านวิชาการ จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านวิชาการในระดับมาก ($M=3.55$) โดยมีหลักสูตรภาษาไทยระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบันสามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้อยู่ในระดับมาก ($M=3.66$) รองลงมา คือ คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในด้านต่างๆ ในระดับมาก ($M=3.53$)

2) ความพร้อมด้านบุคลากร จากการสำรวจความเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านบุคลากรในระดับปานกลาง ($M=3.31$) โดยมีคุณภาพคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ มาก ($M=4.30$) รองลงมา คือ จำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($M=4.02$) ส่วนความพร้อมด้านบุคลากร พบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ($M=2.30$) และจำนวนเจ้าหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น งานทะเบียน งานการเงิน และงานกิจการนิสิต อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ($M=2.30$)

3) ความพร้อมด้านกายภาพ จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านกายภาพในระดับปานกลาง ($M=3.10$) โดยประเด็นสภาพห้องประชุมขนาดใหญ่มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.45$) รองลงมา คือ สภาพที่นั่งในโรงอาหารอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($M=3.39$)

4) ความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.11$) โดยประเด็นขนาดพื้นที่ใช้งานในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มีความพร้อมมากที่สุดอยู่ในระดับมาก ($M=3.52$) รองลงมา คือ คุณภาพหนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เป็นภาษาอังกฤษในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์อยู่ในระดับมาก ($M=3.51$)

5) ความพร้อมด้านอื่นๆ จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีความพร้อมด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($M=2.75$) โดยประเด็นมหาวิทยาลัยสนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ในด้านต่างๆ เช่น มีนโยบายส่งเสริมหรือ

จัดสรรงบประมาณให้ เป็นต้น มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.44$) รองลงมา คือ มีป้ายอาคารและสถานที่ที่เป็นภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย ($M=2.81$)

6) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของคณะครุศาสตร์

จุดแข็ง (Strengths) จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีจุดแข็งอยู่ในระดับมาก ($M=3.81$) โดยมีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ และมีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ มากที่สุด ($M=4.18$) รองลงมา คือ มีหน่วยงานวิจัยที่รับผิดชอบงานด้านต่างประเทศ ($M=3.88$)

จุดอ่อน (Weaknesses) จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีจุดอ่อนอยู่ในระดับปานกลาง ($M=3.70$) โดยประเด็นขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด ($M=4.05$) รองลงมา คือ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรนานาชาติและขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัยสำหรับใช้ในการเรียนการสอนและการวิจัย ($M=3.58$)

โอกาส (Opportunities) จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีโอกาสอยู่ในระดับมาก ($M=3.67$) โดยประเด็นนโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของรัฐบาลส่งผลให้ผู้บริหาร คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ทางการศึกษาในระดับนานาชาติ มากที่สุด ($M=3.83$) รองลงมา คือ มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรนานาชาติ ($M=3.73$)

อุปสรรค (Threats) จากการสำรวจความคิดเห็นของคณาจารย์และเจ้าหน้าที่พบว่า คณะครุศาสตร์มีอุปสรรคอยู่ในระดับมาก ($M=3.58$) โดยประเด็นคณาจารย์และบุคลากรมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติเพิ่มเติมได้ มากที่สุด ($M=3.99$) รองลงมา คือ สถานการณ์ค่าเงินบาทแข็ง ส่งผลกระทบต่อการจัดหลักสูตรนานาชาติ เช่น ค่าใช้จ่ายในการมาเรียนในประเทศไทยของชาวต่างชาติสูงขึ้น เป็นต้น ($M=3.63$)

2. ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

จากการสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมายสามารถสรุปผลได้ดังแสดงในตารางที่ 7.1

ตารางที่ 7.1 สรุปผลความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ลำดับ	การบริหารจัดการ	ความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย		
		ลำดับที่ 1	ลำดับที่ 2	ลำดับที่ 3
1	ระดับการศึกษา	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	ปริญญาตรี
2	สาขาวิชาที่สนใจศึกษา	บริหาร การศึกษา	เทคโนโลยี การศึกษา	วิจัยการศึกษา
3	รูปแบบหลักสูตรที่สนใจศึกษา	วิทยานิพนธ์	วิทยานิพนธ์ + เรียนรายวิชา	เรียนรายวิชา
4	ช่วงเวลาที่สนใจศึกษา	เย็นวันจันทร์- วันศุกร์	วันเสาร์-วัน อาทิตย์	วันจันทร์-วันศุกร์
5	การศึกษาดูงาน	การศึกษาดูงาน ในต่างประเทศ	เรียนใน มหาวิทยาลัย ต่างประเทศบาง ช่วงเวลา	ศึกษาดูงานใน ประเทศ
6	สิ่งที่อำนวยความสะดวกที่ ต้องการ	ระบบ อินเทอร์เน็ต	การปรับพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ	ซอฟต์แวร์ที่ จำเป็นสำหรับ การเรียนการสอน การวิจัย
7	ผู้สอน	ผู้สอนเป็นชาว ไทยและชาว ต่างประเทศซึ่ง ใช้ภาษาอังกฤษ ในการสอน	ผู้สอนเป็นชาว ต่างประเทศใช้ ภาษาอังกฤษใน การสอน	ผู้สอนเป็นชาว ไทยใช้ ภาษาอังกฤษใน การสอน
8	กรณีที่ต้องการใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ ต้องการ ประเภท	ผู้บริหาร การศึกษา	ผู้บริหาร สถานศึกษา	นิเทศการศึกษา

3. ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติ

จากการศึกษาเอกสาร การสำรวจความพร้อม การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค การสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย การสัมภาษณ์ และการประชุมสนทนากลุ่ม สามารถสรุปทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

1) เป้าหมายการเปิดหลักสูตร

ในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ ประชาคมครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายของการเปิดหลักสูตรร่วมกัน โดยในการวิจัยนี้พบว่า เป้าหมายของการเปิดหลักสูตรนานาชาติ คือ เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและสร้างเครือข่ายทางวิชาการในระดับนานาชาติ มิใช่เพื่อเป็นการหารายได้ รวมทั้งเพื่อพัฒนาเยาวชนที่เข้ามาศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นพลเมืองของชาติ ภูมิภาค และโลกในศตวรรษที่ 21

2) การดำเนินการเปิดหลักสูตรนานาชาติ สามารถแบ่งเป็นประเด็นได้ คือ

2.1) ด้านวิชาการ

ก.หลักสูตร

ระยะสั้น

- คณะฯ ควรพัฒนาหลักสูตรนานาชาติที่มีอยู่แล้วในระดับปริญญาโท คือ Teaching English as a Foreign Language (International Program) ให้เป็นหลักสูตรระดับปริญญาเอก เนื่องจากมีคณาจารย์และหลักสูตรมีความพร้อมอยู่แล้ว

ระยะกลาง

- คณะฯ ควรทบทวนและศึกษาข้อตกลงความร่วมมือที่มีกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ทั้งในระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย เพื่อหาช่องทางในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนาหลักสูตรหรือเปิดหลักสูตรใหม่ในรูปแบบต่างๆ อาทิ Sandwich Program, Double Degree, Double Major และ Dual Program เป็นต้น เพื่อให้ตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และสอดคล้องกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่คณะฯ มีความร่วมมือ

- คณะฯ ควรประสานความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ / ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทยเพื่อพัฒนาหลักสูตรร่วมกันและมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศร่วมกัน โดยอาจเริ่มในลักษณะไตรภาคี ในสาขาวิชาที่มีความชำนาญเหมือนกันหรือในสาขาวิชาที่มีความชำนาญต่างกัน

- คณะฯ ควรสร้างจุดเด่นของหลักสูตร โดยอาจร่วมมือกับหน่วยงานระดับชาติ เช่น ร่วมมือกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ในโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (สควท.) ในโครงการผลิตครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นสาขาขาดแคลนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ที่จะสร้างครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความสามารถพิเศษในระดับปริญญาโทที่มีความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาวิชาการ มีความเชี่ยวชาญในทางจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณความเป็นครูสูง สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ได้

อย่างเหมาะสม สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสอน ในการค้นคว้าหาความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเจรจาความร่วมมือกับ โรงเรียนชั้นนำของนานาชาติได้

ระยะยาว

- คณะฯ อาจพัฒนาหลักสูตรกลางร่วมกันระหว่างสาขาวิชาหรือภาควิชา โดยเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย เป็นที่ต้องการของผู้เรียน มีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งมหาวิทยาลัยอื่นยังไม่มี หรือมีความโดดเด่น โดยอาจเริ่มจากความต้องการของผู้เรียนในอาเซียนก่อน ซึ่งประเมินได้จากสาขาวิชาที่นิสิตต่างชาติเข้ามาเรียนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน

- สาขาวิชาหรือภาควิชาควรร่วมกันประเมินศักยภาพสาขาวิชาหรือภาควิชา เพื่อเปิดหลักสูตรเฉพาะสาขาวิชาหรือภาควิชา โดยเป็นหลักสูตรที่มีความทันสมัย เป็นที่ต้องการของผู้เรียน หรือมีความเป็นเอกลักษณ์ ซึ่งมหาวิทยาลัยอื่นยังไม่มี หรือมีจุดแข็ง มีความโดดเด่น เช่น มีคณาจารย์ที่มีชื่อเสียงในระดับนานาชาติหรือระดับชาติที่ยังสอนอยู่ในปัจจุบัน อาทิ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณ พิทักษ์ ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย และศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช เป็นต้น หรือสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ เช่น การวัดและประเมินผลการศึกษา การประกันคุณภาพ การศึกษา การวิจัยทางการศึกษา การอุดมศึกษา และการบริหารการศึกษา เป็นต้น รวมถึงความร่วมมือที่มีกับคณาจารย์ชาวต่างประเทศในมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกอยู่แล้ว

- พัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานระดับสากล สามารถ โอนหน่วยกิตไปเรียนในต่างประเทศ และต่างประเทศสามารถโอนหน่วยกิตมาเรียนที่คณะครุศาสตร์ได้

- ในกรณีเปิดร่วมกับต่างประเทศอาจเป็นวิธีที่ง่ายกว่าการเปิดหลักสูตรเอง โดยไม่มีการร่วมมือกับระหว่างประเทศ ถ้าจะเปิดจริง ควรต้องบริหารจัดการ โดยแยกเบ็ดเสร็จเด็ดขาดระหว่างหลักสูตรภาษาไทยกับหลักสูตรนานาชาติ ให้ผู้รับผิดชอบเป็นคนละกลุ่มกัน แต่ให้คณาจารย์ในหลักสูตรภาษาไทยที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมสอนมีโอกาสดำเนินการได้เข้าร่วมสอนได้

ข.การจัดกิจกรรมวิชาการนานาชาติ

- การจัดกิจกรรมวิชาการนานาชาติ อาทิ การประชุมวิชาการ เช่นในปี พ.ศ.2555 คณะฯ ได้เป็นเจ้าภาพร่วมกับ Comparative Education Society of Asia (CESA) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และมูลนิธิการศึกษาไทย-อเมริกัน (ฟูลไบรท์) จัดการประชุมวิชาการครั้งที่ 8 เรื่อง "Education at the Dawn of the New Decade: When the Quality and Sustainability Movements Converge." ซึ่งก่อให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการกับคณาจารย์และสถาบันที่เข้าร่วมกิจกรรม อย่างไรก็ตาม การจัดกิจกรรมนานาชาติควรมีต่อเนื่องทุกปี อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ กิจกรรมยัง

รวมถึงการตีพิมพ์บทความในวารสารต่างประเทศของคณาจารย์ นิสิต หรือการเขียนบทความร่วมกัน เพื่อตีพิมพ์ในวารต่างประเทศของคณาจารย์ในคณะฯ และคณาจารย์ในต่างประเทศ

ค. รูปแบบของหลักสูตร

จากการศึกษาพบว่า คณะฯ ควรเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีการทำวิจัยอย่างเดียวหรือเรียนรายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ มีการศึกษาดูงานในต่างประเทศ มีผู้สอนเป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ มีการปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ และมีระบบอินเทอร์เน็ตที่สามารถใช้งานได้สะดวก อย่างไรก็ตาม สำหรับช่วงเวลาในการเปิดสอนนั้น จากการประชุมสนทนากลุ่ม ไม่สอดคล้องกับผลการสำรวจจากแบบสอบถาม ดังนั้นจะต้องมีการศึกษาเพิ่มเติมต่อไป นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน บริบทของคณะฯ สังคมไทย และมีความเป็นสากล

หลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์อาจทำแบบสถาบันบริหารธุรกิจสินทร์ หรือเป็นหลักสูตรสอนคนไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพราะจะไม่มีต่างชาติมาเรียน อนึ่งปัจจุบัน การเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะครุศาสตร์ประสบปัญหาเกี่ยวกับจำนวนคนเรียนอยู่ ดังนั้น จะต้องมีการเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาผู้เรียนจำนวนน้อยด้วย

ง. รายวิชาในหลักสูตรนานาชาติ

จากการศึกษาพบว่า รายวิชาในหลักสูตรนานาชาติควรเป็นการผสมผสานระหว่างศาสตร์ของไทยและศาสตร์สากล มีจุดเน้นที่สอดคล้องกับความต้องการระดับประเทศและสากล เช่น ปัจจุบันคณะฯ มีรายวิชาบังคับร่วมสำหรับปริญญาตรี โท และเอก คือ รายวิชาการศึกษากับการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development) รายวิชาการวิเคราะห์การศึกษาเชิงวิพากษ์กับการพัฒนาที่ยั่งยืน (Critical Analysis in Education and Sustainable Development) หรือรายวิชาภูมิปัญญาไทยกับพัฒนาศึกษา (Thai Wisdom and Development Education) โดยระยะแรกอาจมีรายวิชาที่ตอบสนองความต้องการของประชาคมอาเซียนก่อน

นอกจากนี้ การเปิดหลักสูตรนานาชาติจำเป็นต้องพิจารณาความสนใจของผู้เรียน ควรมีหลักสูตรที่ทันสมัย เป็นที่สนใจและมีลักษณะงานรองรับที่ชัดเจน หากนำหลักการปัจจุบันมาเปลี่ยนเป็นนานาชาติโดยตรง อาจไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร เพราะเนื้อหาส่วนใหญ่เหมาะกับคนไทยที่ใช้ภาษาไทยมากกว่า

2.2) ด้านบุคลากร

ก. คณาจารย์

ระยะสั้น

- คณะฯ มีจุดแข็ง คือ มีคณาจารย์ที่มีชื่อเสียง สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยระดับโลก สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้ดี รวมถึงคณะฯ สามารถเชิญคณาจารย์ต่างคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ชาวต่างประเทศที่คณะครุศาสตร์หรือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความร่วมมือมาสอนได้

ระยะกลาง

- คณะฯ ควรมีโครงการแลกเปลี่ยนหรือฝึกอบรมคณาจารย์กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่างๆ ทั้งวิชาการ เทคโนโลยี การบริหารจัดการ หรือนวัตกรรม

- คณะฯ รับสมัครอาจารย์ชาวต่างชาติที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาตรงตามความต้องการของหลักสูตร

ระยะยาว

- คณะฯ ควรพัฒนาคณาจารย์รุ่นใหม่ ซึ่งส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาในประเทศไทย ให้ไปศึกษาต่อหรือรับการอบรมในต่างประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนากำลังคนของคณะฯ

ข. เจ้าหน้าที่

- คณะฯ ควรพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ให้สามารถทำงานเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติได้

- คณะฯ ควรจ้างเจ้าหน้าที่ใหม่ที่มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติโดยเฉพาะ

- คณะฯ ควรจัดเจ้าหน้าที่เพื่ออำนวยความสะดวกให้ทั้งคณาจารย์ที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ คณาจารย์ต่างชาติ และนิสิตต่างชาติ

- คณะฯ ควรมีโครงการแลกเปลี่ยนหรือฝึกอบรมเจ้าหน้าที่กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในด้านต่างๆ ทั้งเทคโนโลยี การบริหารจัดการ หรือนวัตกรรม

2.3) ด้านกายภาพ

- คณะฯ ควรมีการปรับปรุงสถานที่สำหรับนิสิตต่างชาติ เช่น ห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง (Study Room) หรือห้องบัณฑิตศึกษา (Graduate Lounge)

- ควรมีการปรับปรุงสภาพห้องเรียนให้มีไฮเทคทันสมัย รวมถึงการมีซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัย โดยมีลิขสิทธิ์ถูกต้อง

2.4) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

- ควรมีศูนย์ (Center) สำหรับอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือคณาจารย์ต่างชาติ และนิสิตต่างชาติเป็นการเฉพาะในด้านต่างๆ เช่น ที่พัก วิชา ใบอนุญาตทำงาน การปรับตัว และ วิชาการ เป็นต้น โดยอาจตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะหรือตั้งขึ้นในหน่วยงานที่มีอยู่แล้ว โดยมีผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ อาจจะทำในรูปแบบคณะกรรมการ

2.5) ด้านอื่นๆ

- คณะฯ ควรขอรับการสนับสนุนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในด้านต่างๆ เช่น ด้านงบประมาณ ด้านความร่วมมือทางวิชาการ คณาจารย์ และวิทยาการ

- คณะฯ ควรมีช่องทางในการสื่อสารให้กับคณาจารย์ต่างชาติ นิสิตต่างชาติ และผู้ที่สนใจเป็นภาษาอังกฤษ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลต่างๆ ที่จำเป็น

- การเปิดหลักสูตรนานาชาติ จะต้องประกอบด้วย การสนับสนุนที่สำคัญ 2 ทาง คือ การสนับสนุนระดับมหาวิทยาลัย การสนับสนุนของคณะ และความพร้อมของสาขาวิชาซึ่งแต่ละสาขาวิชา มีความพร้อมแตกต่างกัน

3. มาตรการต่างๆ

จากการวิจัยยังพบว่า คณะฯ ควรมีมาตรการต่างๆ เพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

3.1 มีการประชาสัมพันธ์เชิงรุก

3.2 มีการเดินทางไปศึกษาดูงานหรือสร้างความร่วมมือในต่างประเทศและเชิญผู้บริหารและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศมาศึกษาดูงานหรือสร้างความร่วมมือ ณ คณะครุศาสตร์

3.3 เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรการศึกษานานาชาติ

3.4 ให้ทุนการศึกษาเพื่อเพิ่มสัดส่วนนิสิตต่างชาติและดึงดูดให้ชาวต่างชาติมาศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์

3.5 มีการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การเรียนทางไกลกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ และการเรียนในห้องเรียนเสมือน เป็นต้น

3.6 มีความร่วมมือกับเครือข่ายนานาชาติในประเทศไทย เช่น AUN, ASAIHL และ SEMEORIHED เป็นต้น

3.7 มีการคัดเลือกผู้เรียนที่มีคุณภาพ มีศักยภาพที่จะนำความรู้ไปเผยแพร่และพัฒนาองค์กรหรือประเทศของตนได้

3.8 มีเครือข่ายนิสิตเก่าในการสร้างความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติ

คณะฯ ควรแยกหน่วยงานที่รับผิดชอบงานหลักสูตรนานาชาติออกจากหลักสูตรปกติของคณะฯ แต่ให้คณะฯ ดูแลเฉพาะงานวิชาการและงานด้านหลักสูตร หากมีการแยกหน่วยงาน อาจจะมีผลกระทบหลายด้าน เช่น สายงานบังคับบัญชา และ โครงสร้างเงินเดือน เป็นต้น นอกจากนี้ หากจะจัดตั้งเป็นวิทยาลัย อาจต้องไ้ช้ระยะเวลานาน ดังนั้นถ้าจะเริ่มเปิดหลักสูตรนานาชาติ จึงควรเริ่มจากสาขาวิชาที่มีความแข็งแกร่งพอที่จะเปิดได้ และรวมตัวกันจัดหลักสูตรการเรียนการสอน รวมถึงการมีเครือข่ายจากต่างประเทศด้วย

ตอนที่ 2 อภิปรายผล

ในการดำเนินการวิจัย เรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น จุดเริ่มต้นของการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ คือ ความชัดเจนของนโยบายของคณะครุศาสตร์ที่ควรได้รับความเห็นชอบจากประชาคมครุศาสตร์ และได้รับความร่วมมือจากสาขาวิชา/ภาควิชา ซึ่งจะต้องตามมาด้วยการดำเนินการตามนโยบายอย่างจริงจัง โดยอาจมีผู้บริหารหรือคณะกรรมการรับผิดชอบโดยตรง

นอกจากนี้ สิ่งที่จะต้องตระหนัก คือ หลักสูตรนานาชาติที่เปิดใหม่จะต้องไม่ซ้ำกับหลักสูตรภาษาไทยที่มีอยู่แล้ว เนื่องจากเกณฑ์การสนับสนุนการพัฒนาสู่การเป็นหลักสูตรนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ข้อ 6 ระบุไว้ว่า “จะต้องไม่เปิดหลักสูตรภาษาไทยที่เป็นหลักสูตรเดียวกัน คู่ขนาน (สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ออนไลน์)” รวมทั้ง ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดหลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีขั้นตอน ซึ่งต้องใช้เวลาอย่างน้อยประมาณ 1 ปี โดยในส่วนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะเวลาในการดำเนินการที่สำนักบริหารวิชาการรับผิดชอบ คือ ภายใน 2 เดือน นับตั้งแต่สำนักบริหารวิชาการรับเอกสารฉบับพร้อมที่จะดำเนินการตามขั้นตอนจากสำนักบริหารยุทธศาสตร์และการงบประมาณ ซึ่งคณะ / หน่วยงาน ต้องส่งเอกสารก่อนกำหนดการรับสมัครเข้าศึกษาถัดไปเป็นเวลาอย่างน้อยไม่น้อยกว่า 6 เดือน อย่างไรก็ตามก่อนที่จะเปิดหลักสูตร คณะครุศาสตร์จะต้องมีการเจรจาความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ อาจารย์ในต่างประเทศ ซึ่งใช้เวลาและงบประมาณค่อนข้างสูง รวมทั้งการเตรียมการแก้ปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น เช่น จำนวนนิสิตไม่เป็นไปตามเป้าหมาย เป็นต้น

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปิดหลักสูตรนานาชาติที่ต้องพัฒนาเร่งด่วน คือ การพัฒนาคณาจารย์รุ่นใหม่และบุคลากร ทั้งทางด้านทักษะทางภาษา ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลาย

ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ เป็นต้น เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนา และมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำงานวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำงานวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง “ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” เป็นการวิจัยที่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลและบริบทของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งย่อมมีความแตกต่างจากสถาบันการศึกษาอื่นๆ ดังนั้น การนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้จึงต้องพิจารณาถึงพื้นฐานข้อมูลและบริบทของสถาบันศึกษานั้นๆ สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัย จากการประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะว่า ในการตัดสินใจเปิดหลักสูตรนานาชาติทั้งที่เป็นหลักสูตรกลางของคณะ ภาควิชา หรือสาขาวิชา จะต้องมีการศึกษารายละเอียดลงไปถึงรายวิชาทุกรายวิชา วิธีการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ภารสร้างบรรยากาศความเป็นนานาชาติ รวมถึงการระดมทรัพยากรที่ดีที่สุด สรรหาทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และความร่วมมือกับภาคีพันธมิตร โดยคำนึงถึงคุณภาพการศึกษาและการผลิตบัณฑิตเป็นสำคัญ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การทำวิจัยครั้งต่อไป ควรเป็นการทำวิจัยเฉพาะสาขาวิชา / ภาควิชา เพื่อสำรวจความพร้อมของสาขาวิชา / ภาควิชา รวมทั้งสำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยอาจสำรวจไปยังสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่คาดว่าจะมีกลุ่มเป้าหมายเข้ามาศึกษา เช่น โรงเรียนนานาชาติ วิทยาลัย / มหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรนานาชาติ เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้ที่ตอบแบบสอบถามจำนวนมากไม่ตอบคำถามในบางข้อ ทำให้ผลการวิจัยอาจคลาดเคลื่อนได้ นอกจากนี้ ในการนัดสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยนัดได้ไม่ครบตามจำนวนที่ตั้งเป้าไว้ หากได้มีการสัมภาษณ์เพิ่มเติม จะทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ขึ้น ดังนั้น ในการวิจัยมีครั้งต่อไปต่อไป

รายการอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *หลักสูตรอุดมศึกษาไทยในครึ่งทศวรรษหน้า*. ค้นเมื่อ 15 กันยายน 2556, จาก <http://www.kriengsak.com/node/959>
- กนกพร ชัยประสิทธิ์. (2551). *ปัจจัยความต้องการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 มหาวิทยาลัยของรัฐ*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://www.bus.rmutt.ac.th/news-admin/file/66.pdf>
- กนิษฐา นาวารัตน์. (2549). *การพัฒนารูปแบบและกลยุทธ์การส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางการศึกษานานาชาติของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- กำจร ดติยกวี. (2556). *ถก "ครุมืออาชีพ" ก่อนตัดสินใจคงไว้หรือยุบทิ้ง*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก <http://www2.manager.co.th/Entertainment/ViewNews.aspx?NewsID:9560000023876&Html=1&CommentReferID=22789423&CommentReferNo=3&>
- กลุ่มพัฒนานโยบายอุดมศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.ป.). *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 2 (ฉบับสมบูรณ์)*. ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2556, จาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เว็บไซต์: http://www.mua.go.th/~bpp/developplan/download/long_range_plan/HEPlan_book.pdf
- เครือข่ายจุฬาฯ นานาชาติ. (2551). *จุฬาฯ กับนานาชาติ*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์: http://www.chula.ac.th/world/thai/th_cuworld_global.html
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2551). *นักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2550*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2556). *เอกสารเผยแพร่*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เว็บไซต์: <http://www.stat.mua.go.th/eDoc/>
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). *ยุทธศาสตร์การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาและวิจัยในภูมิภาค*. กรุงเทพมหานคร: สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). *แผนอุดมศึกษาระยะยาว ฉบับที่ 1*. ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2556, จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เว็บไซต์: <http://www.mua.go.th/~bpp/developplan/download.htm>

- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (ม.ป.ป.). *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7* (พ.ศ. 2535-2539). ค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2556, จาก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
เว็บไซต์: http://www.mua.go.th/users/bpp/developplan/download/higher_edu_plan/PlanHEdu7_2535-2539.pdf
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (2556). *TESOL ฉบับมือ Massey University* ดินหน้าผลิต
บัณฑิต 2 *ปริญา*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
เว็บไซต์: http://ednet.kku.ac.th/dataheadnewsdetail.php?headnews_ID_2058
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2552). *แถลงนโยบายรัฐบาล*.
ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2556, จาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ เว็บไซต์: http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid_354
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2554). *รายงานประจำปี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย พ.ศ.2554*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2551). *เกี่ยวกับจุฬาฯ*. ค้นเมื่อ 30 พฤศจิกายน 2552, จาก จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย เว็บไซต์: <http://www.chula.ac.th/pillar/thai/index.htm>
- จรัส สุวรรณเวลา. (2545). *อุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร, ไพฑูริย์ สีนลารัตน์, และวรรณภา โพธิ์น้อย. (2540). *รายงานการวิจัยเรื่อง
ความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา).
- เทียนฉาย กิระนันท์. (2544). บทบาทของมหาวิทยาลัยกับการพัฒนาเศรษฐกิจ. *ASAIHL-
THAILAND JOURNAL*, 4, 2 (November), 18-25.
- ธีระพร วีระถาวร. (2547). *เปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษา หลักสูตรนานาชาติ การวิเคราะห์
เบื้องต้น*. ค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2555, จาก [004q1/article2004march10p2.htm](http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/Download_Curr/Chart_Curr_New.pdf)
http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/Download_Curr/Chart_Curr_New.pdf
- ธเนศ จิตสุทธิภากร. (2547). *การพัฒนากลยุทธ์การจัดการ โปรแกรมนานาชาติของ
สถาบันอุดมศึกษาไทย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ประจวบ ไชยสาสน์. (2541). *เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษ เรื่อง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กับการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติเพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภูมิภาค*.
กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- พัชรารัตน์ วงศ์บุญสิน. (2555). *ร่างรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการการพัฒนากุศลกรและ
ผลิตภาพบุคลากรเพื่อรองรับการเปิดเสรีอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2534). ความเป็นนานาชาติของมหาวิทยาลัยและบทบาทของสถาบันการศึกษาไทย. *วารสารครุศาสตร์*, 19 (เมษายน-มิถุนายน), 13-22.
- เฟื่องอรุณ ปรีดีดิถก. (2552). รายงานการวิจัย เรื่อง แนวโน้มและทิศทางการพัฒนาการศึกษานานาชาติเพื่อการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของประเทศสิงคโปร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัครสำเนา).
- ฝ่ายการศึกษาในประเทศสิงคโปร์. (ม.ป.ป.). *การศึกษาและการใช้ชีวิตในสิงคโปร์: คู่มือสำหรับนักเรียนต่างชาติ*. ม.ป.ท.: สถาบัน.
- มนตรี แยมกสิกร. (2555). การผลิตครูที่มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนด้วยภาษาอังกฤษ หลักสูตรสองปริญญาไทยและอเมริกา. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก <http://www.gotoknow.org/posts/545891>
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (ม.ป.ป.). *โครงการจัดตั้งวิทยาลัยนานาชาติ*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556. จาก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เว็บไซต์: <http://www.psu.ac.th/node/777>
- วรพรรณ อภิชัย. (2535). ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรนานาชาติ. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, กรุงเทพมหานคร.
- วิจารณ์ พานิช. (2544). กลยุทธ์และแนวทางการบริหารจัดการอุดมศึกษาเพื่อความเป็นนานาชาติ. *การสัมมนาวิชาการ เรื่อง ความก้าวหน้าอุดมศึกษาไทยเนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา ทบวงมหาวิทยาลัย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย.
- เจรจาการค้าระหว่างประเทศ, กรม. (ม.ป.ป.). *ความตกลงฯ ภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)*. ค้นเมื่อ 18 ตุลาคม 2556, จาก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เว็บไซต์: http://www.dtn.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=7622%3A-world-trade-organization-wto&catid=299%3Agovernment-procurement&lang=th
- วิลาวัณย์ จารุอรุณานนท์. (2552). *แนวโน้มการจัดโปรแกรมนานาชาติระดับบัณฑิตศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในทศวรรษหน้า พ.ศ.2543-2552*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). *หลักสูตรที่เปิดสอน*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล เว็บไซต์: <http://www.muic.mahidol.ac.th/thai/>
- วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2556). *ปริญญาและหลักสูตร*. ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2556, จาก วิทยาลัยนานาชาติปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เว็บไซต์: <http://www.thammasat.apu.in/th/education-faculties-preedee.html>

- วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (2556). *หลักสูตรนานาชาติ*. ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2556, จาก วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เว็บไซต์:
http://www.inter.cmru.ac.th/web55/index.php?lang=1&gen_view&gen_lang=080211024908
- วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (ม.ป.ป.). *BACHELOR DEGREE PROGRAMS*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เว็บไซต์:
<http://www.dpu.ac.th/dpuic/page.php?id=267>
- วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (ม.ป.ป.). *Master Degree Programs*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เว็บไซต์:
<http://www.dpu.ac.th/dpuic/page.php?id=251>
- วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (ม.ป.ป.). *DOCTORAL DEGREE PROGRAMS*. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เว็บไซต์:
<http://www.dpu.ac.th/dpuic/page.php?id=259>
- วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (ม.ป.ป.). KUST-DPU Chinese International College (KDCIC). ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2556, จาก วิทยาลัยนานาชาติจีน มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ เว็บไซต์: <http://www.dpu.ac.th/admissions/kdcic.html>
- ศรัณย์ เลิศรัตนมงคล. (2543). แนวคิดความเป็นนานาชาติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พุทธศักราช 2459-2543 และแนวทางเพื่อการก้าวสู่ความเป็นมหาวิทยาลัยระดับนานาชาติ ตามการรับรู้ของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ. (2551). Curriculum Structure (International Program). ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:
http://www.edu.chula.ac.th/tefl/inter_cur_struc.html
- สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ. (2551). Curriculum Structure (International Program). ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:
http://www.edu.chula.ac.th/tefl/eng_cur_struc.html
- สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). *หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษ*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:
http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/Curr_inter50.html
- สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). *การเสนอหลักสูตรและรายวิชา*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:
http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/Present_Curr_Cour50.html

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). *หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับปริญญาตรี*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:

http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/International/Curr_inter_bache.html

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). *หลักสูตรนานาชาติ / หลักสูตรภาษาอังกฤษ ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:

http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/International/Curr_inter_gradDip.html

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2552). *หลักสูตรนานาชาติระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:

http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/International/Curr_inter_HigherDip.html

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *เกณฑ์ที่ใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาผู้ การเป็นหลักสูตรนานาชาติ*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:

http://www.academic.chula.ac.th/Curriculum/Curr_inter50.html

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *ทุนประชุมและเสนอผลงานทางวิชาการ ในระดับนานาชาติ*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เว็บไซต์: http://www.academic.chula.ac.th/scholarship/scholar_short.htm

สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *โครงการสนับสนุนการเปิดสอนรายวิชา เป็นภาษาอังกฤษ*. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2552, จาก สำนักบริหารวิชาการ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย เว็บไซต์: http://www.academic.chula.ac.th/English_Curr/project.html

สำนักงานการทะเบียนและประมวลผล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (ม.ป.ป.). *ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2551*. ค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2555, จาก บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เว็บไซต์:

http://www.grad.chula.ac.th/grad_laws.pdf

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *การศึกษาเพื่ออาเซียน*. ค้นเมื่อ 28 กันยายน 2556, จาก http://www.bic.moe.go.th/th/images/stories/one_vision_one_identity.pdf

สุรณี ไสรังกุล. (2549). *การพัฒนารูปแบบศูนย์พัฒนายุทธศาสตร์การเรียนรู้สำหรับนักศึกษา หลักสูตรนานาชาติที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.*

- เสาวภาคย์ วัฒนวิเชียร. (2549). *การวิเคราะห์อุปสงค์ของการศึกษาหลักสูตรนานาชาติระดับปริญญาตรีในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2553). *พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977).
- อาทิตย์ วงศ์สง่า. (ม.ป.ป.). *SWOT Analysis*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก <http://www.sakaeo.doae.go.th/page126.pdf>
- เอกวินิต พรหมรักษา. (ม.ป.ป.). *ทฤษฎีองค์กรและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก <http://promruca-dba04.blogspot.com/2012/10/swot-analysis-swot-swot-humphrey-swot-2.html>
- Naresuan University International College. (ม.ป.ป.). *หลักสูตรการศึกษา*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก <http://www.nuic.nu.ac.th/th/courses/addmi.php>
- Sirindhorn International Institute of Technology . (ม.ป.ป.). *ปริญญาตรี. ข้อมูลทั่วไป*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก http://www.siit.tu.ac.th/undergraduate_information.htm
- Silpakorn International College. (ม.ป.ป.). *หลักสูตรปริญญาตรีบริหารธุรกิจสาขาการจัดการโรงแรม ปรินญาาร่วม*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก http://www.suic.su.ac.th/program_hm.php?lang=th
- Rangsit University International College. (n.d.). *International College*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก <http://ric.rsu.ac.th/>
- Rajabhat University, Academic information. (2013). *ข้อมูลการศึกษาที่ SSRUIC*. ค้นเมื่อ 21 กันยายน 2556, จาก <http://www.ssruc.com/main/information.php?id=7>
- Bangkok University International College. (2013). Program Description BA in Entrepreneurship (B.B.A.). Retrieved September 22, 2013, from <http://www.buic.bu.ac.th/index.php/majors-creative-course/graphics-and-multimedia-bt?view=item&layout=item>
- Bangkok University International College. (2013). Program Description Bachelor of Technology in Computer Graphics and Multimedia (B.T.). Retrieved September 22, 2013, from <http://www.buic.bu.ac.th/index.php/majors-creative-course/entrepreneurship-bachelor-of-business-administration?view=item&layout=item>
- Bangkok University International College. (2013). Program Description BA in Business English (B.A.) Retrieved September 22, 2013, from <http://www.buic.bu.ac.th/index.php/majors-creative-course/business-english-bachelor-of-arts?view=item&layout=item>

- Bangkok University International College. (2013). Program Description BA in Communication Arts (B.A.). Retrieved September 22, 2013, from <http://www.buic.bu.ac.th/index.php/majors-creative-course/communication-arts-bachelor-of-arts?view=item&layout=item>
- Bangkok University International College. (2013). Program Description BA in Marketing (B.B.A.). Retrieved September 22, 2013, from <http://www.buic.bu.ac.th/index.php/majors-creative-course/marketing-bachelor-of-business-administration?view=item&layout=item>
- Bangkok University International College. (2013). Program Description BA in International Tourism Management Program (B.A.). Retrieved September 22, 2013, from <http://www.buic.bu.ac.th/index.php/majors-creative-course/marketing-bachelor-of-business-administration-2?view=item&layout=item>
- Bangkok University International College. (2013). Program Description Hotel & Restaurant Management (International Program). Retrieved September 22, 2013, from http://hu.bu.ac.th/en/course_hotel&rest.html

ภาคผนวก

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการวิจัย

1. โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่งคือเพื่อศึกษาความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ ตามนโยบายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จะขับเคลื่อนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสำรวจความพร้อมและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของคณะครุศาสตร์เพื่อประมวลข้อมูลเสนอเป็นแนวทางในการเปิดหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ต่อไป

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ทุกหน่วยงานในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. โครงการวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการให้เงินสนับสนุนทุนพัฒนาอาจารย์ใหม่/นักวิจัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

อาจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีดิลก

โทร. 0 2218-2562 ต่อ 700

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดตอบคำถามด้านล่าง

- 1) เพศ หญิง ชาย
- 2) จำนวนปีที่ทำงานในคณะครุศาสตร์.....ปี
- 3) วุฒิกการศึกษา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อื่นๆ.....
- 4) ตำแหน่งทางวิชาการ ศ. รศ. ผศ. อ.
- 5) ตำแหน่ง.....
- 6) หน่วยงาน.....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น

ก. ความพร้อมของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยที่

- 5 หมายถึง ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับดีมาก
- 4 หมายถึง ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับดี
- 3 หมายถึง ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับที่น้อย
- 1 หมายถึง ความพร้อมของคณะครุศาสตร์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ประเด็นความพร้อมของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ	5	4	3	2	1
1. ความพร้อมด้านวิชาการ					
1.1 หลักสูตรนานาชาติในระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน					
1.2 หลักสูตรภาษาไทยระดับปริญญาบัณฑิตที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน สามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้					
1.3 หลักสูตรภาษาไทยระดับบัณฑิตศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในคณะครุศาสตร์ในปัจจุบัน สามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนานาชาติได้					
1.4 คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในด้านต่างๆ เช่น การวิจัย การสอน และการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น					
1.5 อื่นๆ.....					
2. ความพร้อมด้านบุคลากร					
2.1 คุณภาพคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ					
2.2 คุณภาพคณาจารย์ที่มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ					
2.3 คุณภาพคณาจารย์ที่สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ					

ประเด็นความพร้อมของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ	5	4	3	2	1
2.4 คุณภาพเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ					
2.5 คุณภาพเจ้าหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น งานทะเบียน งานการเงิน และงานกิจการนิสิต เป็นต้น					
2.6 จำนวนคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ					
2.7 จำนวนคณาจารย์มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ					
2.8 จำนวนคณาจารย์ที่สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นภาษาอังกฤษ					
2.9 จำนวนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ					
2.10 จำนวนเจ้าหน้าที่ในงานที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น งานทะเบียน งานการเงิน และงานกิจการนิสิต เป็นต้น					
2.11 อื่นๆ.....					
3. ความพร้อมด้านกายภาพ					
3.1 สภาพห้องเรียน					
3.2 สภาพห้องประชุมขนาดใหญ่					
3.3 สภาพห้องประชุมขนาดเล็ก					
3.4 สภาพห้องทำงานนิสิต (Graduate Lounge)					
3.5 สภาพที่นั่งในโรงอาหาร					
3.6 จำนวนห้องเรียน					
3.7 จำนวนห้องประชุมขนาดใหญ่					
3.8 จำนวนห้องประชุมกลุ่มย่อย					
3.9 จำนวนห้องทำงานนิสิต (Graduate Lounge)					
3.10 จำนวนที่นั่งในโรงอาหาร					
3.11 อื่นๆ.....					
4. ความพร้อมด้านอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวก					
4.1 ขนาดพื้นที่ใช้งานในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์					
4.2 คุณภาพหนังสือ วารสาร งานวิจัย ที่เป็นภาษาอังกฤษในศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์					

ประเด็นความพร้อมของคณะกรรมการ จุฬาฯ	5	4	3	2	1
4.3 จำนวนหนังสือ วารสาร งานวิจัย ในศูนย์บรรณ สารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ที่เป็น ภาษาอังกฤษ					
4.4 คุณภาพโสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน ห้องประชุม ศูนย์ บรรณสารสนเทศทางการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ คณะครุศาสตร์					
4.5 จำนวนโสตทัศนูปกรณ์ในห้องเรียน ห้องประชุม ศูนย์ บรรณสารสนเทศทางการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ฯ คณะครุศาสตร์					
4.6 คุณภาพเครื่องคอมพิวเตอร์ของศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศฯ คณะครุศาสตร์ ที่ให้บริการ					
4.7 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ของศูนย์เทคโนโลยี สารสนเทศฯ คณะครุศาสตร์ ที่ให้บริการ					
4.8 คุณภาพซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน การทำ วิจัย ที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ และศูนย์บรรณ สารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ให้บริการ					
4.9 จำนวนซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน การทำ วิจัย ที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ และศูนย์บรรณ สารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ให้บริการ					
4.10 อื่นๆ.....					
5. ความพร้อมด้านอื่นๆ					
5.1 มีป้ายอาคารและสถานที่เป็นภาษาอังกฤษ					
5.2 มีหน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดเอกสาร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตต่างชาติ เช่น ทำหนังสือเดินทาง และวีซ่า เป็นต้น					
5.3 หน่วยงานหรือบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดหาที่พัก ให้กับนิสิตและคณาจารย์ชาวต่างประเทศ					
5.4 คณะครุศาสตร์มีงบประมาณสนับสนุนการจัด หลักสูตรนานาชาติ					
5.5 คณะครุศาสตร์สนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติ ใน ด้านต่างๆ เช่น มีนโยบายส่งเสริม หรือจัดสรรงบประมาณ ให้ เป็นต้น					

ประเด็นความพร้อมของคณะกรรมการ จุฬาฯ	5	4	3	2	1
5.6 จุฬาฯ สนับสนุนการจัดหลักสูตรนานาชาติของคณะกรรมการในด้านต่างๆ เช่น มีนโยบายส่งเสริม หรือ จัดสรรงบประมาณให้ เป็นต้น					
5.7 อื่นๆ.....					

ข. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของคณะกรรมการ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง ที่ตรงกับความเห็นของท่าน โดยที่

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพสถานะแวดล้อม (SWOT) ของคณะกรรมการ จุฬาฯ	5	4	3	2	1
1. จุดแข็ง (Strengths)					
1.1 มีชื่อเสียงในระดับประเทศและระดับนานาชาติ					
1.2 มีคณาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ต่างๆ					
1.3 มีคณาจารย์ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอที่จะเปิดหลักสูตรนานาชาติ					
1.4 มีคณาจารย์ที่สามารถควบคุมวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษอย่างเพียงพอ					
1.5 มีหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่หลากหลายและสามารถเปิดเป็นหลักสูตรนานาชาติได้					
1.6 มีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศในด้านต่างๆ เช่น การวิจัย การสอน และการทำกิจกรรมเสริม					
1.7 มีหน่วยงานวิชาชีพที่รับผิดชอบงานด้านต่างประเทศ					
1.8 อื่นๆ.....					
2. จุดอ่อน (Weaknesses)					
2.1 ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่สามารถสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ					

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพภาวะแวดล้อม (SWOT) ของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ	5	4	3	2	1
2.2 ขาดแคลนห้องเรียน ห้องประชุมขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก เพื่อใช้ในการเรียนการสอนและการทำกิจกรรม					
2.3 ขาดแคลนโสตทัศนูปกรณ์ในการเรียนการสอนและการ ทำกิจกรรม					
2.4 ขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์และซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย สำหรับการเรียนการสอนและการวิจัย					
2.5 ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดหลักสูตรนานาชาติ					
2.6 อื่นๆ.....					
3. โอกาส (Opportunities)					
3.1 มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาบัณฑิตหลักสูตร นานาชาติ					
3.2 มีผู้สนใจเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาศึกษาหลักสูตร นานาชาติ					
3.3 นโยบายการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของรัฐบาล ส่งผลให้ผู้บริหาร คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา จำเป็นต้องมีความรู้ทางการศึกษาในระดับนานาชาติ					
3.4 มีเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับชาติและระดับ นานาชาติ เช่น สภาคณบดีคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ สำนักงานเลขาธิการเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน					
3.5 มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุน โดยจัดสรรงบประมาณ ให้ส่วนหนึ่งเพื่อส่งเสริมการศึกษานานาชาติ					
3.6 อื่นๆ.....					
4. อุปสรรค (Threats)					
4.1 คณาจารย์และบุคลากรมีภาระงานประจำมาก ทำให้ไม่ สามารถรับผิดชอบหลักสูตรนานาชาติเพิ่มได้					
4.2 ภาวะเศรษฐกิจของประเทศส่งผลให้มีจำนวนผู้เรียนจำกัด					
4.3 สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนทางการเมืองส่งผลให้มี จำนวนผู้เรียนจำกัด					

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงเกี่ยวกับโครงการวิจัย

1. โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ข้อที่สองคือ เพื่อวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะศึกษาในหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ ตามนโยบายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่จะขับเคลื่อนไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลก ดังนั้น เพื่อเป็นแนวทางในการเปิดหลักสูตรนานาชาติ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะสำรวจความพร้อมและวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของคณะครุศาสตร์เพื่อประมวลข้อมูลเสนอเป็นแนวทางในการเปิดหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ต่อไป

2. ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักเรียน นิสิต นักศึกษา ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ ผู้บริหารในสถาบันการศึกษา และผู้ที่สนใจ

3. โครงการ วิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการให้เงินสนับสนุนทุนพัฒนาอาจารย์ใหม่/นักวิจัย กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในความร่วมมือ

อาจารย์ ดร.เฟื่องอรุณ ปรีดีติลล

โทร. 0 2218-2562 ต่อ 700

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

- 1) เพศ หญิง ชาย
- 2) อายุ.....ปี
- 3) วุฒิการศึกษา

☐ กำลังศึกษาชั้น ม.ปลาย	☐ สำเร็จการศึกษาชั้น ม.ปลาย
☐ กำลังศึกษาปริญญาตรี	☐ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี
☐ กำลังศึกษาปริญญาโท	☐ สำเร็จการศึกษาปริญญาโท
☐ อื่นๆ.....(โปรดระบุ)	
- 4) สถานที่เรียน/ทำงาน.....
- 5) ตำแหน่ง..... (กรณีทำงานแล้ว)

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็น

1. ท่านสนใจที่จะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ ใให้กับ
 - ตนเอง
 - บุคคลอื่น (โปรดระบุ).....
2. ท่านสนใจหลักสูตรนานาชาติ คณะครุศาสตร์ ระดับ
 - 1) ปริญญาตรี ปริญญาโท
 - ปริญญาเอก อื่นๆ.....(โปรดระบุ)
 - 2) เหตุผลที่สนใจ.....
 - 3) สาขา/เอกที่สนใจ.....
3. ท่านสนใจศึกษาหลักสูตรรูปแบบใด
 - 1) เรียนรายวิชาอย่างเดียว
 - 2) เน้นการวิจัย (ทำวิทยานิพนธ์) แต่ไม่เรียนรายวิชา
 - 3) มีการเรียนรายวิชาและการทำวิจัย (วิทยานิพนธ์)
 - 4) มีการเรียนรายวิชาแบบโมดูลและการวิจัย (วิทยานิพนธ์)
 - 5) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ท่านสนใจศึกษาในช่วงเวลาใด
 - 1) ในเวลาราชการ (วันจันทร์-ศุกร์)
 - 2) นอกเวลาราชการ (เย็นวันจันทร์-ศุกร์)
 - 3) นอกเวลาราชการ (วันเสาร์-อาทิตย์)
 - 4) อื่นๆ โปรดระบุ.....
5. ท่านสนใจไปศึกษาดูงานในประเทศหรือต่างประเทศ อันเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตร
 - 1) ศึกษาดูงานในประเทศ
 - 2) ศึกษาดูงานต่างประเทศ
 - 3) เรียนในมหาวิทยาลัยต่างประเทศบางช่วงเวลา
 - 4) อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ท่านต้องการให้คณะฯ อำนวยความสะดวกเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - 1) ที่พัก
 - 2) ห้องทำงานนิสิต (Graduate Lounge)
 - 3) เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับทำงานที่คณะ
 - 4) ระบบอินเตอร์เน็ต
 - 5) ซอฟต์แวร์ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน การวิจัย
 - 6) ทุนสนับสนุนการการศึกษา/การวิจัย
 - 7) ศูนย์แนะแนวให้คำปรึกษา
 - 8) การปรับพื้นฐานภาษาอังกฤษ
 - 9) การปรับพื้นฐานเนการวิจัย

ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์

โครงการวิจัย เรื่อง ทิศทางการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ จุฬาฯ

1. ท่านคิดว่าคณะครุศาสตร์มีความพร้อมในการเปิดหลักสูตรนานาชาติหรือไม่ และอย่างไร
 - 1) ความพร้อมด้านวิชาการ
 - 2) ความพร้อมด้านบุคลากร (คณาจารย์และเจ้าหน้าที่)
 - 3) ความพร้อมด้านกายภาพ
 - 4) ความพร้อมด้านอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก
 - 5) ความพร้อมด้านอื่นๆ

2. ท่านคิดว่าคณะครุศาสตร์มีจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส ในการเปิดหลักสูตรนานาชาติอย่างไร

3. นโยบายเกี่ยวกับการเปิดหลักสูตรนานาชาติของคณะครุศาสตร์ที่ผ่านมา

3. ท่านคิดว่าคณะครุศาสตร์ควรมีแนวทางในการเปิดหลักสูตรนานาชาติอย่างไร
 - 1) ระดับการศึกษาที่เปิดสอน
 - 2) หลักสูตร/รายวิชาที่เปิดสอน
 - 3) ช่วงเวลาที่เปิดสอน
 - 4) อื่นๆ